

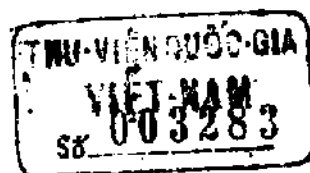
HỌC - VIỆN QUỐC - GIA HÀNH - CHÍNH

LUẬN - VĂN TỐT - NGHIỆP

VẤN ĐỀ THÔNG - TIN QUỐC - NGOẠI

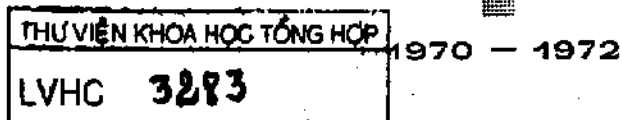
của

VIỆT - NAM CỘNG - HÒA

Sinh - Viên **ĐOÀN VĂN XUÂN**

Ban Cao - Học Hành - Chính - Khóa 6

Học-Viện Quốc-Gia Hành-Chánh
không tán-thành cũng không
phản-đối những ý-kiến phát
biểu trong Luận-Văn này.
Những ý-kiến đó do tác-giả
hoàn-toàn chịu trách-nhiệm.

Thành kính tri ờn
Giáo-Sư NGUYỄN-MẠNH-HÙNG,
Tiên-Sĩ Bang-Giao Quốc-Tế,
đã bảo-trợ và hướng-dẫn
chúng tôi hoàn-thành Luận-
Văn này.

I

M U C - L U C

	<u>Trang</u>
D Ẫ N - N H Ậ P	1
Tiết I - Tìm hiểu về Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa	5
Mục 1 : <i>Tổng-quát về Thông-Tin Quốc-Ngoại</i>	5
Đoạn 1 : <i>Xác-định danh-từ Thông-Tin Quốc-Ngoại</i>	5
Đoạn 2 : <i>Đặc-điểm của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại</i>	7
Mục 2 : <i>Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa</i>	10
Đoạn 1 : <i>Quan-niệm về chính-sách</i>	10
Đoạn 2 : <i>Sự phát-triển của nền Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa</i>	12
Tiết II - Lý-do lựa chọn đề-tài	18
Mục 1 : <i>Tầm quan-trọng của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại</i>	18
Đoạn 1 : <i>Thông-Tin Quốc-Ngoại một dụng-cụ để thi-hành chính-sách đối ngoại</i>	18
Đoạn 2 : <i>Thông-Tin Quốc-Ngoại một khí-giới tâm-lý hữu-hiệu</i>	19
Mục 2 : <i>Ích-lợi của công-tác nghiên-cứu</i>	20
Tiết III - Phương-pháp nghiên-cứu	22
Tiết IV - Bố-cục Luận-Văn	24

PHẦN THỨ NHẤT - HOẠT-ĐỘNG THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI của VIỆT-NAM CỘNG-HÒA	25
CHƯƠNG I - Guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa	26
<i>Mục 1 : Cơ-cấu tổ¹-chức</i>	26
Đoạn 1 : Tổ ² -chức cơ-quan Thông-Tin Quốc-Ngoại	27
Đoạn 2 : Cơ-cấu Thông-Tin Quốc-Ngoại của Tòa Đại-Sứ	33
Đoạn 3 : Các cơ-quan phối-hợp yêm-trợ	35
<i>Mục 2 : Nhân-sự</i>	41
Đoạn 1 : Thành-phần phụ-trách công- tác Thông-Tin Quốc-Ngoại	42
Đoạn 2 : Văn-đề tuyển-mộ và xử ² -dụng	45
<i>Mục 3 : Phương tiện yêm²-trợ</i>	50
Đoạn 1 : Tài-trợ của Ngân-Sách Quốc-Gia	50
Đoạn 2 : Phương-tiền kỹ ² -thuật	53
CHƯƠNG II - Sự điều-hành guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại	57
<i>Mục 1 : Mục-tiêu và sách-lược</i>	57
Đoạn 1 : Mục-tiêu của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại	58
Đoạn 2 : Sách-lược thi-hành	62
<i>Mục 2 : Hình-thức và kỹ²-thuật</i>	68
Đoạn 1 : Các hình-thức Thông-Tin Quốc-Ngoại	68
Đoạn 2 : Kỹ ² -thuật Thông-Tin Quốc-Ngoại	72

III

Trang

PHẦN THỨ HAI - NHẬN-XÉT VỀ CÔNG-TÁC THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI của VIỆT-NAM CỘNG-HÒA	77
CHƯƠNG I - Thành-quả công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa	78
<i>Mục 1 : Sự thừa-nhận Việt-Nam Cộng-Hòa</i>	78
<i>Mục 2 : Những thành-tích tổng-quát trong năm 1970</i>	89
CHƯƠNG II - Các khó-khăn trong công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa	96
<i>Mục 1 : Những trở-ngại khách-quan</i>	99
<i>Mục 2 : Những khó-khăn có tính-cách đặc-thù</i>	101
<i>Đoạn 1 : Những khó-khăn do Cộng-Sản tạo ra</i>	102
<i>Đoạn 2 : Những khó-khăn bắt nguồn từ nội-tình chính-trị miền Nam</i>	104
<i>Đoạn 3 : Những khó-khăn trong việc tổ-chức và điều-hành</i>	106
KẾT - LUẬN	112
THƯ - TỊCH	125

*
* *

DẪN-NHẬP

Sau biến-cố 1-11-1963, tình-hình chính-trị và quân-sự tại Việt-Nam Cộng-Hòa đã bị đe-đọa một cách trầm-trọng. Về mặt chính-trị, chỉ trong khoảng thời-gian chưa đầy hai năm (1963-1965) đã có đến bốn cuộc đảo-chính và năm lần thay đổi Chính-Phủ. Về mặt quân-sự, những trận đánh có tính-cách giằng co và lẻ tẻ bắt đầu chuyển dần sang hình-thức trận địa-chiến qui-mô và có khi cả một đơn-vị tinh-nhuệ cấp tiểu-đoàn cũng bị đánh tan như trường-hợp trận Ấp Bắc.

Để cứu vãn nền an-ninh của miền Nam, người Mỹ đã tìm cách đổ thêm quân vào các khu-vực quan-trọng ở phía dưới vĩ-tuyến 17 và kiếm có oanh-tạc những tỉnh-ly chiến lược của miền Bắc (1965). Ngoài ra chính-phủ Mỹ cũng vận-động một số các quốc-gia có chủ-trương chống Cộng tích-cực như Đại-Hàn, Thái-Lan, Phi-Luật-Tân và Úc-Đại-Lợi, Tân-Tây-Lan gửi quân sang Việt-Nam tham chiến.

Trước chánh-sách cứng rắn và cương-quyết như trên của Hoa-Kỳ, Cộng-Sản Việt-Nam, sau khi đã cho ra đời nghị quyết số 9 (1963) chủ-trương đẩy mạnh chiến-tranh và sớm kết-thúc chiến-trường miền Nam đã lên tiếng tố-cáo chánh phủ Việt-Nam Cộng-Hòa mở đường cho quân-đội Mỹ xâm-chiếm Việt-Nam. Tiếp theo đó, trong những năm sau, nhiều chiến dịch tuyên-truyền ngoại-vận được phát-động để xuyên-tạc và bôi nhọ hành-động can-thiệp của Hoa-Kỳ và các nước Đồng-Minh vào cuộc chiến-tranh Việt-Nam.

Kết-quả của những công-tác này đã giúp Cộng-Sản che dấu được bộ mặt thật của họ trong âm-mưu thôn tính nốt phần đất ở phía Nam vĩ-tuyến 17. Nhiều quốc-gia không Cộng-Sản và ngay cả Tổng Thư-Ký Liên-Hiệp-Quốc hồi đó là U-Thant đã lên tiếng cho rằng "Mặt-Trận Giải-Phóng Miền Nam không phải là công-cụ của Cộng-Sản Bắc-Việt". Trong thời-gian nhóm họp Hội-nghị Thượng-đỉnh ba nước lãnh-đạo khối Phi liên-kết nhóm tại New-Delhi (Ấn-Độ) hồi hạ tuần tháng 10-1966, các nước Ấn-Độ, Ai-Cập và Nam-Tư cũng chính-thức tỏ thái-độ kêu gọi Hoa-Kỳ ngưng oanh-tạc Bắc-Việt không điều-kiện tiên quyết và triệt-thoái hết quân ra khỏi miền Nam Việt-Nam. Rồi ngày 25-10-1966, lại đến phiên Tổng-Thống Nasser của Ai-Cập tuyên-bố "không tin quân-đội Bắc-Việt có mặt tại miền Nam Việt-Nam, vì Hà-Nội cho biết họ không có bộ-đội tại đó. Nhưng điều hiển nhiên là Hoa-Kỳ đã có quân-đội tại Nam-Việt" (1)

Khi mức độ chiến-tranh tại Việt-Nam bắt đầu xuống thang, qua việc ngưng oanh-tạc lãnh-thổ Bắc-Việt (1968) và cho đến lúc vấn-đề văn-hồi hòa-bình tại Việt-Nam được chính-thức đưa ra bàn cãi ở hội-nghị Paris, phe Cộng-Sản vẫn không ngớt đẩy mạnh công-tác ngoại-vận của họ. "Tính riêng trong năm 1969 đã có khoảng 30 phái-đoàn Bắc-Việt xuất ngoại các nước thuộc khối không Cộng-Sản, và Mặt-Trận Giải-Phóng Miền Nam cũng cử một số phái-đoàn tương-tự ngoại-vận tại các nước tự-do và trung lập" (2). Đồng thời, họ cũng thu được một vài thành-tích

(1) Nguyễn-Thiên-Bình, "Cộng-Sản Việt-Nam và vấn-đề ngoại-vận" Nghiên-Cứu Hành-Chánh (Tam-cá-nguyệt I 1970), XIII tr. 144.

(2) Ibid., tr. 151.

quan-trọng trên phương-diện ngoại-giao. Chẳng hạn, trong năm 1969, Bắc-Việt đã được chính-phủ Thụy-Điển thừa-nhận (10-1-1969).

Để đối-phó với những chiến-dịch tuyên-truyền quốc-tế hết sức lợi-hại vừa kể của Cộng-Sản, các nhà lãnh đạo guồng máy thông-tin tuyên-truyền của Việt-Nam Cộng-Hòa đã cho thành-lập một cơ-quan mới lấy tên là Sở Thông Tin Quốc-Ngoại và đặt trực-thuộc Bộ Thông-Tin (1965). Đồng thời Sở Thông-Tin Báo-Chí của Bộ Ngoại-Giao cũng được nâng lên thành Nha Thông-Tin Báo-Chí cùng với việc tổ-chức Ủy-Ban Thông-Tin Quốc-Ngoại (1966) (3)

Sau đó, dưới nhiều tên gọi khác nhau, từ Sở Thông Tin Quốc-Ngoại đến Sở Tâm-Lý Chiến Quốc-Ngoại rồi đổi thành Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại, cơ-quan có nhiệm-vụ quản-trị và theo-dõi hoạt-động của các Phòng Thông-Tin ở hải-ngoại đã trở thành một bộ-phận chính-thức trong cơ cấu tổ-chức của Bộ Thông-Tin. Ngoài ra, mỗi khi có dịp tiếp-xúc với báo-chí, hoặc nói chuyện về chính-sách ngoại giao của miền Nam cả hai vị Tổng-Trưởng Thông-Tin và Ngoại-Giao đều lên tiếng cho rằng Thông-Tin Quốc-Ngoại là "một mặt-trận tuyên-truyền tâm-lý-chiến ở hải-ngoại để yểm-trợ công-tác thuần-túy ngoại-giao của chính-phủ" (4) hoặc coi việc tăng-cường hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại là một trong những đường lối căn-bản để đạt đến các mục-tiêu đối ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa. (5)

(3) Tổng-Bộ Thông-Tin Chiêu-Hồi (Saigon : Sở Tâm-Lý-Chiến Quốc-Ngoại, tài-liệu hội-thảo 1966), tr. 2.

(4) Ông Ngô-Khắc-Tĩnh đã nói gì về ngành Thông-Tin hiện đại", Giáo Việt, 5-6 Bộ 1970, tr. 13.

(5) "Chính-sách Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa", Giáo Việt, 2 Bộ 1970, tr. 12.

Theo đà tiến-triển này phần ngân-khoản đài-thọ những chi-phí thuộc về công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại trong mục 18, chương 241 của Ngân-Sách Quốc-Gia cũng tăng từ 22 triệu (năm 1969) lên 50 triệu (1970) và rồi được đề-nghị lên 125 triệu (năm 1971).

Nhưng Thông-Tin Quốc-Ngoại là gì ? Nó có những đặc-tính ra sao ? và đã được các nhà lãnh-đạo Việt-Nam Cộng-Hòa quan-niệm như thế nào ? Đó là những điểm chính mà chúng tôi sẽ trình-bày trong Tiết thứ I với tựa đề : "Tìm hiểu về Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa".

Sau đó, chúng tôi sẽ xác-định tầm quan-trọng của loại hoạt-động này đối với nền bang-giao quốc-tế hiện nay, cũng như nói về sự ích-lợi khi làm công việc tìm hiểu này. Đó là những lý-do đã khiến chúng tôi lựa chọn đề-tài Luận-Văn này (Tiết II).

Tiếp theo, chúng tôi tạm lược-thuật về phương-pháp thu-thập tài-liệu và sưu-tầm các dữ-kiện trong khi sửa-soạn viết Luận-Văn này (Tiết III).

Cuối cùng là việc giới-thiệu Bộ-Cục của Luận-Văn.

Tóm lại, Chương Dẫn-Nhập sẽ gồm 4 Tiết :

- Tiết I : Tìm hiểu về Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa.
- Tiết II : Lý-do lựa chọn đề-tài.
- Tiết III : Phương-pháp nghiên-cứu.
- Tiết IV : Bộ-cục Luận-Văn.

Tiết I

TÌM HIỂU VỀ THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI CỦA VIỆT-NAM CỘNG-HÒA

Thông-Tin Quốc-Ngoại là một hình-thức hoạt-động mới xuất-hiện tại miền Nam trong giai-đoạn gần đây.

Để tìm hiểu vai-trò của nó một cách đầy đủ, ta sẽ cố-gắng trình-bày mọi ý-nghĩa tổng-quát của danh-từ Thông-Tin Quốc-Ngoại.

Mục 1 : Tổng-quát về Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Nếu không chú-ý đến mục-tiêu, người ta có thể hiểu Thông-Tin Quốc-Ngoại là sự phổ-biến hay truyền-đạt các tin-tức hoặc dữ-kiện từ một quốc-gia này sang một quốc-gia khác. Do đó, muốn biết rõ thế nào là Thông-Tin Quốc-Ngoại cần xét đến phần nguyên-ngữ của nó.

Đoạn 1 : Xác-định danh-từ Thông-Tin Quốc-Ngoại :

(A) Thông-Tin là gì ?

Theo nghĩa thông-thường, thông-tin là phổ-biến và truyền-đạt tin-tức một cách trung-thực và chính-xác từ một người, hay một nhóm người, sang người khác hay nhóm khác.

Hovland cho rằng thông-tin (communication) là một diễn-trình trong đó một cá-nhân truyền-đạt các tin-tức hay biểu-hiệu (symbols) để ảnh-hưởng đến tác-phong của một cá-nhân khác. (1)

(1) Bernard Berelson and Moris Janowitz, eds., Public Opinion and Communication enlarged edition. (Illinois: The Free Press, Glencoe) tr. 181.

Trong một quốc-gia dân-chủ, thông-tin là một biện pháp để thực-hiện nền Dân-Chủ "một cách thực-sự và toàn diện", theo đó, mỗi kế-hoạch, chính-sách của nhà cầm quyền phải được thông-báo cho nhân-dân biết. (2)

Tuy nhiên, trong thực-tế, sự thông-tin ngày nay với những kỹ-thuật tinh-vi và các phương-tiện đại-chúng (mass-media), đã mất hẳn ý-nghĩa thuần-túy của nó.

Thông-Tin được coi như đồng-nghĩa với tuyên-truyền (3) . Đó là "ngôn-ngữ dành cho quần-chúng, nó sử-dụng những lời nói hay biểu-tượng khác nhau do vô-tuyên truyền-thanh, báo-chí và phim ảnh truyền đạt với mục-dích ảnh-hưởng tới thái-độ của quần-chúng" (4)

Đi xa hơn nữa, thông-tin, hiểu theo nghĩa tuyên-truyền, có thể coi như một nghệ-thuật nhằm ảnh-hưởng, xúi giục và khích-động người khác để họ chấp nhận một thái-độ, một tư-tưởng, một tác-phong hay một hành-động mong muốn. Nó là một cố-gắng có phương-pháp (a systematic attempt) với mục-dích ảnh-hưởng tới cách xử sự và suy-luận của con người theo một chiều hướng đã định sẵn. (5)

(2) Bộ Thông-Tin và Thanh-Niên, kỹ-thuật thông-tin, (Saigon, 1958), tr. 38.

(3) Thanh-Thủy "Đặt lại vấn-đề thông-tin tuyên-truyền tại các nước dân-chủ" Quê-Hương (tháng Bảy 1962), tr. 69.

(4) J.M. Domenach, kỹ-thuật tuyên-truyền chính-trị, Thế-
Uyên, (Saigon : Thái-Độ, 1963) tr. 13.

(5) Nguyễn-Mạnh-Hùng, Bang-Giao Quốc-Tế (Saigon : Hội
Nghiên-Cứu Hành-Chánh 1971), tr. 207.

ⓑ Định-nghĩa Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Xét theo từ-ngữ, Thông-Tin Quốc-Ngoại chỉ là một hình-thức tuyên-truyền chính-trị có phạm-vi vượt khỏi biên-giới quốc-gia.

Theo L.J.Martin, hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại xảy ra trong trường-hợp sau :

- Khi công-dân hay chính-phủ của một quốc-gia tuyên-truyền với công-dân hay chính-phủ của một quốc-gia khác, bất kể sự tuyên-truyền phát-xuất từ lãnh-thổ nào.

- Khi tuyên-truyền phát-xuất từ lãnh-thổ của một quốc-gia và được tiếp-nhận tại lãnh-thổ của các quốc-gia khác, bất kể quốc-tịch của người được tuyên-truyền. (6)

Nhưng, nếu dựa vào ý-nghĩa tuyên-truyền, Thông-Tin Quốc-Ngoại có thể định-nghĩa như một hoạt-động có kế hoạch và được phối-hợp chặt-chẽ để vận-động dư-luận quốc tế và chi-phối quyết-định của các quốc-gia khác. Nó thường được các nước sử-dụng như một phương-tiện để tác-động trên cảm-nghĩ và sự suy-luận của quần-chúng hoặc của các nhà lãnh-đạo ngoại-quốc nhằm gây ra những phản-ứng và khung cảnh chính-trị quốc-tế thuận-lợi cho mình. (7)

Đoạn 2 : Đặc-điểm của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Hoạt-động tuyên-truyền giữa các quốc-gia bắt đầu xuất-hiện trong lịch-sử nhân-loại kể từ khi các nhà cai-

(6) L. John Martin, International Propaganda (Minneapolis : university of Minnesota Press), tr. 16.

(7) Nguyễn Mạnh Hùng, op. cit., tr. 205.

trị khởi sự tranh-chấp với nhau để bảo-vệ những nguồn lợi vật-chất hay tinh-thần của quốc-gia mình. Nó phát-triển mạnh-mẽ trong thời-kỳ giữa hai cuộc thế-chiến và được coi là hậu-quả của hiện-tượng đô-thị-hóa (đưa đến sự tập-trung dân-số), sự phát-triển của kỹ-thuật truyền-tin, vận tải và sự bành-trướng của các ý-thức-hệ chính-trị (khiến cho vai-trò quần-chúng trở thành quan-trọng). (8)

Như vậy, Thông-Tin Quốc-Ngoại chỉ là một hình-thức tuyên-truyền có những sắc-thái đặc-thù như sau :

1)- Trước hết, giống như công-tác thông-tin tuyên-truyền chính-trị thông-thường, hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại được xây-dựng trên một căn-bản lý-thuyết gồm những định-luật tâm-lý về vai-trò quần-chúng của con người. Theo đó, tâm-trí mỗi người đều có thể bị vận-dụng hay lung-lạc để chấp-nhận thực-hiện một loại hành-động nào đó.

Vì thế, mặt-trận thông-tin tuyên-truyền hướng ngoại cũng bị chi-phối bởi một số nguyên-tắc nhất-định, chẳng hạn lời lẽ tuyên-truyền phải giản-dị, xác-thực. Đề-tài tuyên-truyền có tính-cách hấp-dẫn và thực-tế. Giọng điệu hợp-lý với những bằng chứng đáng tin và có thể quan-sát được. Vấn-đề đem ra tuyên-truyền phải trùng hợp với kinh-nghiệm và nhãn-quan địa-phương. Sau hết, phải có sự thuận nhất giữa hành-động và những lời-lẽ tuyên-truyền.

2)- Cùng với các biện-pháp quân-sự, kinh-tế và ngoại-giao, thông-tin tuyên-truyền quốc-tế là một dụng-

(8) Nguyễn-văn-Trung, "Tuyên-truyền chính-trị và đường lối dân-chủ", Quê-Hương (tháng 7-1960), tr. 109.

cụ để thi-hành chánh-sách đối ngoại của quốc-gia "nhằm thay đổi cách mà các nhà lãnh-đạo ngoại-quốc nhận-thức và giải-thích các điều-kiện vật-chất của hoàn-cảnh". Do đó, nó có những đặc-tính của một phương-tiện vận-động tâm-lý, nghĩa là phải được thi-hành phối-hợp với các biện-pháp khác theo một kế-hoạch rõ-rệt và chú-trọng đến việc gây ảnh-hưởng đối với ý-chí của đối-tượng nhiều hơn là nhắm vào khả-năng thi-hành chính-sách. (9)

3)- Mặc dù cũng có tầm hoạt-động vượt khỏi ranh giới quốc-gia và cùng sử-dụng các phương-tiện thông-tin đại-chúng để ảnh-hưởng đến thái-độ và lòng tin của con người nhưng Thông-Tin Quốc-Ngoại hoàn-toàn khác biệt với các hoạt-động quảng-cáo hay truyền-đạo hiện nay. Nó theo đuổi những mục-tiêu chính-trị chứ không nhằm mục-đích kiếm lời như quảng-cáo. Nó chi-phối tâm-trí và cách xử sự của con người bằng những nguyên-tắc của định-luật tâm lý xã-hội mà không dựa vào những qui-tắc luận-lý để trình bày các lý-thuyết hoặc giáo-điều hầu tạo niềm tin cho người nghe như sự truyền giáo.

Tóm lại, Thông-Tin Quốc-Ngoại chỉ là một hình-thức tuyên-truyền chính-trị trong phạm-vi quốc-tế. Nó được thực-hiện bởi một quốc-gia và có thể được tiếp-nhận tại nhiều quốc-gia khác.

Trong lịch-sử, Thông-Tin Quốc-Ngoại hay tuyên-truyền quốc-tế đã có từ lâu, người ta sử-dụng nó như một phương-tiện để yểm-trợ cho công-tác ngoại-giao thuần-túy. Nhờ nó chính-sách đối ngoại của các quốc-gia có thể thi hành được một cách dễ-dàng hơn.

(9) Nguyễn-Mạnh-Hùng, *Op. Cit.*, tr. 209.

Mục 2 : Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa :

Trên hình-thức, hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa đã được thực-hiện từ khi chính-phủ Ngô-Đình-Diệm mới thu-hồi chủ-quyền quốc-gia. Tuy-nhiên, trong gisi-đoạn này, một phần vì các tổ-chức công-quyền chưa được hoàn tất, một phần khác vì phương-tiện vật-chất quá yếu kém, vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại chưa được đặt thành chính-sách rõ-rệt. Các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại thường được thiết-lập chỉ để đáp-ứng nhu-cầu kiều-vận.

Mãi đến gần đây, khi cuộc thương-thuyết về vấn-đề hòa-bình Việt-Nam mới được triệu-tập tại Paris, trước những chiến-dịch tuyên-truyền rầm-rộ của phe Cộng-Sản, chính-phủ Việt-Nam Cộng-Hòa mới chú-trọng đến công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại một cách tích-cực hơn trước.

Đoạn 1 : Quan-niệm về chính-sách :

Đối với Việt-Nam Cộng-Hòa, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại được xem như "một mặt-trận tuyên-truyền tâm-lý chiến hải-ngoại để yểm-trợ công-tác thuần-túy ngoại-giao của chính-phủ".(10) Mặt-trận này có tính-cách tấn-công hơn là chống đỡ và nhằm các mục-đích sau :

- Phát-huy chính-ngĩa của Việt-Nam Cộng-Hòa tại ngoại-quốc.
- Trình-bày lập-trường của chính-phủ Việt-Nam Cộng-Hòa trước dư-luận quốc-tế.
- Chống lại sự tuyên-truyền của Cộng-Sản.

(10) "Ông Ngô-Khắc-Tĩnh đã nói gì về ngành thông-tin hiện đại?" Gió Việt 5-6 B6 1970, tr. 18.

- Tranh-thủ sự đồng tình của dư-luận quốc-tế đối với công cuộc tranh-đấu giành tự-do của dân-tộc Việt-Nam.
- Giữ vững tinh-thần kiêu-bào ở hải-ngoại. (11)

Với tính-chất một mặt-trận tấn-công, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại phải cố-gắng đề-cao và quảng-bá trước các dân-tộc ngoại-quốc những thành-quả, thắng-lợi của Việt-Nam Cộng-Hòa trong công-cuộc chiến-đấu hiện nay, đồng thời chứng tỏ cho thế-giới thấy rõ những hành-động có tính-cách xâm-lược hay phá-hoại của Cộng-Sản.

Với nhiệm-vụ yểm-trợ cho công-tác ngoại-giao thuận-túy, hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại đòi hỏi có sự phối-hợp chặt-chẽ giữa cơ-quan tuyên-truyền và guồng máy ngoại-giao để đạt được những mục-tiêu căn-bản của chính sách đối ngoại.

Về các mục-đích theo đuổi, trước hết Thông-Tin Quốc-Ngoại phải giải-thích cho các quốc-gia khác hiểu rõ tính-cách đại-diện hợp-pháp cho dân-chúng miền Nam của chế-độ Cộng-Hòa Việt-Nam. Đồng thời, làm sáng tỏ mục-đích tự-vệ trong cuộc chiến-tranh hiện-tại và nêu cao tinh-thần ưa chuộng hòa-bình của Việt-Nam Cộng-Hòa.

Sau đó, hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại còn nhằm kêu gọi sự ủng-hộ của dư-luận quốc-tế đối với cuộc tranh đấu của Việt-Nam Cộng-Hòa bằng cách viện-trợ, giúp-đỡ vật-chất hay thừa-nhận trên phương-diện ngoại-giao.

Thực ra, mục-đích này phải được xem là quan-trọng nhất, thiết-yếu nhất trong chính-sách Thông-Tin

(11) Tổng-Bộ Thông-Tin Chiêu-Hồi, Hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại (tài-liệu hội-thảo 1966) tr. 1.

Quốc-Ngoại. Vì nó liên-hệ mật-thiết với các hoạt-động ngoại-giao và một khi đã đạt được thì tự nó sẽ chặn đứng "bành-trướng ảnh-hưởng của Cộng-Sản Bắc-Việt và các lực-lượng phụ-thuộc trên trường quốc-tế".

Cuối cùng, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại còn chú trọng đến việc kêu gọi, thuyết-phục những kiều-dân Việt-Nam đang sinh sống tại ngoại-quốc ngả về phía Việt-Nam Cộng-Hòa và sẵn-sàng chống lại ảnh-hưởng của Cộng-Sản.

Quan-niệm về một chính-sách Thông-Tin Quốc-Ngoại rõ-rệt như trên mới được đưa ra trong khoảng thời-gian gần đây, kể từ sau ngày các nhà lãnh-đạo Việt-Nam Cộng-Hòa nói đến chuyện đấu-tranh chính-trị với Cộng-Sản. Do đó, muốn hiểu rõ thêm về bản-chất của mặt-trận tuyên-truyền hướng ngoại của miền Nam Việt-Nam, ta cần xét đến sự phát-triển của ngành hoạt-động này trong các giai-đoạn trước.

Đoạn 2 : Sự phát-triển của nền Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa :

Theo tài-liệu, các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa đã được thành-lập từ 1957 tại các quốc-gia có đông Việt-kiều như Ai-Lao, Thái-Lan. Nhưng công-tác vận-động dư-luận quốc-tế và gây ảnh-hưởng đối với các quốc-gia khác chỉ được thực-hiện tại một vài nước và do các hãng quảng-cáo đã được Bộ Ngoại-Giao thuê khoán phụ trách. (12)

(12) Nguyễn-văn-Thượng, Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa. Phúc-trình tốt-nghiệp (Đà-lạt : Trường Chính-Trị Kinh-Doanh, Viện Đại-Học Đà-lạt, 1970), tr. 12.

Sau này, khi nhu-cầu đấu-tranh chính-trị với Cộng Sản ở hải-ngoại bắt đầu bước vào giai-đoạn sôi nổi (1968) người ta thấy một số tư-nhân cũng tìm cách thành-lập một tổ-chức mệnh-danh là Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế để góp phần trình-bày với thế-giới về ý-nghĩa và tầm mức quan-trọng của công-cuộc chiến-đấu của Việt-Nam Cộng-Hòa.

Như vậy, sự tiến-triển của nền Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa chính là kết-quả của sự phát triển hoạt-động của Bộ Thông-Tin và Bộ Ngoại-Giao ở hải-ngoại. Đồng thời, nó cũng được đánh dấu bởi sự hợp-tác của các tổ-chức tư-nhân.

(A) Hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại của Bộ Thông-Tin :

Diễn-tiến hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại của Bộ Thông-Tin có thể chia thành ba giai-đoạn :

1)- Giai-đoạn thành-lập các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Trong giai-đoạn này vì nhu-cầu kiều-vận, Bộ Thông Tin đã chính-thức cử người ra hải-ngoại hoạt-động dưới hình-thức yểm-trợ cho Tòa Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa tại Vạn-Tượng (1957) và Tòa Lãnh-Sự ở Paksé (1959) về phương diện thông-tin tuyên-truyền để lôi cuốn Việt-kiều ngã về phía Việt-Nam Cộng-Hòa.

Đến năm 1961, các cán-bộ Thông-Tin Quốc-Ngoại đã thành-lập được Phòng Thông-Tin đầu-tiên tại Ai-Lao và tiếp-tục hoạt-động phối-hợp với Bộ Ngoại-Giao.

Tuy nhiên, cơ-sở này chỉ mở cửa được một thời-gian khoảng hai năm thì bị ngưng hoạt-động vì biến-cố 1-11-1963.

2)- Giai-đoạn thăm dò :

Giai-đoạn này bắt đầu khởi-sự vào năm 1964 với những hoạt-động có tính-cách dò đường nhằm đi tìm một chính-sách Thông-Tin Quốc-Ngoại cho Việt-Nam Cộng-Hòa. Điển-hình là sự thành-lập Sở Thông-Tin Quốc-Ngoại và Ủy-Ban Công-Tác Thông-Tin Quốc-Ngoại vào khoảng cuối năm 1964.

Trong giai-đoạn dò đường, vì muốn đối-phó hữu-hiệu với những hoạt-động có mục-đích tranh-giành ảnh-hưởng đối với Việt-kiều của phe Cộng-Sản, Bộ Thông-Tin đã cho mở cửa lại các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại ở Ai-Lao và thành-lập thêm 8 cơ-sở khác ở Thái-Lan (1965).

Đồng thời, để ngăn chặn các công-tác tuyên-truyền của đối-phương tại Phi-Châu, Bộ Thông-Tin cũng đặt thêm tại Tunis (sau dời về Rabat, thủ-đô Maroc) một Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại, mặc dù ở đây thành-phần Việt-kiều chỉ chiếm một thiểu-số không đáng kể.

3)- Giai-đoạn bành-trướng hoạt-động :

Khoảng cuối năm 1968, đầu năm 1969, Cộng-Sản Bắc-Việt và Mặt-Trận Giải-Phóng miền Nam bắt đầu phát-động các chiến-địch tuyên-truyền tại Việt-Nam và nhiều nơi khác trên thế-giới để hỗ-trợ cho những yêu-sách mà họ đưa ra tại hòa-đàm Paris. Kết-quả, Cộng-Sản đã lôi kéo được một phần dư-luận tại các quốc-gia ngả về phía họ để lên án Hoa-kỳ là xâm-lãng, đòi Mỹ rút quân vô điều-kiện và hãy để cho người Việt tự định-đoạt lấy số-phận của mình v.v...

Đồng thời, Cộng-Sản cũng thu hút được một số kiều-bào tại hải-ngoại theo lập-trường của họ đòi thành-lập chính-phủ liên-hiệp để văn hồi hòa-bình v.v...

Trước áp-lực quá mạnh của đối-phương, Bộ Thông-Tin đã đặt Trung - Tâm Thông - Tin Quốc-Ngoại trực-thuộc Văn-Phòng Tổng-Trưởng với mục-đích mở rộng các hoạt-động tuyên-truyền trong phạm-vi quốc-tế hầu ngăn chặn ảnh-hưởng của Cộng-Sản.

Sau đó, năm 1970, vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại được giao cho Thứ-Trưởng Bộ Thông-Tin (Luật-Sư Lê-Trọng-Quát) đặc-trách trước khi Quốc-Hội quyết-định chấp-thuận phần ngân-sách Thông-Tin Quốc-Ngoại của Bộ Ngoại-Giao.

(B) Hoạt-động của Bộ Ngoại-Giao :

Bộ Ngoại-Giao đã thi-hành công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại với sự hợp-tác của các hãng quảng-cáo (Hoa-Kỳ) và sự yểm-trợ của Bộ Thông-Tin.

Tuy nhiên, trong giai-đoạn miền Nam mới thu hồi chủ-quyền (1954) Sở Thông-Tin Báo-Chí của Bộ Ngoại-Giao chỉ phụ-trách việc tiếp-xúc và liên-lạc với các cơ-quan báo-chí, ngôn-luận trong và ngoài nước để thông-báo những tin-tức có liên-quan đến vấn-đề ngoại-giao, mà "chưa có tham-vọng vận-động dư-luận quần-chúng tại các quốc-gia bạn". Công việc thông-tin ở hải-ngoại, hồi đó, thường trông cậy vào các tập-san Horizon và một số sách Anh, Pháp-ngữ xuất-bản vào những năm 1955-1960 hoặc những sách nhỏ xuất-bản từ 1960-1963, được phổ-biến tại các quốc-gia có đặt Tòa Đại-Sứ của Việt-Nam Cộng-Hòa. (14)

(14) Tổng-Bộ Thông-Tin Chiêu-Hồi, Op. Cit., tr. 2.

Từ năm 1956, Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa tại Washington bắt đầu nghĩ đến việc thuê hãng quảng-cáo Harol Oral phụ-trách công-tác tuyên-truyền, vận-động dư luận để kêu gọi quần-chúng Hoa-Kỳ ủng-hộ Việt-Nam Cộng-Hòa. Các ấn-phẩm, tài-liệu tuyên-truyền đều được công-ty Harol thực-hiện rồi đem phân-phát, phổ-biến cho các hiệp-hội, đoàn-thể trong nước Mỹ. Ngoài ra, hãng quảng-cáo này còn cử người đi thuyết-phục những nhân-vật danh tiếng và thế-lực như các Dân-Biểu, Nghị-Sĩ, Thống-Đốc Tiểu-Bang gia-nhập hội American Friends of Vietnam. Trong số những hội-viên ta thấy có nhiều nhân-vật quan-trọng như Tổng-Thống Eisenhower, Thống-Đốc Rockefeller và Tổng-Thống Kennedy về sau này.

Vì hoạt-động thiếu kế-hoạch, lại bị giới-hạn về thời-gian hiệu-lực của kế-ước, nên những công-tác do hãng Harol Oral phụ-trách chỉ đem lại những kết-quả có tính-cách nhất thời. Do đó, sau biến-cố 1-11-1963, để thay đổi đường lối hoạt-động, Bộ Ngoại-Giao đã ký kế-ước thuê một hãng quảng-cáo khác, Công-ty Joanas (Hoa-kỳ) thay thế hãng Harol. Nhưng sau một thời-gian làm việc, kết-quả cũng không có gì khả-quan hơn trước.

Tháng 6-1968, Bộ Thông-Tin bắt đầu đặt Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại trực-thuộc Văn-Phòng Tổng-Trưởng. Kể từ đó, công-tác thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại được cả hai cơ-quan thông-tin và ngoại-giao chính-thức phối-hợp thi-hành.

Đầu năm 1970, sau khi cứu xét toàn bộ ngân-sách quốc-gia niên-khóa 1970-1971, Quốc-Hội đã chấp-thuận phần ngân-sách Thông-Tin Quốc-Ngoại của Bộ Ngoại-Giao.

Quyết-định này đã giao-phó công-tác thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại cho Bộ Ngoại-Giao và mở đường cho sự giải-tán Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại sau này.

Ngoài những hoạt-động của hai Bộ Ngoại-Giao và Thông-Tin, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa còn được hỗ-trợ bởi một tổ-chức tư-nhân. Đó là Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế thành-lập ngày 16-4-1968 tại Saigon. Hội đã quy-tụ được một thành-phần hội-viên khá đông-đảo gồm nhiều nhân-vật danh tiếng Việt-Nam và ngoại-quốc, thuộc những thành-phần chính-trị, tôn-giáo và xã-hội khác nhau, hoạt-động với mục-đích "làm cho thế-giới hiểu biết thêm nhiều về Việt-Nam Cộng-Hòa, về các thành-quả và tiềm-năng của Việt-Nam Cộng-Hòa" (16). Cho đến nay, Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế đã thành-lập được một Phòng Thông-Tin ở Thụy Điển do ký-giả Trần-Nhã phụ-trách và đang cố-gắng mở thêm một cơ-sở nữa ở Na-Uy.

Nói chung, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa vẫn còn ở trong giai-đoạn mới phát-triển. Vì thế, mặc dù trên lý-thuyết người ta cố-gắng coi nó như một mặt-trận tuyên-truyền nặng về hình-thức tấn-công, nhưng trong thực-tế nó vẫn mang tính-chất tự-vệ nhiều hơn. Có thể nói phần lớn các hoạt-động tranh-thủ cảm-tình và dư-luận quốc-tế của Việt-Nam Cộng-Hòa chỉ là những phản-ứng nhằm trả đũa lại các chiến-dịch tuyên-truyền trên phạm-vi thế-giới của Cộng-Sản.

(16) Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế,
Điều-Lệ (Saigon : Saigon ấn-quán) Điều 2, tr. 3.

Tiết II

LÝ-DO LỰA CHỌN ĐỀ-TÀI

Công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại có một tầm quan-trọng rất lớn-lao. Nhờ nó, Công-Sản Việt-Nam đã lôi kéo được một phần dư-luận tại các quốc-gia Tây-Âu, Hoa-Kỳ và nhiều nước Á-Phi để lên án người Mỹ hiếu-chiến, đòi Tổng Thống Nixon phải rút quân khỏi Việt-Nam, nhưng đồng-thời vẫn che dấu được bản-chất xâm-lược của cuộc chiến-tranh do họ phát-động.

Vì tầm quan-trọng như vậy nên công-việc sưu-tầm, nghiên-cứu vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại là một việc làm hữu-ích và thiết-thực đối với Việt-Nam Cộng-Hòa. Chỉ có một công việc như vậy mới giúp chúng ta hiểu biết đầy đủ và vững chắc về hình-thức tuyên-truyền đặc-biệt này và nhờ đó mới có thể đối-phó hữu-hiệu với đối-phương.

Mục 1 : Tầm quan-trọng của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại trong giai-đoạn hiện nay đối với bất cứ quốc-gia nào cũng có một tầm quan-trọng đặc-biệt. Vì trước hết nó là một dụng-cụ để thi-hành chính-sách đối ngoại. Sau đó, nó còn được coi như một thứ khí-giới hữu-hiệu để chiến-thắng các quốc-gia thù địch bằng cách lũng-đoạn tư-tưởng của các dân-tộc này.

Đoạn 1 : Thông-Tin Quốc-Ngoại một dụng-cụ để thi-hành chính-sách đối ngoại :

Trong một bài diễn-văn đọc tại đảo Guam trước ngày lên đường sang thăm viếng Bắc-Kinh, Tổng-Thống Nixon đã nói "Kỷ-nguyên hiện tại là kỷ-nguyên của các cuộc thương-thuyết".

Lời tuyên-bố trên đã cho thấy là trong sự bang-giao quốc-tế ngày nay các quốc-gia, ít ra là các cường-quốc, đều chủ-trương tận dụng kỹ-thuật thương-thuyết, điều-đinh và theo đuổi đường lối ngoại-giao khôn ngoan để phát-triển xứ sở.

Một khi sự thương-thuyết và các hoạt-động ngoại-giao đã chiếm một vai-trò quan-trọng như vậy, công-tác thông-tin tuyên-truyền trong địa-hạt quốc-tế phải có một giá-trị trội yếu hơn. Bởi vì, như đã phân-tích trong tiết I, hoạt-động thông-tin tuyên-truyền hướng ngoại đã được coi là một dụng-cụ bổ-túc cho các biện-pháp ngoại-giao, kinh-tế, quân-sự trong việc thực-hiện các mục-tiêu của chính-sách ngoại-giao của quốc-gia.

Đoạn 2 : Thông-Tin Quốc-Ngoại một khi-giới tâm-lý hữu-hiệu :

Hoạt-động thông-tin tuyên-truyền ngày nay dưới cái nhìn của các quốc-gia không phải chỉ thu gọn vào những lời nói suông, được lập đi lập lại nhiều lần một cách có phương-pháp. Trái lại :

Tuyên-truyền là một khi-giới nhằm chinh phục tâm-trí con người. Nó có đủ tiềm-lực để chiến-thắng một cuộc chiến-tranh mà không cần phải chiến-đấu..... Công-tác thông-tin tuyên-truyền của một quốc-gia có thể tạo nguy-cơ cho một quốc-gia khác vì nó hướng-dẫn con người vào các cuộc tranh-luận và đưa đến sự phá vỡ niềm tin-tưởng của người dân đối với nhà cầm-quyền. (17)

(17) L. John Martin, Op. Cit., Tr. 4.

Robert Henrique trong cuốn "chiến-tranh chớp nhoáng trong bán đảo Sinai" đã kể rằng vì quá yếu kém về mặt thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại mà Do-Thái, dù phải chiến-đấu để tự-vệ, vẫn bị dư-luận ở nhiều nơi coi là hiếu-chiến và hay gây hấn. Kết-quả là trên phương-diện ngoại-giao, Do-Thái đã được nhiều nước trung-lập gán cho thành-tích tác-giả của tình-trạng căng-thẳng ở Trung-Đông. (18)

Vì tính-cách quan-trọng như vậy nên hầu hết các quốc-gia ngày nay đều dành một ngân-khoản khổng-lồ để tài-trợ cho công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại. Hoa-Kỳ, cách đây 15 năm (1958) đã dự-trù một ngân-sách trên 150 triệu mỹ-kim cho các chương-trình hoạt-động thông-tin, tuyên-truyền ở hải-ngoại. Đối với Nga-Sô và các nước Cộng-Sản thì sự chi-phí về loại này còn tăng lên gấp bội.

Ngoài ra, các quốc-gia còn đi đến chỗ ký-kết các hiệp-ước quốc-tế nhằm giới-hạn các hoạt-động tuyên-truyền hướng ngoại đến một mức tối-thiểu để bảo-vệ sự tự-do tư-tưởng của con người. Đồng thời, các luật-gia quốc-tế cũng tìm cách soạn thảo những dự luật có mục-đích kiểm-soát các hoạt-động tuyên-truyền quốc-tế của tất cả mọi nước. (19)

Mục 2 : Ich-lời của công-tác nghiên-cứu :

Nghiên-cứu vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại ta có thể tìm ra một đường lối tuyên-truyền hữu-hiệu để vận-động dư-luận quốc-tế ủng-hộ và hậu-thuần cho chính-sách ngoại

(18) Vũ-Tiến-Phúc, "chiến-tranh chánh-trị ở hải-ngoại", Cáp-Tiến (tháng 7-8/1970) 19 và 20, tr. 53.

(19) L. J. Martin, Op. Cit., tr. 4.

giao của quốc-gia mình, nhất là trong giai-đoạn phát-triển của nền bang-giao quốc-tế hiện nay.

Vì thế, mặc dù không phải là một khoa-học thuần-túy, vấn-đề thông-tin tuyên-truyền quốc-tế vẫn được các nhà xã-hội-học và chính-trị-học lưu-ý tới qua các cuộc khảo-cứu về dư-luận quần-chúng (public opinion) cùng với các hình-thức tuyên-truyền chính-trị khác.

Riêng đối với Việt-Nam Cộng-Hòa, sự nghiên-cứu về lãnh-vực tuyên-truyền này sẽ giúp ích chúng ta rất nhiều trong công-cuộc chiến-đấu hiện tại.

Trước hết là sự đương đầu với các hoạt-động tuyên-truyền của phe Cộng-Sản.

Ngay từ khi thành-lập chế-độ Cộng-Hòa Việt-Nam, miền Nam chúng ta đã phải đối-phó với các chiến-dịch quốc-tế-vận rất qui-mô của Cộng-Sản Bắc-Việt.

Dưới hình-thức chiến-tranh giải-phóng, những người Cộng-Sản Việt-Nam đã tranh-thủ được sự ủng-hộ và cảm-tình của một phần dân-chúng các nước hải-ngoại.

Được sự yểm-trợ của các lực-lượng địa-phương, họ đã vận-động, tổ-chức được các cuộc biểu-tình phản-chiến rầm-rộ tại Hoa-Kỳ và các nước Tây-Âu.

Dựa vào những kế-hoạch tuyên-truyền tinh-vi, xây dựng trên những kinh-nghiệm truyền-thống của chủ-nghĩa Marx-Lénine, họ đã che dấu được tính-cách tàn-bạo và âm mưu xâm-lược của cuộc chiến-tranh do họ chủ xướng.

Bởi thế, muốn ngăn chặn ảnh-hưởng của Cộng-Sản Bắc-Việt và các lực-lượng phụ thuộc, ta cần nghiên-cứu

kỹ-luỡng vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại để từ đó tìm ra một sách-luợc tuyên-truyền hữu-hiệu có đủ khả-năng chống lại thù khí-giới lợi hại của đối-phương.

Lợi-điểm thứ hai của công-tác nghiên-cứu là nó giúp ta xây-dựng được một kế-hoạch Thông-Tin Quốc-Ngoại toàn diện vừa có thể tranh-đấu với Cộng-Sản vừa có thể lôi cuốn được sự ủng-hộ của các nước Đồng-Minh.

Trong công-cuộc chiến-đấu hiện nay, ngoài nỗ-lực đối-phó với khối Cộng-Sản, Việt-Nam Cộng-Hòa còn phải kêu gọi sự giúp-đỡ và viện-trợ của các quốc-gia thân-hữu, nhất là Hoa-Kỳ. Nhưng phương-thức sinh-hoạt dân-chủ và các định-chế chính-trị tại những nước này cho thấy, để được trợ giúp đến mức tối-đa, chúng ta phải vận-động sao cho có được một sự ủng-hộ mạnh-mẽ của các đoàn-thể dân-chúng trong nước. Muốn vậy, ta cần có một kế-hoạch tuyên truyền hợp-lý. Kế-hoạch đó, dĩ nhiên, phải trọng cậỵ vào các công-trình nghiên-cứu mà ta đang đề-cập đến.

Sau cùng, kết-quả của công-tác nghiên-cứu vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại còn có thể đem lại cho chúng ta một chính-sách thông-tin tuyên-truyền nhắm vào con số hơn 600.000 Việt-kiều ở hải-ngoại mà Cộng-Sản Bắc-Việt đã nhiều lần tìm cách lôi kéo về phía họ.

Tiết III

PHƯƠNG-PHÁP NGHIÊN-CỨU

Để nghiên-cứu Luận-Văn này, chúng tôi đã sử-dụng các phương-pháp tham-khảo tài-liệu viết và phỏng-vấn.

Đối với các tài-liệu viết, ngoài phần căn-bản gồm sách vở, tạp-chí lưu-trữ tại các thư-viện, chúng tôi còn tham-khảo thêm các văn-kiện, ấn-phẩm, hồ-sơ, biên-bản của hai Bộ Ngoại-Giao và Thông-Tin cũng như của các Ủy-Ban Thông-Tin, Ngoại-Giao Quốc-Hội. Chẳng hạn Tài-Liệu Hội-Thảo Thông-Tin Quốc-Ngoại 1966 của Tổng-Bộ Thông-Tin Chiêu-Hồi, Biên-Bản Đại-Hội Thông-Tin Toàn-Thái 1971 của Bộ Thông-Tin, "Ngoại-Giao và những nỗ-lực Thông-Tin Quốc Ngoại" tài-liệu của Nha Thông-Tin Báo-Chí Bộ Ngoại-Giao (1971), báo-cáo "Công-tác của Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại Rabat tháng 1/71" v.v...

Tuy nhiên, dù đã được khai-thác triệt-đế, các tài-liệu chính-thức vừa kể vẫn không thể cung-ứng đầy đủ những sự kiện, chi-tiết cần-thiết cho đề-tài nghiên-cứu. Bởi thế, chúng tôi phải sử-dụng phương-pháp phỏng-vấn thu thập thêm những nguồn tin giá-trị khác.

Tựu chung, chúng tôi đã thực-hiện 5 cuộc phỏng-vấn nhằm vào các nhân-vật đã từng giữ những chức-vụ có liên-hệ trực-tiếp hay gián-tiếp đến ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại.

- Ông Phùng-Nhật-Minh, Chánh-Văn-Phòng Bộ Ngoại-Giao, nguyên Tùy-viên Văn-Hóa Tòa Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa tại Bangkok (1965).

- Ông Mai-Trọng-Thần, Giám-Đốc Nha Công-Tác Bộ Thông-Tin, nguyên Chánh-Sự-Vụ Sở Thông-Tin Quốc-Ngoại (1965).

- Ông Nguyễn-Ngọc-Linh, Tổng Thư-Ký Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế.

- Ông Trần-Nhã, Trưởng Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại Thụy-Điển.
- Ông Thái-Hà-Chung, Phó Giám-Đốc Nha Thông-Tin Báo-Chí Bộ Ngoại-Giao.

Trong cả hai trường-hợp phỏng-vấn và sử-dụng thư viện, việc lựa-chọn tài-liệu được thực-hiện đúng theo các nguyên-tắc của phương-pháp sưu-tầm trong khoa-học xã-hội. Các sự-kIỆN được tìm kiếm và xác-định kỹ-lưỡng trước khi nghiên-cứu. Trong lúc nghiên-cứu, tài-liệu được phân-tích thành những chi-tiết xác thực để sau đó được tổng-hợp thành hệ-thống rõ-rệt và theo đúng thứ-tự của dàn bài sơ-khởi.

Sau hết là việc đánh giá và giải đoán.

Tiết IV

BỔ-CỤC LUẬN-VẤN

Với đề-tài "Vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt Nam Cộng-Hòa" chúng tôi sẽ phân chia Luận-Vấn này thành hai phần :

Phần thứ nhất : Hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa.

Trong phần này, trước hết chúng tôi sẽ trình-bày những yếu-tố căn-bản của guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại về phương-diện tổ-chức, về khía cạnh nhân-sự cũng như những phương-tiện yểm-trợ.

Sau đó, chúng tôi sẽ nói đến các phương-thức điều-hành guồng máy này bằng cách đề-cập đến những mục-

tiêu theo đuổi, sách-lược hành-động và kỹ-thuật thực-hiện của nó.

Phần thứ hai sẽ nói về thành-quả của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại trên phương-diện ngoại-giao và tuyên-truyền. Đồng thời, trong phần này, chúng tôi cũng đưa ra những nhận-xét về nền Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa, coi đó là những yếu-tố đã chi-phối kết-quả vừa kể.

Cuối cùng, trong phần kết-luận, chúng tôi sẽ đề-nghị một giải-pháp mới cho vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa.

*
* *

PHẦN I

**HOẠT-DỘNG THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI
CỦA VIỆT-NAM CỘNG-HÒA**

Công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa được điều-hành bởi một guồng máy nhằm đạt tới một số mục-tiêu đã định. Muốn tìm hiểu bản-chất của nó, ta sẽ xét lại hai vấn-đề sau :

- Guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại
- Sự điều-hành công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại.

CHƯƠNG I

GUỒNG MÁY THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI CỦA VIỆT-NAM CỘNG-HÒA

Guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng Hòa được cấu-tạo bởi một cơ-cấu tổ-chức gồm những cơ-quan ở Trung-ương và các cơ-sở ở hải-ngoại. Cơ-cấu này do một thành-phần nhân-sự khá phức-tạp điều-khiển và được yểm-trợ bởi những phương-tiện tài-chánh hay kỹ-thuật của chính-quyền.

Mục I. - CƠ-CẤU TỔ-CHỨC

Trên hình-thức, cơ-cấu chính-thức phụ-trách hoạt động Thông-Tin Quốc-Ngoại hiện nay là Ban Kế-Hoạch và Công-Tác Đặc-Biệt thuộc Văn-Phòng Tổng-Trưởng Thông-Tin. Ban này được thành-lập để thay thế vai-trò của Trung-Tâm

Thông-Tin Quốc-Ngoại và trực-tiếp điều-khiển các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại và liên-lạc với các Tòa Đại-Sứ các nước bạn ở Việt-Nam để trao-đổi tin-tức tài-liệu cần-thiết cho công-tác tuyên-truyền.

Ngoài ra, các Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa cũng là những cơ-sở thi-hành công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại song hành với hoạt-động ngoại-giao. Vì tại những quốc-gia không có Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại, vị Trưởng Nhiệm-Sở Ngoại-Giao hoặc nhân-viên phụ-tá (Tùy-viên Báo-Chí) có nhiệm-vụ giải-thích với chính-quyền địa-phương cũng như với dư-luận quần-chúng và các lãnh-tụ chính-trị về chính sách, đường lối của quốc-gia mình.

Sau hết, còn có nhiều cơ-quan khác có hoạt-động liên-hệ trực-tiếp hay gián-tiếp đến công-tác thông-tin hướng ngoại.

Đoạn 1 : Tổ-chức cơ-quan Thông-Tin Quốc-Ngoại :

A.- Ban Kế-Hoạch và Công-Tác Đặc-Biệt :

Ban này, được thành-lập bởi Nghị-Định số 223-BTT/NĐ ngày 29-4-1971 của Bộ Thông-Tin, là một trong năm Ban do Văn-Phòng Tổng-Trưởng trực-tiếp điều-khiển.

Theo điều 3 của Nghị-Định 223, Ban Kế-Hoạch và Công-Tác Đặc-Biệt có nhiệm-vụ "điều-khiển công-tác thông-tin quốc-ngoại". Nhưng cho đến nay, ngoài chi-tiết ngắn-ngủi đó, trên sơ-đồ tổ-chức của Bộ Thông-Tin người ta vẫn chưa thấy có một cơ-quan nào được thành-lập để thay thế cho Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại trước đây, đã bị đương nhiên hủy bỏ vì không được Nghị-Định 223 đề-cập tới. (1)

(1) Viết theo tài-liệu của Sở Hành-Chánh Nhân-Viên Bộ Thông-Tin.

Như vậy, nếu căn-cứ vào nhiệm-vụ của Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại do Nghị-Định số 143-BTT/HCVN/I/NĐ ngày 19-6-1968 ấn-định trước đây, ta có thể suy ra những dịch-vụ mà Ban Kế-hoạch và Công-Tác Đặc-Biệt phải đảm-nhiệm như sau :

- Quản-trị các cơ-sở Thông-Tin Quốc-Ngoại tại ngoại-quốc.
- Nghiên-cứu việc thiết-lập các Phòng Thông-Tin tại ngoại-quốc.
- Cập-nhật-hóa và kiểm-soát hoạt-động của các nhân-viên thông-tin tại hải-ngoại.
- Nghiên-cứu tình-hình các quốc-gia bạn và tình-hình Việt-kiều rồi từ đó soạn-thảo kế-hoạch, chương-trình Thông-Tin Quốc-Ngoại.
- Đề-nghị các biện-pháp gia-tăng hiệu-năng công-tác của các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại.
- Liên-lạc với các Tòa Đại-Sứ các nước bạn tại Việt-Nam để trao-đổi hoặc thông-báo tin-tức.
- Thu-thập tin-tức và tài-liệu của địch đang tuyên-truyền, phổ-biến tại quốc-ngoại để soạn thảo, nghiên-cứu kế-hoạch đối-phó, giải độc dư-luận.
- Lập bản tin định-kỳ để phổ-biến cho Việt-kiều và dân-chúng địa-phương.
- Sưu-tầm các bài-báo nói về Việt-Nam, tìm hiểu quan-điểm chính-trị của các ký-giả ngoại-quốc đang hành-nghề tại Việt-Nam.
- Phổ-biến các sinh-hoạt quốc-gia cho kiều-bào và các quốc-gia khác biết.
- Thu-thập dư-luận trên thế-giới về tình-hình của Việt-Nam.

- Thu-thập tin-tức và tài-liệu của địch đang phổ biến tại ngoại-quốc để kịp thời giải độc.

Thực ra, trong thực-tế, cơ-cấu tổ-chức của ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại đã từng thay đổi nhiều lần.

Trước hết, trong tổ-chức của Bộ Thông-Tin và Tâm-Lý-Chiến do Nghị-Định số 257-NĐ.BTT ngày 2-12-1955 thành lập, người ta đã thấy có một Phòng Ngoại-Vận thuộc Sở Nhân-Vận hoạt-động bên cạnh các Phòng Nội-Vận và Địch-Vận (Điều 15).

Sau đó, sau biến-cổ 1-11-1963, Bộ Thông-Tin của chính-phủ Nguyễn-~~...~~Khánh cũng cho thiết-lập các cơ-cấu có nhiệm-vụ hoạt-động hướng ngoại như Ban Liên-lạc Quốc-Tế thuộc Sở Chương-Trình, Ban Ngoại-Vận thuộc Sở Kế-Hoạch và Ban Tin-Tức Quốc-Tế thuộc Sở Thông-Tin (Điều 6.2.đ2, Điều 11.I.đ và Điều 5.2.b2 Nghị-Định số 245-BTT ngày 30-4-1964).

Sở Thông-Tin Quốc-Ngoại bắt đầu xuất-hiện lần đầu tiên trong cơ-cấu của Bộ Tâm-Lý-Chiến vào ngày 27-9-1965 do Nghị-Định số 650/BTLG/NĐ của Ủy-Viên Tâm-Lý-Chiến. Nhưng theo tổ-chức hồi đó Sở này chỉ có 3 Phòng (Phòng Quản-Trị Liên-Lạc, Phòng Nghiên-Cứu Quốc-Ngoại và Phòng Biên-Tập ngoại-ngữ) và trực-thuộc Nha Thông-Tin Báo-Chí.

Tháng 2 năm 1967, sau đợt cải-tổ chính-phủ của Nội-Các chiến-tranh, Sở Thông-Tin Quốc-Ngoại được cải danh là Sở Tâm-Lý-Chiến Quốc-Ngoại và được đặt trong hệ thống tổ-chức của Nha Kế-Hoạch Tâm-Lý-Chiến do Nghị-Định số 75-TBTTCH/NĐ ngày 1-2-1967 của Tổng Ủy-Viên Thông-Tin Chiêu-Hồi.

Sau khi Hiến-Pháp 1-4-1967 được ban-hành và đưa đến sự thành-lập Nội-Các Nguyễn-văn-Lộc, Bộ Thông-Tin được cải-tổ và thu hẹp thành Nha Tổng Giám-Đốc Thông-Tin Báo-Chí trực-thuộc Phủ Thủ-Tướng. Tuy vậy, cơ-quan Thông Tin Quốc-Ngoại vẫn được duy-trì dưới hình-thức một Trung-Tâm do một Quản-Đốc xếp ngang hàng Chánh-Sự-Vụ điều-khiển, gồm có 5 phòng và hoạt-động biệt-lập với các Nha khác (Điều 28 Nghị-Định 163 - ND/P. ThT/PC ngày 12-12-1967).

Trong lần cải-tổ chính-phủ đầu-tiên của nền Đệ Nhị Cộng-Hòa, Nha Tổng Giám-Đốc Thông-Tin Báo-Chí lại trở thành Bộ Thông-Tin và Nghị-Định số 143-BTT/ND ngày 14-6-1968 đã đặt Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại trực-thuộc Văn-Phòng Tổng-Trưởng thay vì hoạt-động biệt-lập như trước. Tuy nhiên, tình-trạng này chỉ kéo dài khoảng một năm, vì sau đó Sự-Vụ Văn-Thư số 527-BTT/HCVN/I/SVVT ngày 29-7-1969 đã tạm thời hủy bỏ hai Phòng Văn-Hóa Nghệ Thuật và Phòng Phân-Phối, đồng thời, đặt Trung-Tâm Thông Tin Quốc-Ngoại thuộc Nha Thông-Tin.

Qua những sự thay đổi về cơ-cấu tổ-chức kể trên, ta thấy cơ-quan Thông-Tin Quốc-Ngoại đã thực-sự thành hình dưới thời Nội-Các Chiến-Tranh, nhưng nó bắt đầu phát-triển mạnh-mẽ kể từ khi nền Đệ Nhị Cộng-Hòa mới được thiết-lập.

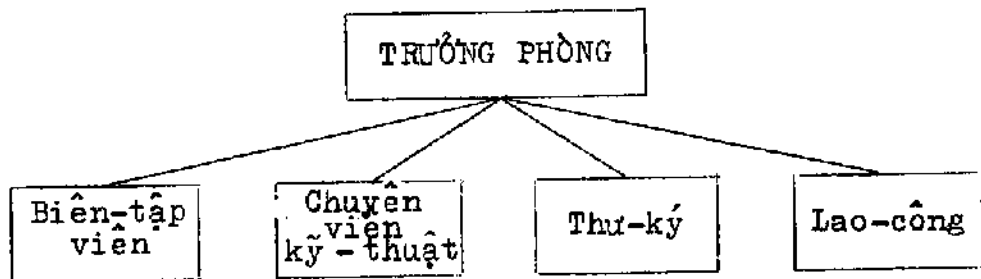
B.- Tổ-chức Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Mặc dù Phòng Thông-Tin là một đơn-vị hạ tầng của ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại, nhưng cho đến nay, trên phương-diện hình-thức, người ta vẫn chưa thấy có sự qui-định rõ-rệt về đường lối tổ-chức các Phòng Thông-Tin.

Hầu hết các văn-kiến án-định cơ-cấu và nhiệm-vụ của Bộ Thông-Tin đều không đề-cập đến các cơ-sở này.

Theo sự giải-thích của Phòng Pháp-Chế thuộc Nha Hành-Chánh Bộ Thông-Tin⁽²⁾, các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại được thiết-lập do sự thỏa-hiệp của hai Bộ Ngoại-Giao và Thông-Tin. Thông thường, tùy theo tình-hình chính-trị tại quốc-gia thụ-nhiệm, các Tòa Đại-Sứ có thể đề-nghị Bộ Ngoại-Giao trình xin Hội-Đồng Nội-Các cho mở cửa các Phòng Thông-Tin tại đây. Nếu đề-nghị được chính-phủ chấp-thuận, Bộ Thông-Tin, sau khi đã được Bộ Ngoại-Giao đồng-ý, sẽ cử người đến hoạt-động.

Trên lý-thuyết, mỗi Phòng Thông-Tin phải được tổ chức như sau :

Nhưng trong thực-tế, các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại thường do một Trưởng-Phòng điều-khiển, có một hoặc hai nhân-viên phụ-tá để hoàn tất những nhiệm-vụ sau :⁽³⁾

(2) Dinh-Sĩ-Nghĩa, Chánh-Sự-Vụ Sơ³ Hành-Chánh Bộ Thông-Tin, Phỏng-Vấn (Saigon : 27-4-1971)

(3) Đoàn-Lương-Đông, Đại-Diện Thông-Tin tại Thái-Lan, Phỏng-Vấn (Saigon : 25-4-1971)

1)- Nhiệm-vụ thông-tin :

a)- Thường-xuyên : phổ-biến tin-tức quốc-nội hàng ngày hay hàng tuần bằng các bản tin do Phòng Thông-Tin ấn hành, triển-lãm các hình ảnh từ Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại hay Bộ Ngoại-Giao gửi đến, phân-phối các ấn-loát-phẩm của chính-phủ.

b)- Bất thường : khi có sự thắc-mắc hiểu lầm do kỹ-thuật thông-tin hoặc bị đối-phương xuyên-tạc, nhân-viên Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại phải giải-thích hoặc cải chính tức khắc để giúp mọi người hiểu rõ sự thật.

2)- Nhiệm-vụ tuyên-truyền :

a)- Cố-gắng thuyết-phục để lôi cuốn các hội ái-hữu, tổ-chức kiều-bào và những đoàn-thể dân-chúng địa-phương ngả về lập-trường Việt-Nam Cộng-Hòa.

b)- Phát-triển sự liên-lạc và tìm cách gây thiện cảm với ký-giả, báo-chí địa-phương.

c)- Tổ-chức hệ-thống thông-tin chìm tại khu-vực hoạt-động để thu-thập tin-tức và dư-luận quần-chúng địa-phương, nhờ đó có thể giúp cơ-quan trung-ương có đủ dữ kiện hoạch-định chương-trình và đẩy mạnh công-tác tuyên-truyền vào mọi lãnh-vực.

Ngoài ra, các Phòng Thông-Tin còn chịu sự kiểm-soát, đôn-đốc của các Tòa Đại-Sứ, và thông-thường các nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại phải hoạt-động theo đúng chương-trình đường lối mà Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa đã đề ra.

Đối với trường-hợp nhiều Phòng Thông-Tin cùng được thiết-lập tại một quốc-gia như Ai-Lao, Thái-Lan, Bộ Thông-Tin sẽ đặt thêm chức-vụ Đại-Diện Thông-Tin và cử một nhân-viên cao-cấp đảm-nhiệm để theo-dõi, tường-trình kết-quả hoạt-động của các nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại.

Đoạn 2 : Cơ-cấu Thông-Tin Quốc-Ngoại của Tòa Đại-Sứ :

Trong các nhiệm-vụ chính của nhà ngoại-giao, người ta thường kể đến vai-trò đại-diện của vị Đại-Sứ. "Với vai-trò này, nhà ngoại-giao phải trình-bày một cách khéo-léo và rõ-ràng quan-điểm của quốc-gia mình, phải làm cho người ta biết đến, thông-cảm và ưa thích quốc-gia mình" (4)

Như vậy, nhân-viên ngoại-giao trong Tòa Đại-Sứ chính là những tác-nhân của hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại.

Tuy nhiên, dựa vào các văn-kiến ấn-định tổ-chức các Tòa-Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa ở ngoại-quốc, ta thấy nhiệm-vụ thông-tin, tuyên-truyền tại hải-ngoại thường được giao phó cho Phòng Thông-Tin Báo-Chí và Phòng Văn-Hóa Lãnh-Sự. Nhiệm-vụ này được phân-công như sau :

- 1)- Phòng Thông-Tin Báo-Chí phụ-trách các vấn-đề :
 - Xuất-bản báo-chí các loại.
 - Xuất-bản tạp-chí Việt-Nam Magazine của sứ quán.
 - Ấn-hành nguyệt-san Vietnam News.
 - Liên-lạc với các cơ-quan báo-chí, thông-tin tại địa-phương.

(4) Nguyễn-Mạnh-Hùng, Bang-Giao Quốc-Tế (Saigon : Hội Nghiên-Cứu Hành-Chánh 1971) tr. 182.

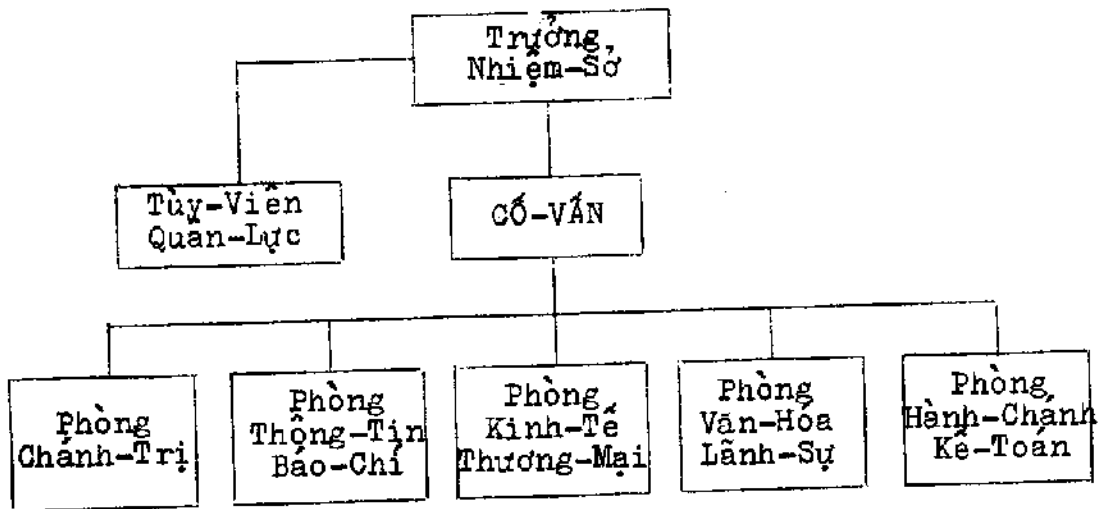
- Tổ-chức các buổi nói chuyện và chiếu phim về Việt-Nam Cộng-Hòa.
- Phổ-biến Press Release và News Release của Sứ-quán.

2)- Phòng Văn-hóa, Lãnh-Sự, Kiềm-Vụ và Sinh-Viên :

- Phụ-trách lãnh-sự-vụ, văn-hóa, sinh-viên-vụ, kiềm-vụ.
- Phụ-trách kiểm-soát tín hàm đi và đến. (5)

BẢN I

Sơ-đồ tổ-chức Tòa Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa
tại ngoại-quốc (*)

Theo cơ-cấu tổ-chức kể trên, ta thấy Thông-Tin Quốc-Ngoại là một trong những nhiệm-vụ chính-yếu mà các

(5) Bộ Ngoại-Giao, Nha Kế-Toán Nhân-Viên, Văn-kiến Tổ-chức Tòa Đại-Sứ Việt-Nam tại Canberra (mẫu), (Saigon : 1971), tr. 2.

(*) Tài-liệu do Nha Kế-Toán Nhân-Viên Bộ Ngoại-Giao cung cấp.

Sứ-Quán ở ngoại-quốc phải thực-hiện. Phòng Thông-Tin chỉ là những cơ-sở phụ-thuộc, được thiết-lập để tăng-cường cho công-tác ngoại-vận và đáp ứng nhu-cầu tranh-thủ cảm-tình, dư-luận của Việt-kiều cũng như của dân-chúng địa-phương tại một số quốc-gia.

Đoạn 3 : Các cơ-quan phối-hợp yểm-trợ :

Ngoài Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại, các Tòa Đại-Sứ, những cơ-cấu có hoạt-động liên-hệ đến mặt-trận thông-tin hướng ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa có thể kể như sau :

- Các cơ-quan nội thuộc Bộ Thông-Tin.
- Các cơ-quan công-quyền khác.
- Các tổ-chức tư-nhân.

Ngoài ra, cũng nên kể thêm những phái-đoàn công-du, xuất ngoại để tham-dự các hội-nghị quốc-tế, hoặc để thăm viếng một vài quốc-gia theo lời mời của các chính-phủ liên-hệ.

A.- Các cơ-quan nội-thuộc Bộ Thông-Tin :

Theo Nghị-Định số 143/BTT/NĐ ấn-định cơ-cấu tổ-chức Bộ Thông-Tin, hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại đã được yểm-trợ bởi các cơ-quan sau :

1)- Khối Nghiên-Huấn-Kế yểm-trợ Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại về mặt nghiên-cứu và kỹ-thuật :

a)- Về phương-diện nghiên-cứu : Sở Nghiên-Cứu Kế-Hoạch sẽ cung-cấp các tài-liệu có liên-hệ đến tình-hình tổng-quát của quốc-gia mục-tiêu cũng như của đối-phương nhờ kết-quả của công-tác sưu-tầm và thăm dò dư-luận.

b) - Về phương-diện kỹ-thuật : Nha Yểm-trợ giúp-đỡ Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại và các Phòng Thông-Tin ở ngoại-quốc các phương-tiện vật-chất như trang-trí, nhiếp ảnh, triển-lãm.

2) - Nha Thông-Tin cung-cấp các tài-liệu cần-thiết cho Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại để cơ-quan này có thể phát hành những bản tin có liên-hệ đến tình-hình quốc-nội.

3) - Nha Báo-Chí giúp-đỡ các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại những tài-liệu dẫn chứng khi tuyên-truyền, chẳng hạn các dữ-kiện về tình-hình và khuynh-hướng của báo-chí, ký-giả ngoại-quốc đối với Việt-Nam Cộng-Hòa.

4) - Nha Vô-Tuyến Truyền-Thanh liên-lạc với Tòa Đại-Sứ các quốc-gia bạn tại Saigon để đề-nghị trao-đổi các chương-trình phát-thanh giữa Việt-Nam Cộng-Hòa và các nước này.

5) - Nha Vô-Tuyến Truyền-Hình phối-hợp với Bộ Ngoại-Giao tiếp-xúc với Đài Truyền-Hình các nước thân hữu như Thái-Lan, Đại-Hàn để xin thực-hiện các chương-trình phát hình thường-xuyên hay đặc-biệt dành cho Việt-kiều và khán giả quốc-gia ở.

6) - Nha Điện-Ảnh hàng tháng gửi đến các Tòa Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa những cuốn phim thời-sự, tài-liệu, phim truyện để giới-thiệu sinh-hoạt của quốc-gia trên mọi khía cạnh.

B. - Các cơ-quan công-quyền khác :

Ngoài các cơ-sở nội-thuộc Bộ Thông-Tin, các cơ-quan khác thuộc hệ-thống công-sở quốc-gia cũng góp phần

yểm-trợ cho công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại trong nhiều lãnh-vực :

1)- Nha Thông-Tin Báo-Chí Bộ Ngoại-Giao. Nha này thu-thập các tin-tức, tài-liệu của các cơ-quan trong nước rồi cung-cấp cho các Sứ-quán để yểm-trợ hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại. Ngoài ra, vì phụ-trách việc tiếp đón và hướng-dẫn các ký-giả ngoại-quốc vào Việt-Nam nên Nha Thông-Tin Báo-Chí có thể gây ảnh-hưởng với các phóng-viên nước ngoài để họ tường-thuật tin-tức hay bình-luận theo một chiều hướng thuận-lợi cho Việt-Nam Cộng-Hòa. Sau hết, cơ-quan này còn giúp phương-tiện cho Phòng Phân-Phối của Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại trước đây gửi các tài-liệu, ấn-phẩm ra ngoại-quốc.

2)- Nha Thông-Tin Báo-Chí Phủ Thủ-Tướng. Sự đóng góp của cơ-quan này cho công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại được thu hẹp vào việc phổ-biến hay giải-thích đường lối của chính-phủ với báo-chí ngoại-quốc hoặc cải-chính các tin-tức xuyên-tạc của đối-phương.

3)- Việt-Tấn-Xã cung-cấp tin-tức thường-xuyên cho Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại.

4)- JUSPAO : yểm-trợ hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa về mặt kỹ-thuật bằng cách giúp các Bộ Thông-Tin và Ngoại-Giao liên-lạc với các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại qua hệ-thống Vista để nhận phúc-trình hoặc ra chỉ-thị. JUSPAO cũng cung-cấp các bản tin-tức, ấn-phẩm cho Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại.

5)- Tổng-Cục Chiến-Tranh Chính-Trị, cơ-cấu này phụ-trách giáo-dục chính-trị và tư-tướng cho các quân-nhân, nhưng đôi khi cũng cung-cấp cho Bộ Thông-Tin và

Bộ Ngoại-Giao những ấn-phẩm, nguyệt-san quân-sự, chính-trị để phổ-biến ở nước ngoài.

Bên cạnh các cơ-quan công-quyền vừa kể còn phải nói đến Ủy-Ban Công-Tác Thông-Tin Quốc-Ngoại do chính-phủ thành-lập trước đây (1966). Nhiệm-vụ của Ủy-Ban này là điều-hợp hoạt-động thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại mỗi tuần Ủy-Ban nhóm họp một lần với thành-phần như sau : (6)

- Giám-Đốc Nha Thông-Tin Báo-Chí Bộ Ngoại-Giao
- Chánh-Sự-Vụ Sở Thông-Tin Quốc-Ngoại Bộ Thông-Tin.
- Đại-diện cơ-quan JUSPAO.

C.- Các cơ-quan tư-nhân :

Ngoại-Trưởng Trần-văn-Lắm trong một buổi nói chuyện tại Phù-Luân-Hội Saigon, đã cho rằng sự tham-dự của các tổ-chức tư-nhân vào công-tác tuyên-truyền ở hải-ngoại là một sự đóng góp rất quý giá và quan-trọng (?). Lời tuyên-bố đó tuy không nhấn mạnh đến những thành-quả mà các hội-đoàn này đã gặt hái được, nhưng đã gián-tiếp cho thấy công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng Hòa đang được yểm-trợ đặc-lực bởi các hiệp-hội tư-nhân cũng như những tổ-chức quần-chúng.

Thực-vậy, cho đến nay, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa đã được các tổ-chức tư-nhân

(6) Tổng-Bộ Thông-Tin Chiêu-Hồi, Hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại (Saigon : tài-liệu hội-thảo 1966).

(7) Trần-văn-Lắm, "Vài cảm-nghĩ về nền ngoại-giao và nhân-dân". Bài nói chuyện (Saigon : Rotary Club 27 tháng Mười Một 1969)

tham-gia một cách tích-cực. Điển-hình là Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế và các hội thân-hữu giữa người Việt-Nam và các dân-tộc ngoại-quốc.

1) - Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế

Tổ-chức này, được phép thành-lập ngày 16-4-1968 do Nghị-Định số 282-BNV/KS/12 của Bộ Nội-Vụ, hoạt-động với mục-đích phát-triển sự hiểu biết của các dân-tộc trên thế-giới về tình-hình sinh-hoạt của Việt-Nam Cộng-Hòa cũng như tiềm-năng của dân-tộc Việt-Nam. Trụ-sở của Hội đặt tại số 16 đường Tự-Do Saigon.

Hiện nay, Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế được đặt dưới sự điều-hành của một Hội-Đồng Quản Trị gồm nhiều nhân-vật Việt-Nam và ngoại-quốc mà thành-phần như sau :

- Chủ-Tịch	:	Trần-văn-Lắm
- Phó Chủ-Tịch	:	Nguyễn-Duy-Tài
- Tổng-Thư-Ký	:	Nguyễn-Ngọc-Đình
- Phó Tổng Thư-Ký	:	Lai-Bảo
- Thủ-Quỹ	:	Bà Tăng-thị-Thành-Trai
- Ủy-Viên	:	Vương-văn-Bắc
		Wang Tsio Yong
		Ngô-Khắc-Tĩnh
		Đào-Trình-Bính
		Robind L. Daswani
		Bà Huỳnh-Ngọc-Anh
- Ủy-Viên dự-khuyết	:	Hồ-văn-Châm
		Vũ-Quốc-Thúc
		Khương-Hữu-Điền
		Hồ-Quang-Phước

Hội-Đồng Quản-Trị và các Ủy-Viên họp thành Ủy-Ban Chấp-Hành có nhiệm-vụ điều-hành sinh-hoạt thường nhật của Hội. Ủy-Ban Chấp-Hành được chia thành nhiều Ủy-Ban chuyên môn như sau :

- Ủy-Ban Trung-Uơng Thông-Tin do Ông Ngô-Khắc-Tĩnh phụ-trách với tư-cách chủ-tịch.
- Ủy-Ban Ấn-Phẩm : Nguyễn-Ngọc-Linh
- Ủy-Ban Tiếp-Tân : Bà Huỳnh-Ngọc-Anh
- Ủy-Ban Liên-Lạc Báo-Chí : Lý-Quý-Chung
- Ủy-Ban Giáo-Dục : Nguyễn-Đình-Hoan
- Ủy-Ban Kinh-Tế và Doanh-Thương : Trần-Long
- Ủy-Ban Y-Tế và Xã-Hội : Wang Tsio Yong
- Ủy-Ban Liên-Lạc với luật-gia : Vương-văn-Bắc
- Ủy-Ban Liên-Lạc với Việt-kiều hải-ngoại : Đào-Trinh-Bính

Về hạ-tầng cơ-sở, trong năm 1970, Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế đã thành-lập được một Phòng Thông-Tin tại Thụy-Điển và hiện nay vừa mở thêm một Phòng nữa tại Na-Uy.

2)- Các Hiệp-Hội thân-hữu :

Các hội thân-hữu giữa người Việt-Nam và các dân-tộc ngoại-quốc đã được thiết-lập tại nhiều quốc-gia trên thế-giới.

Đại-cương cho đến nay, ta có thể kể những hiệp-hội sau :

- Anh-quốc : Hội Việt-Anh và Phòng Liên-Lạc Sinh-viên.
- Bỉ : Hội Việt-Bỉ
- Ý : Hội Việt-Ý

- Ai-Lao : Hội Việt-Lào
- Miến-Điện : Hội Việt-Miến
- Phi-Luật-Tân : Hội Việt-Phi
- Thổ-Nhĩ-Kỳ : Hội Việt-Thổ
- Thụy-Điền : Hội Việt-Thụy
- Tây-Đức : Hội Việt-Đức
- Trung-Hoa Quốc-Gia : Hội Việt-Hoa
- Hoa-Kỳ : Hội American friends of Vietnam.

Ngoài các tổ-chức và hiệp-hội tư-nhân vừa kể, gần đây, các đoàn-thể chính-trị, đảng-phái trong nước cũng ngổ ý muốn tham-dự vào công-tác tuyên-truyền, giải độc cho Việt-Nam Cộng-Hòa tại hải-ngoại.

Sau hết, các phái-đoàn Dân-Biểu, Nghị-Sĩ hay những Ủy-Ban, Hội-Đồng quốc-gia mỗi khi công-du, xuất-ngoại cũng có dịp góp phần vào các hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại qua những lời tuyên-bố với các giới-chức chính-quyền, đoàn-thể chính-trị hay báo-chí ngoại-quốc.

Mục II.- NHÂN-SỰ

Nhân-sự là một vấn-đề then chốt trong mọi hoạt-động. Đó là yếu-tố quyết-định sự thành-công hay thất-bại của công-tác.

Bởi thế, chính-sách dù đã được chuẩn-bị kỹ-càng, kế-hoạch dù đã được nghiên-cứu đầy-đủ, nhưng một khi nhân viên thi-hành lại kém khả-năng hay thiếu thiện-chí, mục-tiêu của công việc sẽ khó lòng đạt được.

Tuy nhiên, nếu vấn-đề nhân-sự đã có tầm quan-trọng như trên thì đối với Việt-Nam Cộng-Hòa, trong phạm

vi ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại, vai-trò của nó lại cần được chú-trọng nhiều hơn nữa. Vì lẽ guồng máy thông-tin, tuyên-truyền hướng ngoại của miền Nam hiện đang được điều-hành bởi một thành-phần nhân-sự rất phức-tạp. Tính-cách phức-tạp đó có thể thu gọn vào hai vấn-đề sau đây :

- Những thành-phần phụ-trách công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại.
- Vấn-đề tuyển-mộ, xử-dụng nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại.

Đoạn 1 : Thành-phần phụ-trách công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Không kể các đoàn-thể, tổ-chức tư-nhân tham-gia công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại với tinh-thần bất vụ lợi (trường-hợp Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế và các hội ái-hữu), những thành-phần phụ-trách hoạt-động thông-tin, tuyên-truyền cho Việt-Nam Cộng-Hòa ở hải ngoại có thể chia thành hai loại :

- Nhân-viên, cán-bộ Thông-Tin Quốc-Ngoại do Bộ Thông-Tin quản-trị.
- Nhân-viên ngoại-giao.

1)- Nhân-viên Bộ Thông-Tin :

Hiện nay, Bộ Thông-Tin đã xử-dụng 19 nhân-viên để điều-khiển cơ-quan Thông-Tin Quốc-Ngoại đặt tại trung-ương. Các Phòng Thông-Tin ở Thái-Lan, Ai-Lao, Kam-puchea và Maroc do các nhân-viên thuộc nhiều ngạch trật khác nhau phụ-trách (8).

(8) Tài-liệu của Sở^o Hành-Chánh Nhân-Viên Bộ Thông-Tin.

BẢNG II

THÀNH-PHẦN NHÂN-VIÊN THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI
DO BỘ THÔNG-TIN QUẢN-TRỊ
(Xếp loại theo ngạch trật)

NGẠCH - TRẬT	Số lượng	C Ư Ố C - C H Ứ
- Phụ-tá chuyên-môn	1	Trung-Tá (2 chính ngạch, 1 khế-ước)
- Chuyên-viên	1	
- Sỹ-quan biệt-phái	1	
- Đốc-Sự	1	
- Tham-Sự	3	
- Thư-ký hành-chánh	6	
- Biên-tập-viên	3	
- Thông-Tín-Viên	8	
- Trợ-Tá Thông-Tin	6	
- Khế-ước	3	
C ộ n g	33	

Vì thuộc nhiều thành-phần ngạch trật khác nhau, nên trình-độ học-vấn của các nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại cũng có nhiều điểm cách biệt nhau.

BẢNG III

THÀNH-PHẦN NHÂN-VIÊN THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI
DO BỘ THÔNG-TIN QUẢN-TRỊ
(Xếp loại theo trình-độ học-vấn)

TRÌNH-ĐỘ HỌC-VẤN	Số lượng	CƯỚC-CHỨ
- Tốt-nghiệp Đại-học	5	(quân-sự)
- Trung-học tú-tài II	3	
- Trung-học tú-tài I	1	
- Trung-học Đệ nhất cấp	10	
- C.E.P.C.I.	3	
- Tiểu-học	9	
- Sơ-học	1	
- Các bằng cấp khác	1	
C ộ n g :	33	

Ngoài ra, để công-tác có thể thực-hiện dễ-dàng, có hiệu-năng cao, ngoài số lượng nhân-viên được chính-thức cử nhiệm kể trên, các Đại-Diện hay Trưởng Phòng Thông-Tin có thể được Bộ Thông-Tin cho phép tuyển-dụng thêm các nhân-viên kế-ước trong số kiều-bào hay những người bản xứ thông-thạo Việt-Ngữ tại các địa-phương phụ-trách.

2)- Nhân-viên ngoại-giao :

Nhân-viên do Bộ Ngoại-Giao cử ra ngoại-quốc hoạt-động thường giữ nhiều phần-vụ khác nhau trong Tòa Đại-Sứ.

Tuy nhiên, trong phạm-vi công-tác thông-tin, tuyên-truyền ta có thể coi các Tùy-Viên Báo-Chí như những nhân-viên chính-thức có nhiệm-vụ vận-động, gây cảm-tình với dân-chúng và chính-quyền tại quốc-gia thụ-nhiệm.

Theo tài-liệu thu-thập được tại Bộ Ngoại-Giao, hiện nay Việt-Nam Cộng-Hòa có tất cả 49 nhiệm-sở ngoại-giao tại các quốc-gia bạn. Trong số này, có 26 Tòa Đại-Sứ được tổ-chức đầy đủ với 26 Tùy-Viên Báo-Chí.

Về thành-phần, khác với nhân-viên do Bộ Thông-Tin quản-trị, tất cả các Tùy-Viên Báo-Chí do Bộ Ngoại-Giao bổ-nhiệm đều thuộc ngạch Tham-Vụ. (9)

Trước khi được tuyển-dụng các viên-chức này đều phải trải qua một kỳ thi sát-hạch và một giai-đoạn huấn-luyện về lý-thuyết cũng như thực-hành.

Đoạn 2 : Vấn-đề tuyển-mô và xử-dụng :

Nhân-viên phụ-trách công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại thường được tuyển chọn trong số các nhân-viên của hai Bộ Thông-Tin và Ngoại-Giao.

Do đó, vấn-đề đào-tạo và xử-dụng họ hoàn-toàn do những nguyên-tắc quản-trị nhân-viên của các Bộ này chi-phối.

1)- Nguyên-tắc quản-trị nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại của Bộ Thông-Tin :

Dựa vào bảng liệt-kê thành-phần nhân-viên trong đoạn trên ta thấy các nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại

(9) Bộ Ngoại-Giao, Danh-sách Nhân-viên ngoại-giao (Saigon 1971).

thuộc Bộ Thông-Tin được phân chia thành nhiều ngạch trật khác nhau, nhưng xét một cách tổng-quát, các thành-phần này đã được tuyển-dụng theo hai cách sau đây :

- Do các trường chuyên-môn đào-tạo (Đốc-Sự, Tham Sự, Chuyên-Viên, Quân-Nhân biệt-phái)
- Do Bộ, Sở-quan tuyển-dụng trực-tiếp (các ngạch khác).

Đối với các nhân-viên do các trường chuyên-môn đào-tạo, Bộ Thông-Tin thường yêu-cầu Tổng-Nhà Công-Vụ hoặc Bộ Tổng Tham-Mưu (nếu là quân-nhân biệt-phái) cung-cấp theo mức nhu-cầu chiết-tính hàng năm, dựa vào tình-trạng nhân-viên hiện hữu và tổng số sinh-viên sắp tốt-nghiệp.

Đối với những cán-bộ tuyển-dụng trực-tiếp, vấn-đề tuyển chọn sẽ được thực-hiện mỗi khi có sự chấp-thuận của Phủ Thủ-Tướng hay Hội-Đồng Nội-Các và tùy theo tình-hình nhân-viên, ngân-sách trong năm.

Tuy nhiên, sau khi đã chính-thức trở thành nhân-viên hoặc cán-bộ của Bộ Thông-Tin, các viên-chức muốn phụ-trách hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại còn phải trải qua một giai-đoạn tuyển chọn do Hội-Đồng Hành-Chánh ấn-định bởi Nghị-Định số 463/BTT/HGNV/2/NĐ cứu xét (10). Theo văn-kiện này, hồ-sơ xin ứng-tuyển nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại sẽ được quyết-định trước những phiên họp công-khai của một hội-đồng gồm có :

- Tổng Thư-ký Bộ Thông-Tin : Chủ-Tịch
- Tổng-Giám-Đốc Tuyển-Vận : Hội-viên

(10) Viết theo tài-liệu của Sở² Hành-Chánh Nhân-Viên Bộ Thông-Tin.

- Thanh-Tra Trưởng : Hội-Viên
- Giám-Đốc Hành-Chánh Tài-Chánh -
- Quản-Đốc Trung-Tâm Thông-Tin Quốc-Ngoại : -
- Trưởng Nhiệm-Sở có nhân-viên xin ứng tuyển -
- Đại-Diện ngạch liên-hệ : -
- Chánh-Sự-Vụ Sở Hành-Chánh Nhân-Viên Thuyết-trình-viên
- Chủ-Sự Phòng Nhân-Viên hay Chủ-Sự Phòng Cán-Bộ Đoàn-Viên Thư-Ký

Tiêu-chuẩn tuyển-chọn thường căn-cứ trên các điều-kiện sau :

- Phải là nhân-viên ngoại ngạch hay chính ngạch từ hạng B trở lên, và có đủ 4 năm thâm-niên công-vụ.
- Thông suốt đường lối quốc-gia và không thuộc thành-phần thân Cộng.
- Thông thạo Anh hay Pháp-văn. Nếu biết tiếng bản xứ sẽ được quyền ưu-tiên.
- Hạnh-kiểm tốt, ba năm cuối không bị chế-tài kỷ-luật.
- Có văn-bằng Tú-Tài II trở lên (đối với ứng-viên của chức-vụ Đại-Diện Thông-Tin) hoặc Trung-học Đệ Nhất Cấp (đối với ứng-tuyển-viên vào chức-vụ Trưởng Phòng Thông-Tin).

Các ứng-viên đã được tuyển chọn sẽ phải qua một lớp huấn-luyện ngắn hạn để hiểu rõ vai-trò và nhiệm-vụ của một nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại, trước khi xuất ngoại.

2) - Vấn-đề đào-tạo và tuyển-dụng nhân-viên ngoại-giao:

Qui-chế nhân-viên của Bộ Ngoại-Giao đòi hỏi các viên-chức đảm-nhiệm vai-trò Tùy-Viên trong các Tòa Đại-Sứ phải thuộc về ngạch Tham-Vụ hay tương-đương.

Muốn nhập ngạch này thường có hai cách :

- Do Bộ Ngoại-Giao tuyển-dụng trực-tiếp
- Do Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao đào-tạo.

Hiện nay, vấn-đề tuyển-dụng trực-tiếp đã chấm dứt từ năm 1966. Do đó, phần lớn các nhân-viên ngoại-giao trong ngạch này đều được đào-tạo bởi Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao.

Điều-kiện tiên quyết để một thí-sinh được thu-nhận vào Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao là phải trúng tuyển kỳ thi tuyển chọn dành cho những người có văn-bằng Cử-nhân Văn-khoa hay Luật-khoa, thông thạo sinh-ngữ, có kiến-thức về các vấn-đề chính-trị, kinh-tế và tài-chánh quốc-tế, am tường tình-hình chính-trị và địa-dư của Việt-Nam và vùng Á-Châu, Thái-Bình-Dương, có khả-năng về luật pháp quốc-tế (11).

Sau đó, trong giai-đoạn huấn-luyện các Học-viên đã trúng tuyển sẽ được giảng dạy về các môn học tổng-quát, có tính-cách lý-thuyết trong 260 giờ. Theo Nghị-Định số 144-BNG/LS/NC/ST/TTHL/HV ngày 17-9-71, số giờ này được phân chia như sau :

- Chính-sách Ngoại-Giao của Việt-Nam
- Cộng-Hòa 8 giờ

(11) *Viết theo tài-liệu của Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao.*

- Tổ-chức và điều-hành nền ngoại-giao Việt-Nam	6 giờ
- Thảo công-văn ngoại-giao bằng Anh và Pháp-ngữ	20 -
- Quốc-Tế công-pháp	16 -
- Các vấn-đề thời-sự chính-trị "Tủ Hội nghị Genève đến hòa-đàm Paris"	12 -
- Hành-chánh kế-toán	15 -
- Nghi-lễ xã-giao	16 -
- Ngoại-giao công-pháp	20 -
- Kinh-tế Thương-mại	15 -
- Tổ-chức hội-nghị quốc-tế	12 -
- Các tổ-chức quốc-tế địa-phương tại Âu-Châu	10 -
- Thông-Tin Quốc-Ngoại	8 -
- Lãnh-Sự-Vụ	10 -
- Mật-mã	6 -
- Thông-Tin Quốc-Nội	6 -
- Công-tác thông-tin của một nhân-viên ngoại-giao (tĩnh-báo)	8 -
- Kỹ-thuật thông-tin	6 -
- Vấn-đề báo-chí	6 -
- Trau-dồi sinh-ngữ	40 -

C ộ n g : 260 giờ

Sau khi đã hoàn tất giai-đoạn huấn-luyện lý-thuyết các học-viên của Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao còn phải trải qua một thời-kỳ thực-tập ở trung-ương trước khi được bổ-nhiệm sang các Sứ-Quán ở ngoại-quốc.

Về nguyên-tắc sử-dụng, các nhân-viên ngoại-giao đều được luân-phiên xuất-ngoại trong thời-hạn bốn năm,

sau khi đã làm việc tại Quốc-Nội hai năm. Nhưng vấn-đề bổ-nhiệm các chức-vụ trong phạm-vi một Tòa Đại-Sứ hoàn toàn do quyết-định của vị Trưởng nhiệm-sở, cơ-quan trung ương không có ý-kiến.

Về quyền-lợi, tùy theo ngạch, trật và tùy theo chức-vụ, các nhân-viên sẽ được hưởng những khoản phụ-cấp khác nhau theo quy-chế nhân-viên ngoại-giao do Sắc-lệnh số 294/NG ngày 19-9-1955 và Sắc-lệnh 223-NĐ ngày 3-7-57 ấn-định.

Tóm lại, guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại của miền Nam hiện đang được điều-hành bởi một cơ-cấu nhân-sự gồm những nhân-viên của hai Bộ Ngoại-Giao và Thông-Tin. Sự khác-biệt về thành-phần ngạch trật và trình-độ học-vấn giữa các nhân-viên này cũng như tính-cách độc-lập của các quy-chế quản-trị họ đã khiến cho vấn-đề phối-hợp hoạt-động, thống-nhất chỉ-huy trong công-tác thường gặp khó-khăn. Ngoài ra, vấn-đề tuyển chọn và việc xử-dụng các nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại (thuộc Bộ Thông-Tin) trong thực-tế cũng đặt ra nhiều vấn-đề cần bàn-cãi mà ta sẽ nói đến trong phần thứ hai.

Mục III.- PHƯƠNG-TIỆN YẾM-TRỢ

Công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa được tài-trợ bởi những ngân-khoản mà ngân-sách quốc-gia dành cho Bộ Thông-Tin. Ngoài ra, nó còn được cung-cấp những phương-tiện kỹ-thuật hay vật-chất do Bộ Ngoại-Giao và các cơ-quan khác đóng góp.

Đoạn 1 : Tài-trợ của Ngân-Sách Quốc-Gia :

Mục 18, Chương 241 ngân-sách quốc-gia tài khóa 1970 đã chuẩn-cấp cho Bộ Thông-Tin một ngân-khoản là

1 tỷ 894 triệu. Trong đó, phần kinh-phí đài-thọ công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại là 50 triệu.

Với con số kể trên, phần tài-trợ mà ngân-sách quốc-gia dành cho hoạt-động thông-tin tuyên-truyền ở hải ngoại đã gia-tăng hơn 200% so với tài-khoá trước (ngân-sách Thông-Tin Quốc-Ngoại năm 1969 chỉ có 22 triệu) (12)

Tuy nhiên, nếu phân-tích rõ ta thấy sự tài-trợ trong trường-hợp này không bao-hàm một ý-nghĩa tấn công nào, vì phần lớn các kinh-phí đều được dành cho những dịch-vụ điều-hành. Chẳng hạn trong năm 1971, phần chi-phí của các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại đã được Bộ Thông-Tin đề-nghị như sau : (13)

- Thuê nhà làm trụ-sở các Phòng Thông-Tin tại ngoại-quốc	8.000.000\$
- Di-chuyển nhân-viên thông-tin đến và đi các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại	8.000.000\$
- Chuyên-chở hành-lý nhân-viên được thuyên-chuyển đến các Phòng Thông-Tin	600.000\$
- Chi-phí điều-hành của các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại ở Thái-Lan	26.400.000\$
Ai-Lao	9.600.000\$
Rabat	6.000.000\$
(Maroc)	
- Chiến-dịch dân-vận tại ngoại-quốc và cử người đi du-thuyết	6.000.000\$

(12) Tài-liệu của Ủy-Ban Thông-Tin Hạ-Nghị-Viện.

(13) Bộ Thông-Tin, Dự-án Ngân-Sách Quốc-Gia tài-khoá 1971. Mục 18, Chương 241.

- Trình-diễn văn-nghệ tại ngoại quốc một năm 2 lần	30.000.000đ
- Trang-bị máy-móc cho các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại	5.000.000đ
- Mua báo Việt để phổ-biến cho các kiều-bào tại hải-ngoại (qua các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại)	2.400.000đ
- Mua sách báo ngoại-quốc cho thư-viện và các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại	7.000.000đ
- Chi-phí trang-trí và thiết-lập thư-viện tại Hong-Kong	2.000.000đ
- Chi-phí tiếp đón ký-giả và chính khách ngoại-quốc sang thăm V.N.	4.000.000đ
- Tổ-chức triển-lãm quốc-tế	10.000.000đ

C ộ n g : 125.000.000đ

Ngoài ra, Bộ Thông-Tin cũng dự-trù những ngân-khoản dành cho việc thiết-lập 13 Phòng Thông-Tin tại Anh, Pháp, Mỹ, Hongkong, Đại-Hàn, Trung-Hoa Dân-Quốc, Nhật, Úc, Tây-Đức, Gia-Nã-Đại, Indonésia và Mã-Lai là 78 triệu.

Mặc dù, phần ngân-sách đài-thọ công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại sau này đã bị Quốc-Hội chuyển sang cho Bộ Ngoại-Giao. Nhưng với sự chiết-tính vừa phân-tích ta thấy những chi-phí trong lãnh-vực này đã tỏ ra đặt nặng các dịch-vụ điều-hành, tu-bổ, có tính-cách thường-xuyên, hơn là chú-trọng đến nhu-cầu tán-công đối-phương. Tình-trạng này dù sao cũng ảnh-hưởng trực-tiếp đến kết-qua mà các Phòng Thông-Tin ở hải-ngoại sẽ đem lại.

Đoạn 2 : Phương-tiến kỹ-thuật :

Phần yểm-trợ về phương-diện kỹ-thuật mà các cơ-quan khác dành cho công-tác thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại có thể phân chia thành nhiều loại. Nhưng tựu-trung ta thấy có các loại sau :

1)- Hệ-thống chuyển tin :

Các tin-tức, chỉ-thị từ trung-ương gửi đến các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại có thể truyền-đạt qua hai hệ-thống Telex như sau :

- Hệ-thống Telex đặc-biệt truyền tin trực-tiếp từ Bộ Ngoại-Giao tới 6 nhiệm-sở Paris, Washington, New York, Canberra, Tokyo, Hongkong.
- Hệ-thống Telex của Việt-Nam Thông-Tấn-Xã.

Ngoài ra, Bộ Ngoại-Giao còn hợp-tác với Việt-Tấn-Xã để sử-dụng các hệ-thống truyền tin thuê của hãng Reuter (Anh-ngữ) để liên-lạc với các nhiệm-sở Paris, Bonn, London, Tokyo, Washington, Rome, Hongkong, Singapore và của hãng AFP đối với các nhiệm-sở Tunis, Ankara, Rabat, Abidjan, Paris, Berne, Bruxelles, Genève, Rome và Rio de Janeiro.

Sau hết, việc tiếp-xúc với các nhiệm-sở còn lại sẽ được Việt-Tấn-Xã, phối-hợp với hãng Reuter nghiên-cứu biện-pháp truyền-đạt các bản tin hàng ngày vào những thời khắc thuận-lợi nhất.

2)- Ấn-phẩm :

Kể từ tháng 12 năm 1968, cơ-quan ấn-hành thuộc các Bộ ở trung-ương đã gửi sang các nhiệm-sở ngoại-giao

những ấn-phẩm sau đây để yểm-trợ cho công-tác thông-tin tuyên-truyền :

- Các tuần báo viết bằng các thứ tiếng Anh, Pháp và Tây-Ban-Nha để phổ-biến những tin-tức, lập-trường của chính-phủ Việt-Nam Cộng-Hòa : Nouvelles du Vietnam, Vietnam News, Noticias de Vietnam do Bộ Ngoại-Giao ấn-hành.

- Tuần báo Gió Việt biên soạn bằng Việt-Ngữ nhằm trình-bày thực-trạng quốc-gia và các tin-tức liên-quan đến sự sinh-hoạt trong nước cho kiều-bào ở hải-ngoại và các cơ-quan, đoàn-thể ngoại-quốc (phát-hành 7.500 số mỗi tuần).

- Mekong Features do tư-nhân soạn-thảo được Bộ Ngoại-Giao mua lại rồi cung-cấp cho các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại.

- "Quan-sát và Nhận-định" bản tin do Bộ Ngoại-Giao ấn-hành, viết bằng Việt-ngữ và ngoại ngữ để phổ-biến đường lối, lập-trường của chính-phủ Việt-Nam Cộng-Hòa đối với các biến-cố quốc-tế.

3)- Phim ảnh và băng nhạc :

Các tài-liệu điện-ảnh được xử-dụng trong chương-trình Thông-Tin Quốc-Ngoại do Trung-Tâm Quốc-Gia Điện-Ảnh cung-cấp cho các Phòng Thông-Tin đặt bên cạnh các nhiệm-sở ngoại-giao gồm có :

- Hình ảnh khổ 24 x 18cm, trình bày những thắng lợi quân-sự của Việt-Nam Cộng-Hòa, tình-hình thời-sự trong nước, hoạt-động của các vị lãnh-đạo, chỉ-huy trong

chính-phủ v.v... mỗi tháng đều được chuyển đến các Phòng Thông-Tin một cách đều-đặn (mỗi Phòng từ 20 đến 30 tấm).

- Phim thời-sự, truyện ngắn, thắng cảnh trong nước do các cơ-quan thông-tin và chuyên-môn thực-hiện.

- Slide, đĩa hát và băng nhạc gồm những bài hát có tính-cách dân-tộc, tình-cảm quê-hương.

4)- Chương-trình phát-thanh :

Phương-tiện hữu hiệu đã yểm-trợ tích-cực cho hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại là đài phát-thanh.

Ngay từ thời Đệ Nhất Cộng-Hòa, Đài Phát-Thanh Saigon đã có những buổi truyền-thanh dành cho kiều-bào hải-ngoại. Nhưng vì phương-tiện còn eo hẹp nên các chương-trình hồi đó thường bị thu ngắn vào một thời lượng tối-thiểu. Mãi cho đến năm 1965, Nha Vô-Tuyến Truyền-Thanh mới cho thành-lập một thời-khóa-biểu phát-thanh riêng biệt nhằm vào khối Việt-kiều đông-đảo tại các nước láng-giềng như Ai-Lao, Cam-Bốt và Thái-Lan.

Hiện nay, hàng tuần kiều-bào Việt-Nam ở hải-ngoại thường đón nghe hai buổi phát-thanh, mỗi buổi dài 20 phút, trên làn sóng điện của Đài Saigon. Chương-trình gồm các tiết-mục như Tin Quê-Hương, tin-tức quốc-tế có liên-quan đến vấn-đề Việt-Nam, các bài bình-luận, ký-sự, phỏng-vấn v.v...

Trên đây là những phương-tiện tài-chánh và vật-chất mà ngân-sách quốc-gia và các cơ-quan chuyên-môn của chính-phủ đã dành cho công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại. Về phía tư-nhân, Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc Tế, sự yểm-trợ, cho đến nay, vì những lý-do tế-nhi, vẫn

chưa được trình-bày một cách công-khai. Điều 5 và 7 của bản điều-lệ do Hội soạn-thảo ngày 12-4-1968 chỉ quy-định rằng tài-sản hội gồm các số tiền niên-liễm do hội-viên đóng góp, tiền nhập hội (5.000\$ cho một hội-viên) và "các khoản tiền mà hội có thể thu được trong khuôn-khố luật-lệ hiện hành". Tuy nhiên, theo lời ông Nguyễn-Ngọc-Linh, Tổng-Thư-Ký Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế thì ngoài nguồn tài-trợ kể trên, Hội này còn kêu gọi sự giúp đỡ của các nhà tư-bản ngoại-quốc đã làm giàu nhờ sự tồn-tại của miền Nam Việt-Nam. Trường-hợp điển-hình là các nhân-viên hiện đang làm việc tại văn-phòng của Hiệp-Hội Bang-Giao Quốc-Tế đã được Công-Ty B.G.I. trả lương dưới danh-nghĩa đóng góp thêm phương-tiện tài-chánh cho tổ-chức này. (14)

Khác với Cộng-Sản, đã thực-hiện các hoạt-động chiến-tranh chính-trị bằng những nguồn tài-ngân do cán-bộ tự cung-ứng (khoảng 80%) qua những phương-pháp gây quỹ như đóng nguyệt-liễm, quyên tiền, kinh-tài, ăn cướp, vay hoặc thụt két (15), phần đài-thọ các chi-phí trong công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa hoàn-toàn do chính-quyền cung-cấp. Vì thế, trên phương-diện điều-hành, ta thường gặp nhiều bất lợi hơn đối-phương, nhất là trong trường-hợp các phương-tiện yếm trợ không được dồi-dào cho lắm.

(14) Nguyễn-Ngọc-Linh, Tổng-Thư-Ký Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế, Phỏng-vấn (Saigon : 27-7-1971).

(15) Nguyễn-văn-Canh, Chiến-tranh chính-trị của Cộng-Sản, Luận-án (Saigon : Viện Đại-Học Saigon 1971), tr. 100.

CHƯƠNG II

SỰ ĐIỀU-HÀNH GUỒNG MÁY THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI

Để tiến tới việc tranh-thủ dư-luận quốc-tế ủng-hộ chính-nghĩa của Việt-Nam Cộng-Hòa và ngăn chặn được sự tuyên-truyền của Cộng-Sản, guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại của miền Nam đã được điều-hành như thế nào ?

Muốn trả lời câu hỏi này, ta sẽ xét đến hai yếu-tố sau đây :

Trước hết là mục-tiêu và sách-lược. Hoạt-động thông-tin quốc-ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa đã nhắm vào những đối-tượng nào ? Nó sử-dụng những phương-thức gì để đạt được mục-đích đã đề ra ?

Sau đó, kỹ-thuật hoạt-động của hình-thức tuyên-truyền chính-trị này ra sao ?

Các nhân-viên ngoại-giao và cán-bộ Thông-Tin Quốc-Ngoại đã làm việc như thế nào để đi đến thành-công ?

Mục I. - MỤC-TIÊU VÀ SÁCH-LƯỢC

Như đã nói trong phần dẫn-nhập, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa trên thực-tế chỉ là những phản-ứng có tính-cách tự-vệ, nhằm trả đũa các chiến-dịch tuyên-truyền quốc-tế của Cộng-Sản.

Bởi thế, nó không nhắm vào những mục-tiêu rõ-rệt. Sách-lược thi-hành cũng không được quan-niệm một cách có hệ-thống như những mặt-trận tuyên-truyền quốc-tế của Cộng-Sản.

Đoạn 1 : Mục-tiêu của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Mục-tiêu hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa rất phức-tạp. Trong trường-kỳ, nó tùy thuộc các mục-tiêu căn-bản của chính-sách ngoại-giao. Trong đoản-kỳ, nó nhằm đáp ứng những nhu-cầu chính-trị chiến-lược do hoàn-cảnh hiện-tại của quốc-gia và của thế-giới đem lại.

Nhưng nói chung, ta có thể kể các mục-tiêu chính yếu của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại như sau :

- . Mục-tiêu thứ nhất là tranh-thủ sự ủng-hộ của các dân-tộc trên thế-giới.
- . Mục-tiêu thứ hai nhằm ngăn chặn sự tuyên-truyền của Cộng-Sản.

A.- Vận-động các quốc-gia trên thế-giới ủng-hộ Việt-Nam Cộng-Hòa :

Trong một bài thuyết-trình về vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại tại Viện Đại-Học Dalat, cụ Ngoại-Trưởng Trần Chánh-Thành đã trình-bày rằng "mục-tiêu của Thông-Tin Quốc-Ngoại là phải làm sao cho thế-giới thấy rõ vai-trò của Việt-Nam Cộng-Hòa trong việc tranh-đấu bảo-vệ tự-do, chủ-quyền và quốc-thế" (1). Trong giai-đoạn hiện thời, Thông-Tin Quốc-Ngoại nhằm "hướng-dẫn dư-luận nhân-dân các quốc-gia đồng-minh ủng-hộ mạnh-mẽ hơn công-cuộc chiến-đấu chống Cộng của Việt-Nam Cộng-Hòa" (2)

(1) Trần-Chánh-Thành, "Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa", Bài thuyết-trình (Dalat : Trường Chính-Trị Kinh-Doanh 21 tháng 8/1969), tr. 3.

(2) Ibid.

Đồng thời, trong phần mở đầu của Dự-án Ngân-Sách 1971, Bộ Thông-Tin cũng vạch rõ mục-tiêu của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại trong năm 1971 là "Tranh-thủ thiện-cảm về sự ủng-hộ của nhân-dân thế-giới đối với lập-trường cùng mọi công-cuộc chiến-đấu và xây-dựng của ta về mọi mặt" (3)

Để đạt mục-tiêu tranh-thủ sự ủng-hộ của các quốc gia trên thế-giới, sứ-mạng thông-tin tuyên-truyền của Việt-Nam Cộng-Hòa ở hải-ngoại thật tế-nhi và phức-tạp.

Trước hết, các nhân-viên phụ-trách Thông-Tin Quốc-Ngoại phải trình-bày, giải-thích đường lối và chính-sách của Chính-Phủ Việt-Nam Cộng-Hòa, đồng thời nêu cao những thành-quả mà miền Nam Việt-Nam đã thu lượm trong công-cuộc tái-thiết quốc-gia, xây-dựng các định-chế dân-chủ.

Sau đó, sẽ vạch rõ những khuyết-điểm của chủ-nghĩa Cộng-Sản cũng như hành-động "phá-hoại đất nước, giết hại dân lành của Cộng-Sản Bắc-Việt và Mặt-Trận Giải-Phóng Miền Nam" để chứng-minh cho thế-giới hiểu rõ tại sao Việt-Nam Cộng-Hòa phải chiến-đấu và tại sao cần sự trợ giúp của các nước bạn trong cuộc chiến-đấu này.(4)

Về phạm-vi hoạt-động, theo một bài Nhận-Định, trích từ một bản tin của Việt-Tấn-Xã, dưới nhan đề "Ngoại-giao ta yếu hay mạnh", Bộ Ngoại-Giao đã nhắc lại

(3) Bộ Thông-Tin, Dự-án Ngân-Sách Quốc-Gia Tài-khoá 1971 (Saigon : 1970) tr. 3 (Phần mở đầu.)

(4) Trần-văn-Lắm, "Chính-Sách Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa", Bài thuyết-trình (Saigon : Trường Cao-Đẳng Quốc-Phòng 3 tháng Ba 1970), tr. 2.

rằng mục-tiêu quốc-tế-vận của Việt-Nam Cộng-Hòa phải được thực-hiện ưu-tiên ở hai khu-vực tối quan-trọng của thế-giới là Hoa-Kỳ và Tây-Âu, Nhật-Bản và Á-Châu.

B.- Ngăn chặn sự tuyên-truyền của Cộng-Sản :

Mục-tiêu này có tính-cách chiến-lược, và đã được chứng-minh nhiều lần qua các tài-liệu chính-thức của các cơ-quan Ngoại-Giao và Thông-Tin, chẳng hạn theo Bộ Thông Tin thì :

Trọng-tâm của hoạt-động thông-tin năm 1971 đối với quốc-ngoại là :

-

- Vô hiệu hóa các hoạt-động quốc-tế-vận của Cộng-Sản bằng cách phát-huy thành-quả của ta và vạch trần những hình-thức chiến tranh phá-hoại của địch. (5)

Quan-niệm của Bộ Ngoại-Giao cũng tương-tự như vậy.

Các hoạt-động thông-tin hải-ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa còn nhằm mục-tiêu giải-thích thực-chất của cuộc chiến-tranh tại Việt-Nam, đả phá các luận-điệu xuyên-tạc của đối-phương, đồng thời phổ-biến, giới-thiệu những thành-tích mà Việt-Nam Cộng-Hòa đã thực-hiện được trong mọi lãnh-vực. (6)

(5) Bộ Thông-Tin, *Op. cit.*, tr. 4.

(6) Bộ Ngoại-Giao, *Ngoại-giao ta và những nỗ-lực thông-tin quốc-ngoại* (Saigon : Nha Thông-Tin Báo-Chi tháng Năm 1971), tr. 1.

Ngoài ra, Ngoại-Trưởng Trần-văn-Lắm trong một bài nói chuyện với các Học-viên trường Cao-Đẳng Quốc-Phòng còn trình-bày rõ thêm là vấn-đề phản tuyên-truyền Cộng-Sản Bắc-Việt đã được xếp vào hàng thứ nhì trong số bốn mục-tiêu căn-bản của chính-sách ngoại-giao của Việt-Nam Cộng-Hòa. Ông nói :

Trước đây vì chúng ta đặt nhẹ vấn-đề thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại nên Cộng-Sản Bắc-Việt đã lợi-dụng mở rộng được phạm-vi ảnh-hưởng trên trường quốc-tế, khiến cho quốc-tế hiểu lầm cuộc chiến-đấu của chúng ta. Giờ đây, chúng ta phải đặt nặng công-tác phản tuyên-truyền Cộng-Sản Bắc-Việt. (7)

Nhưng muốn "chặn đứng và ngăn ngừa sự bành-trướng ảnh-hưởng của Cộng-Sản Bắc-Việt và các lực-lượng phụ-thuộc trên trường quốc-tế", hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại phải chú-trọng đến những khu-vực nào ?

Thông thường, công-tác phản tuyên-truyền Cộng-Sản Bắc-Việt được nhắm vào hai loại quốc-gia sau đây :

- Các quốc-gia có hoạt-động của Cộng-Sản.
- Các quốc-gia có đồng Việt-kiểu. (8)

Đối với các quốc-gia thuộc loại thứ nhất, việc xác-định đối-tượng rất mung-lung và phức-tạp. Vì ngoại

(7) Trần-văn-Lắm, *Op. Cit.*, tr. 9.

(8) Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao, *Bài nói chuyện về chính-sách Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa cho các cán-bộ thông-tin hướng-dẫn quan-khách ngoại-quốc quan-sát các cuộc bầu-cử tại Việt-Nam Cộng-Hòa (Saigon : tháng 7-1971) tr. 8.*

trừ các nước có truyền-thống chống Cộng tích-cực như Đại Hàn, Trung-Hoa Quốc-Gia, các quốc-gia còn lại đều có thể nằm trong quỹ-đạo tuyên-truyền của Cộng-Sản Bắc-Việt mà trường-hợp điển-hình nhất là Hoa-Kỳ.

Các quốc-gia thuộc nhóm thứ hai có thể kể Thái-Lan, Ai-Lao, Kampuchea và Pháp. Theo tài-liệu của Bộ Ngoại-Giao, tại những khu-vực này Việt-Kiều đã chiếm một thành-phần khá quan-trọng so với các nước khác, nhưng đồng thời Cộng-Sản Bắc-Việt cũng tìm cách mở rộng những hoạt-động tuyên-truyền để bành-trướng ảnh-hưởng của họ từ lâu. (9)

BẢNG IV :
TỔNG-SỐ VIỆT-KIỀU TẠI MỘT SỐ QUỐC-GIA QUAN-TRỌNG

Tên quốc-gia	Tổng-số Việt-kiều
- Kampuchea (ước-lượng)	500.000
- Thái-Lan	31.757
- Ai-Lao	38.250
- Pháp	6.040
C ộ n g	576.047

Đoạn 2 : Sách-lược thi-hành :

Để đạt các mục-tiêu kể trên, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa đã được thi-hành như thế nào ?

(9) Lê-Dinh-Hy, "Vấn-đề Việt-kiều tại hải-ngoại", Bài nói chuyện (Saigon : Bộ Thông-Tin 2 tháng Tám 1970)

Khác hẳn mặt-trận tuyên-truyền quốc-tế của Cộng-Sản, được xây-dựng trên một căn-bản lý-thuyết vững chắc gồm những nguyên-tắc, quy-luật do kinh-nghiệm truyền-thống của chủ-nghĩa Marx-Lénine để lại, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa không chủ-trương lợi-dụng các hình-thức mặt-trận thống-nhất hoặc chủ-nghĩa quốc-gia để tấn-công đối-tượng.

Trái lại, phương-thức mà miền Nam đem ra thi-hành để đạt được sự ủng-hộ của thế-giới và ngăn chặn sự tuyên-truyền của Cộng-Sản có tính-cách ôn-hòa và thụ-động hơn. Đó là các sách-lược đã được ghi trong phần "đường lối hành-động" của chính-sách Ngoại-Giao của Việt Nam Cộng-Hòa (10) mà ta có thể kể như sau :

- Phát-triển các cơ-sở ngoại-giao và thông-tin của Việt-Nam Cộng-Hòa tại ngoại-quốc,
- Bỏ-khuyết các hoạt-động thông-tin tuyên-truyền của chính-quyền bằng các hoạt-động tư-nhân.

A.- Phát-triển cơ-sở ngoại-giao và thông-tin tại các quốc-gia khác :

Đây là một kinh-nghiệm thực-tế được rút tĩa từ chính-sách ngoại-giao cứng rắn của Việt-Nam Cộng-Hòa trong thời Đệ Nhất Cộng-Hòa.

Thực vậy, thuyết "Đại-diện duy nhất" hồi đó cương quyết từ chối việc thừa nhận cùng một lúc hai nước Việt-Nam Cộng-Hòa và Việt-Nam Dân-Chủ Cộng-Hòa của bất cứ quốc

(10) Đường lối 1 và 5 trong Chính-Sách Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa do Ngoại-Trưởng Trần-văn-Lâm thuyết-trình tại trường Cao-Đẳng Quốc-Phòng ngày 3-3-1970.

gia nào. Bởi thế, nếu một chính-phủ đã công-nhận Việt-Nam Cộng-Hòa trên phương-diện ngoại-giao thì chính phủ đó phải coi Việt-Nam Cộng-Hòa là đại-diện chính-thống và duy nhất cho toàn thể nước Việt-Nam kéo dài từ ải Nam-Quan đến mũi Cà-Mau. Vấn-đề liên-lạc hay bang-giao với Bắc-Việt sẽ không được đặt ra tại những quốc-gia đã có sự hiện-diện của Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa.

Áp-dụng đường lối ngoại-giao gay-gắt như trên, chính-phủ Việt-Nam Cộng-Hòa đã ra lệnh đóng cửa Tòa Đại-Sứ ở Vientiane và Tòa Tổng Lãnh-Sự ở Djakarta khi Ai-Lao và Indonésia chấp-thuận mở rộng quan-hệ ngoại-giao với Bắc-Việt trên hàng Đại-Sứ.

Dĩ nhiên, thái-độ tiêu-cực này chỉ có lợi cho đối-phương, vì nhân sự vắng mặt chính-thức của Việt-Nam Cộng-Hòa, Cộng-Sản đã mở các chiến-dịch tuyên-truyền liên tiếp để lôi kéo dư-luận các nước ủng-hộ lập-trường của họ, đồng thời thuyết-phục các giới Việt-kiều ngả về phía Bắc-Việt.

Để tránh những sai lầm trong quá-khứ, "chúng ta sẽ mở rộng sự hiện-diện của Việt-Nam Cộng-Hòa ra nhiều quốc-gia khác bằng cách mở-mang, phát-triển và kiện-toàn các cơ-sở đại-diện hiện hữu tại ngoại-quốc". Trong chiều hướng này, các Phòng Thông-Tin sẽ được củng-cố và tăng-cường phương-tiện nhân-sự, dụng-cụ để có thể hoạt-động hữu-hiệu. Đồng thời, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại sẽ được đẩy mạnh tại các quốc-gia Đồng-Minh và thân-hữu như Mã-Lai, Gia-Nã-Đại và Đại-Hàn (11). Việc tái-lập bang-giao với Indonésia và nối lại liên-lạc trên cấp bậc Đại-

(11) Bộ Thông-Tin, Op. Cit., tr. 9.

Sứ với Pháp sẽ được thực-hiện trong một ngày gần đây cùng với sự mở rộng quan-hệ ngoại-giao với các nước Đông-Phi, Trung-Mỹ, Trung-Đông và Bắc-Âu là những quốc-gia càng ngày càng có địa-vị quan-trọng trên trường quốc-tế. (12)

Mặt khác, khi chấp-nhận mở rộng các cơ-sở ngoại-giao và thông-tin ở hải-ngoại, Việt-Nam Cộng-Hòa sẽ không câu chấp nguyên-tắc "đại-diện duy nhất" như trước. Thay vào đó, điều-kiện tiên quyết để thiết-lập một Tòa Đại-Sứ hay Lãnh-Sự hoặc mở một Phòng Thông-Tin hay Thương-Mại tại các quốc-gia bạn là tình-trạng phát-triển bang-giao trong tương-lai hoặc vấn-đề có thể tranh-thủ ảnh-hưởng với Cộng-Sản. (13)

Ngoài ra, trong sách-lược phát-triển sự hiện-diện của mình tại ngoại-quốc, Việt-Nam Cộng-Hòa còn chú-trọng đến việc tham-gia các hội-nghị quốc-tế để một mặt cạnh-tranh ảnh-hưởng với Cộng-Sản Bắc-Việt, mặt khác nhằm phát huy tinh-thần liên-đới, đoàn-kết trong nghĩa-vụ quốc-tế và trao-đổi kiến-thức, kinh-nghiệm với các quốc-gia tự-do. Chẳng hạn trong năm 1970, Việt-Nam Cộng-Hòa đã dự tất cả 153 hội-nghị với các quốc-gia khác về những vấn-đề như sau : (14)

- Kinh-tế	:	12
- Khoa-học kỹ-thuật	:	18
- Lao-động	:	7
- Tài-Chánh	:	9

(12) Trần-văn-Lắm, *Op. Cit.*, tr. 11.

(13) Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao, *Op. Cit.*, Tr. 10.

(14) Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao, *Loc. cit.*

- Công-chánh và Bưu-điện	: 23
- Giáo-Dục	: 23
- Canh-nông	: 15
- Y-Tế	: 19
- Xã-Hội	: 7
- Chính-trị	: 6
- Các vấn-đề linh-tinh khác	14

Sau hết, khác với đường lối hành-động trong giai-đoạn trước, chỉ liên-lạc với chính-quyền tại các quốc-gia mục-tiêu, ngày nay Việt-Nam Cộng-Hòa còn chủ-trương đi tìm sự ủng-hộ của các đoàn-thể ngoài chính-quyền nhưng có ảnh-hưởng quan-trọng trong đời sống chính-trị quốc-gia như sinh-viên, nghiệp-đoàn, quân-đội, chính-đảng, tôn-giáo v.v...

B.- Bỏ²khuyết các hoạt-động chính-quyền bằng hoạt-động của tư-nhân :

Xử-dụng các hoạt-động của dân-chúng để tạo thành những làn sóng dư-luận thuận-lợi cho quốc-gia mình trên trường quốc-tế là phương-thức thứ hai mà các cơ-quan Ngoại-Giao và Thông-Tin của miền Nam thường thi-hành để đạt các mục-tiêu căn-bản của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại.

Với sách-lược này, một mặt chính-quyền sẽ cử các đoàn văn-tuyên hoặc các phái-đoàn công-tác đặc-biệt ra ngoại-quốc du-thuyết, giải-độc dư-luận "trước là để yểm trợ các cơ-quan ngoại-giao và sau là để đem những kinh

nghiệm mới nhất của nước nhà san-sẻ cho kiều-bào và nhân dân các nước bạn". (16)

Mặt khác, Bộ Ngoại-Giao sẽ khuyến-khích và bảo-trợ các đoàn-thể tư-nhân, tổ-chức nghề-nghiệp thực-hiện những chuyến viếng thăm thiện-chí các quốc-gia bạn hoặc chỉ dẫn, cho các sinh-viên du-học về những vấn-đề có liên-quan đến đường lối, chính-sách của Việt-Nam Cộng-Hòa và tình-hình trong nước để nhờ đó có thể gây cảm-tình tốt đẹp với những dân-tộc khác. Vì :

Lời nói của những phái-đoàn tư và của sinh-viên để được nhân-dân địa-phương tin-tưởng hơn, họ cho đó là tiếng nói chân thật của nhân-dân Việt-Nam Cộng-Hòa. (17)

Song song với các hoạt-động hướng ngoại kể trên, Bộ Ngoại-Giao cũng rất chú-trọng đến việc khuyến-khích, giúp-đỡ các phái-đoàn ngoại-quốc đến thăm Việt-Nam Cộng-Hòa để tạo cho họ những cơ-hội hiểu rõ sự tiến-triển của miền Nam về phương-diện an-ninh, chính-trị, xã-hội với hy vọng sau khi thăm viếng trở về nước các công-dân của những quốc-gia đó sẽ trình-bày lại những nhận-xét của mình về Việt-Nam Cộng-Hòa trước dư-luận thế-giới một cách thuận-lợi và hữu-hiệu hơn những công-tác có tính-cách phô-trương quá rõ-rệt của những cơ-quan thông-tin chính-thức.

(16) "Ông Ngô-Khắc-Tĩnh Tổng-Trưởng Thông-Tin đã nói gì về ngành Thông-Tin hiện đại ? " Giới Việt, tháng Năm và Sáu 1971, tr. 14.

(17) Trần-văn-Lãm, Loc. cit., tr. 12.

Mục II.- HÌNH-THỨC VÀ KỸ-THUẬT

Công-tác thông-tin tuyên-truyền thường có tính-cách đa hình nên khó lòng thu hẹp vào một số nguyên-tắc rõ-rệt.

Tuy nhiên, đối với Việt-Nam Cộng-Hòa, trong phạm vi ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại, ta có thể kể một vài hình thức tuyên-truyền thông-dụng, cũng như những kỹ-thuật vận-dộng dư-luận quần-chúng mà các Phòng Thông-Tin đã quen áp-dụng ở hải-ngoại.

Đoạn 1 : Các hình-thức thông-tin quốc-ngoại :

Đại-cương, hoạt-dộng Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa đã được thực-hiện dưới những hình-thức sau :

1.- Thông-tin đại-chúng :

Hình-thức thông-tin này thường dựa vào những phương-tiện đại-chúng (mass-media) như phim ảnh, báo-chí, vô-tuyến truyền-thanh, vô-tuyến truyền-hình v.v... để gây ảnh-hưởng trên tâm-trí, tình-cảm và hành-dộng của đối-tượng.

Theo sự giải-thích của Bộ Ngoại-Giao thì việc phổ-biến báo-chí và các ấn-phẩm là một trong những cách thông-tin tuyên-truyền thông-dụng nhất của ta tại ngoại-quốc. Đó là công-tác đứng hàng đầu trong lãnh-vực Thông-Tin Quốc-Ngoại. (18)

Về ấn-phẩm, trước hết có các loại báo-chí, tập-san do các nhiệm-sở ngoại-giao xuất-bản thường-xuyên hay

(18) Bộ Ngoại-Giao, Op. cit., tr. 3.

bất thường để trình-bày những tin-tức, dữ-kiện liên-quan đến những sinh-hoạt tại quốc-nội cùng những thành-tích của chính-phủ.

Ngoài ra, còn có những ấn-phẩm, tài-liệu do các cơ-quan trung-ương cung-cấp như các bản tin của Việt-Nam Thông-Tán-Xã, tin-tức của JUSPAO, Mékong Features, Vietnam Magazine (bằng Anh, Pháp và Tây-Ben-Nha ngữ), Vietnam News-letter.

Sau báo-chí, "cũng cần phải ghi những buổi họp báo, những cuộc diễn-thuyết, những kỳ phóng-sự truyền-thanh, truyền-hình mà các nhiệm-sở ngoại-giao đã thực-hiện tại chỗ để quảng-bá nước nhà". (19)

Tuy nhiên, thông-tin theo hình-thức này thường có tính-cách gián-tiếp vì qua các tài-liệu, báo-chí cũng như những buổi nói chuyện, thuyết-trình, cơ-quan tuyên-truyền của ta không bao giờ nói thẳng cho những dân-tộc khác biết là họ phải làm gì mà chỉ nhằm trình-bày những sự việc đã xảy ra trong nước, hoặc giới-thiệu những hình ảnh đẹp-đẽ về quê-hương, rồi từ đó gieo vào tâm-trí mọi người những cảm-tình tốt đẹp để họ sẵn-sàng hậu-thuần hay ủng-hộ chính-sách của quốc-gia mình.

2.- Tuyên-truyền chọn lọc :

Đây là lối tuyên-truyền mà các đối-tượng đã được chọn lọc từ trước, trong số những người có nhiều ảnh-

(19) Vĩnh-Thọ, "Các Nhiệm-sở Ngoại-Giao Việt-Nam Cộng-Hòa đã hoạt-động thông-tin thế nào tại Ngoại-quốc?" Giáo Việt, (tháng Năm và Sáu 1971), tr. 60.

hướng đối với khối quần-chúng chung-quanh. Nó được coi như một hình-thức thông-tin tuyên-truyền đặc-biệt vì :

Phải tìm đúng những giới, những đoàn-thể, những nhóm người có ảnh-hưởng để trình bày tình-hình nước nhà, giải-thích mọi điều quan-yếu hầu đả phá những hiểu lầm và tạo thêm thông-cảm, hỗ-trợ. (20)

Tuyên-truyền gọn lọc có thể được thực-hiện trong phạm-vi quốc-nội hay ở hải-ngoại.

Nếu ở hải-ngoại, nó được đồng-hóa với nhiệm-vụ của nhà ngoại-giao.

Trường-hợp ở trong nước, ta thường thấy cơ-quan Ngoại-Giao hay Thông-Tin của chính-phủ đứng ra mời các phái-đoàn Dân-Biểu, Nghị-Sĩ hay các cơ-quan báo-chí của quốc-gia khác sang thăm viếng "thiện-chí" nước mình để từ đó tìm cách vận-động dư-luận nước bạn ủng-hộ đường lối, chính-sách của Việt-Nam Cộng-Hòa.

Áp-dụng hình-thức thông-tin tuyên-truyền đặc-biệt này, trong năm 1970, các nhiệm-sứ Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa đã vận-động được một số ký-giả danh tiếng viết những bài bình-luận, nhận-định vô cùng thuận-lợi cho miền Nam. Chẳng hạn như John G. Hubbell (Hoa-Kỳ), Georgio Torchia (Ý) George Bitar (Liban). Đồng thời, Bộ Ngoại-Giao cũng mời được trên 50 người vừa phóng-viên, vừa nhân sĩ đến thăm Việt-Nam. Trong số này, có nhiều người khi về nước đã tìm cách lên tiếng ủng-hộ và bênh-vực chính-nghĩa

(20) Ibid.

của Việt-Nam Cộng-Hòa trên báo-chí hay qua những phương-tiện truyền thông khác như John Allan, Clark Jitman (Úc Đại-Lợi), Paul Masson, Gronlard Claude (Thụy-Sĩ), Bill Buckingham (Hoa-kỳ). (21)

3.- Thông-tin trong khuôn-khố công-tác văn-hóa :

Các hoạt-động văn-hóa thuần-túy của Việt-Nam Cộng Hòa đã được các Nhiệm-sứ Ngoại-Giao và Phòng Thông-Tin ở hải-ngoại khai-thác triệt-đế. Trong năm qua, những buổi chiếu phim, các cuộc triển-lãm tranh ảnh, sách-báo, hội-họa, sản-phẩm tiểu-công-nghệ hoặc trình-diễn y-phục Việt-Nam đã được tổ-chức tại nhiều thủ-đô các quốc-gia bạn.

Ngoài ra, mỗi năm Bộ Thông-Tin còn tìm cách gửi những đoàn văn-nghệ chọn lọc đi trình-diễn ở ngoại-quốc với mục-đích giới-thiệu những sắc-thái cổ-truyền của dân tộc Việt-Nam trong các lãnh-vực âm-nhạc, nghệ-thuật với dân-chúng các nước khác.

Một ví-dụ gần đây nhất là trường-hợp Việt-Nam Cộng-Hòa tham-dự Hội Chợ EXPO 70 tại Osaka (Nhật-Bản) với một đoàn văn-nghệ đông-đảo và đã trình-diễn nhiều màn ca, nhạc trong gian-hàng Việt-Nam.

Trong số những hình-thức thông-tin tuyên-truyền vừa kể, lối vận-động dựa vào các phương-tiện thông-tin đại-chúng được xem là quan-trọng hơn cả, nhất là việc phổ biến các loại sách báo. Trung-bình, mỗi năm các Nhiệm-sứ Thông-Tin và Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa đã tung ra trên 100 loại ấn-phẩm định-kỳ và bất thường ở nhiều nơi trên thế-giới. (22)

(21) Bộ Ngoại-Giao, Op. cit., tr. 4.

(22) Vĩnh-Thọ, Op. cit., tr. 62.

Các hình-thức khác tuy dễ mang lại kết-quả cụ-thể và không có tính-cách rêu-rao, gây huyền-náo nhưng ít được thực-hiện vì những khó-khăn khi đi tìm đối-tượng tuyên-truyền, hoặc quá tốn kém (đối với trường-hợp trình diễn văn-ngệ).

Ngoài ra, một hình-thức khác mới được các Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa đem thi-hành trong khoảng thời-gian gần đây để gây sự thông-cảm và tương-trợ giữa những người Việt-Nam và các dân-tộc khác là việc kết tình huynh đệ cho các Thành-phố Việt-Nam với những đô-thị ở ngoại-quốc. Hiện nay, đã có thành-phố Vũng-Tàu và tỉnh Tây-Ninh kết bạn với thị-xã Cao-Hùng ở Đài-Loan và thành-phố Konya ở Thổ-Nhĩ-Kỳ.

Đoạn 2 : Kỹ-thuật thông-tin quốc-ngoại :

Mặc dù công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại đã được các cấp lãnh-đạo Bộ Thông-Tin quan-niệm như một mặt-trận tấn công, nhưng kỹ-thuật thông-tin tuyên-truyền của Việt-Nam Cộng-Hòa ở hải-ngoại không được tinh-vi cho lắm. Guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại của miền Nam nhiều khi phải làm nhiệm-vụ bào-chữa, cải chính những "tin-tức bóp méo" do một số Thông-Tín-Viên ngoại-quốc ở Việt-Nam gửi đi hoặc do các phóng-viên của ta tường-thuật trên báo-chí trong nước rồi được khai-thác lại ở nước ngoài.(23)

Bởi thế, đối với cả hai mục-tiêu công-tác quan-trọng nhất là tranh-thủ sự ủng-hộ của các quốc-gia khác và ngăn chặn sự tuyên-truyền của Cộng-Sản, kỹ-thuật thông tin của ta thường chỉ thu gọn vào một số đặc-điểm như sau :

(23) Loc. cit.,

1.- Thông-tin xác-thực :

Đây là một kỹ-thuật rất phổ-thông mà tất cả các nhiệm-sở ngoại-giao và thông-tin của Việt-Nam Cộng-Hòa đều áp-dụng ở hải-ngoại.

Trước hết là các phương-tiện thông-tin đại-chúng. Phần lớn những tài-liệu, báo-chí hay ấn-phẩm phân-phát cho độc-giả ngoại-quốc đều tường-thuật hay trình-bày những dữ-kiện, tin-tức xác-thực đang xảy ra ở trong hay ngoài nước. Dĩ nhiên, những nguồn tin có lợi cho Việt-Nam Cộng-Hòa hay những thành-quả của công-cuộc bình-dịnh, phát-triển quốc-gia hoặc những thắng-lợi sẽ được đề-cao và phổ-biến rộng-rãi.

Những lời tuyên-bố có tính-cách ca-ngợi Việt-Nam Cộng-Hòa của những nhân-vật ngoại-quốc hoặc những nhận-xét của các đoàn-thể, tổ-chức quốc-tế, thuận-lợi cho miền Nam cũng được đăng tải và nhắc đi nhắc lại nhiều lần trong các mục "tin-tức cần biết" hoặc "tin-tức bằng hình ảnh" của tập-san Gió Việt hay các bản tin của Việt-Nam Thông-Tấn-Xã, JUSPAO và những bản Mekong Features.

Đối với những cuộc thăm viếng hay quan-sát của những phái-đoàn ngoại-quốc tại Việt-Nam Cộng-Hòa, kỹ-thuật tuyên-truyền bằng cách cung-cấp cho đối-tượng những sự kiện, nguồn tin chính-xác cũng được áp-dụng.

Các Hội-viên Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế khi tiếp đón các vị Chủ-Tịch tổ-chức "Committee for South East Asia" (Na-Uy) và "Democratic Alliance" (Thụy-Điển) đã trình-bày những thành-quả của Việt-Nam Cộng-Hòa trên các phương-diện an-ninh và xã-

hội bằng cách hướng-dẫn những nhân-vật này đi thăm thành phố Saigon và các vùng xã ấp xa xôi để cho họ có dịp chứng-kiến tận mắt mọi sinh-hoạt của dân-chúng trong nước.

Những hình ảnh trái ngược giữa đời sống đầy đủ tiện-nghi ở thành-phố và những tệ-đoan cần sửa-chữa ở các khu-vực ngoại-ô như nạn ứ đọng công rác, hành-khất v.v... mà các nhân-vật ngoại-quốc đã nhìn thấy trong những lúc tình cờ sẽ giúp họ nhận-định tình-hình Việt-Nam Cộng-Hòa một cách thực-tế hơn. Nhờ thế, họ mới phân-biệt được những sự thật về Việt Nam Cộng-Hòa và những lời xuyên-tạc của Cộng Sản. (24)

Thực ra, kỹ-thuật tuyên-truyền này chỉ là một lối bào-chữa những tin-tức xuyên-tạc do đối-phương đưa ra, nhưng nó trở nên thịnh-hành vì đã đáp ứng được nhu-cầu thèm khát sự thật và tinh-thần tôn-trọng tự-do của đa-số dân-chúng các nước Âu-Châu và Hoa-Kỳ.

2.- Kêu gọi tinh-thần phục-vụ lý-tưởng của quần-chúng:

Kỹ-thuật tuyên-truyền này thường nhằm vào các giới sinh-viên, lao-động hoặc các nhà học-giả, trí-thức, tức là những thành-phần ham theo đuổi những lý-tưởng cao đẹp, ưa đề-cao các giá-trị tinh-thần và sẵn-sàng chấp-nhận thử-thách. Nó được thực-hiện dưới hình-thức diễn-thuyết, hội-thảo.

(24) Nguyễn-Ngọc-Linh, Tổng-Thư-Ký Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế, Phỏng-vấn (Saigon : 25-7-1971)

Trong năm qua, Bộ Ngoại-Giao đã phối-hợp với Bộ Chiêu-Hồi gửi nhiều thuyết-trình đoàn sang diễn-thuyết ở Hoa-Kỳ và các nước Âu-Châu. Qua những câu chuyện trình-bày tại các trường Đại-Học cũng như những trụ-sở nghiệp-đoàn hay chính đảng, lý-tưởng mà các Hội-chánh-viên Mai-văn-Sổ và Hồ-văn-Bửu vẫn nhắc-nhở người nghe là những giá trị đạo-đức, tự-do đang bị chế-độ Cộng-Sản phủ-nhận một cách gay-gắt, rồi từ đó các diễn-giả đã lên tiếng kêu gọi các quốc-gia sở tại tham-gia công-cuộc giúp-đỡ và ủng-hộ Việt-Nam Cộng-Hòa chiến-đấu chống lại Cộng-Sản.

Những buổi hội-thảo, diễn-thuyết do ký-giả Trần-Nhã, Đại-điện Hiệp-Hội Bang-Giao Quốc-Tế, tổ-chức tại Thụy-Điển và Na-Uy cũng chỉ là những trường-hợp áp-dụng kỹ-thuật tuyên-truyền này vào thực-tế.

Tuy nhiên, vì lối tuyên-truyền dựa vào sự đề-cao những lý-tưởng cao đẹp để khai-thác được bản-năng tình-cảm của đối-tượng nên các diễn-giả của ta thường bị các tổ-chức Cộng-Sản cản trở hoặc gây khó-khăn bằng cách hăm dọa, ném cà chua, lọ sơn v.v...

..

Đến đây, ta đã mô tả đầy đủ những yếu-tố căn-bản của guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa.

Với một cơ-cấu tổ-chức nặng-nề, một thành-phần nhân-sự quá yếu kém lại được yểm-trợ bởi những phương-

tiện không lấy gì làm phong-phú lắm, trong khoảng thời-gian kéo dài từ thời Đệ Nhất Cộng-Hòa đến nay, ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại đã hoạt-động liên-tục ở các quốc-gia quan-trọng như Hoa-Kỳ và Âu-Châu. Tuy nhiên, với những kỹ-thuật yếu kém, kinh-nghiệm đấu-tranh chính-trị chưa tiến đến giai-đoạn trưởng-thành, hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại đã đem lại những kết-quả gì ? Các mục-tiêu căn-bản của nó đã được hoàn tất chưa ?

Đó là những điều mà chúng tôi sắp trình-bày trong phần kế tiếp.

*
* *

PHẦN THỨ HAI

**NHẬN-XÉT về CÔNG-TÁC
THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI của V.N,C.H.**

Như chúng tôi đã trình-bày trong phần dẫn-nhập, công-tác thông-tin tuyên-truyền chỉ là một biện-pháp giúp cho chính-sách quốc-gia được thi-hành dễ-dàng.

Vì thế, dù ở trong phạm-vi quốc-nội hay trên bình-diện quốc-tế, sự tuyên-truyền vẫn bị xem như một thứ hoạt-động phụ đới. Kết-qua do nó mang lại luôn luôn chịu sự chi-phối của những yếu-tố nội-tại hay khách-quan, tùy từng quốc-gia.

Đối với Việt-Nam Cộng-Hòa, cho đến nay công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại đã được tiến-hành ở nhiều nơi. Nhưng những thành-qua thu-đạt được thường bị nhiều người cho rằng chưa đạt đến hiệu-năng mong đợi.

Bởi vậy, muốn nhận-định về nền thông-tin quốc-ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa một cách đúng-đắn, trước hết ta cần xét đến những thành-tích mà công-tác này đã mang lại.

Sau đó, ta sẽ trình-bày những khó-khăn đã thực-sự ảnh-hưởng đến nhiệm-vụ thông-tin tuyên-truyền của các nhiệm-sở ngoại-giao Việt-Nam Cộng-Hòa ở hải-ngoại.

..

CHƯƠNG I

THÀNH-QUẢ CÔNG-TÁC THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI CỦA
VIỆT-NAM CỘNG-HÒA

Mục-tiêu căn-bản của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại là tranh-thủ sự ủng-hộ của các quốc-gia trên thế-giới và ngăn chặn ảnh-hưởng của Cộng-Sản Bắc-Việt và "các lực-lượng phụ thuộc trên trường quốc-tế".

Tuy nhiên, hiện nay vì không đủ phương-tiện tài-liệu và dữ-kiện cần-thiết để tổng-kết tất cả mọi thành-quả do các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại và Tòa Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa thực-hiện, chúng tôi xin đưa ra một phương-thức đơn-giản nhằm trình-bày những thành-tích ngoại-vận của miền Nam một cách tương-đối.

Trước hết, chúng tôi xét đến sự thừa-nhận của các quốc-gia khác đối với Việt-Nam Cộng-Hòa.

Sự công-nhận này, trên pháp-lý cũng như trên thực-tế, tuy đã khởi sự từ khi chưa có nền Đệ Nhất Cộng-Hòa (1952), nhưng cho đến nay vẫn được các nước bạn duy-trì, đã chứng tỏ rằng công-tác thông-tin tuyên-truyền cũng như mọi nỗ lực ngoại-vận của Việt-Nam Cộng-Hòa đã thành-công phần nào, nhất là trong giai-đoạn sau biến-cổ 1-11-1963.

Sau đó, để bổ-túc, chúng tôi sẽ nói đến những kết quả tổng-quát do guồng máy Thông-Tin và Ngoại-Giao của miền Nam đã thu-đạt được trong năm 1970, một năm mà hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại được coi như sôi nổi nhất. (1)

(1) Bộ Ngoại-Giao, Ngoại-Giao ký-yếu (Saigon : 1970),
tr. 55.

Mục I.- THÀNH-QUẢ TRÊN PHƯƠNG-DIỆN NGOẠI-GIAO :
SỰ THỪA-NHẬN VIỆT-NAM CỘNG-HÒA

Trên phương-diện ngoại-giao, việc thừa-nhận Việt Nam Cộng-Hòa đã được nhiều quốc-gia công-bố từ thời Đệ-Nhất Cộng-Hòa. Nhưng kết-quả này, phần lớn đều do cố-gắng của người Mỹ (2), chính-phủ Ngô-Đình-Diệm hồi đó chỉ chú-tâm đến việc đối nội.

Hoạt-động ngoại-vận của miền Nam sau này đã đóng góp vào thành-quả kể trên qua việc duy-trì và củng-cố mối giao-hảo với các nước bạn. Tuy vậy, vẫn không ngăn chặn được trường-hợp một số quốc-gia mặc nhiên hủy bỏ sự thừa nhận mà họ đã biểu-lộ trước đây bằng cách triệu-hồi các nhân-viên ngoại-giao tại Việt-Nam Cộng-Hòa về nước và từ chối nhận ủy-nhiệm-thư do các Đại-Sứ hay Tổng-Lãnh-Sự của Việt-Nam Cộng-Hòa đệ trình.

I.- Sự thừa-nhận :

Đại-cương, Việt-Nam Cộng-Hòa đã được 52 nước công nhận trên pháp-lý và 8 nước công-nhận trên thực-tế.

Sự thừa-nhận sau này có tính-cách mặc nhiên. Các quốc-gia thừa-nhận tuy chưa chính-thức tuyên-bố coi Việt Nam Cộng-Hòa là một quốc-gia thực-sự trong cộng-đồng quốc tế, nhưng đã bỏ phiếu thuận để Việt-Nam Cộng-Hòa gia-nhập Liên-Hiệp-Quốc, hoặc đã liên-lạc thương-mại với Việt-Nam Cộng-Hòa và "đã thụ-hưởng giá biểu thuế-quan tối-thiểu".

(2) Nguyễn-Mạnh-Hùng, "Chính-sách ngoại-giao của Việt-Nam Cộng-Hòa", Giảng-văn Ban Cao-Học (Saigon : Học-Viện Quốc-Gia Hành-Chánh 23 tháng 3 năm 1972).

Sự thừa-nhận này còn được thực-hiện bằng cách thiết-lập liên-lạc với miền Nam trên cấp bậc Lãnh-Sự. (3)

Tuy nhiên, sau này vì tại một số quốc-gia thừa-nhận có sự thay đổi chính-quyền, chính-phủ mới, do khuynh hướng chính-trị, đã ngã theo chủ-nghĩa cộng-sản và tuyên-bố đoạn giao với các nước tự-do, trong đó có Việt-Nam. Đó là trường-hợp của Cuba, Chí-Lợi và Sudan.

Cũng có khi vì quan-niệm sự chuyển quyền tại miền Nam thiếu tính-cách hợp-pháp, sau một vài biến-cố chính-trị ở Saigon, một số quốc-gia đã tuyên-bố hủy bỏ sự thừa nhận bằng cách đoạn giao với Việt-Nam Cộng-Hòa như trường-hợp Ai-Cập và Nam-Phi.

Do sự thừa-nhận của các quốc-gia vừa kể, Việt-Nam Cộng-Hòa đã đặt ở ngoại-quốc 51 Tòa Đại-Sứ, Tổng-Lãnh-Sự và Văn-Phòng phân chia ra như sau : (4)

Ở Á-Châu :

- 8 Tòa Đại-Sứ tại các nước Đại-Hàn, Nhật-Bản, Trung-Hoa Quốc-Gia, Phi-Luật-Tân, Mã-Lai-Á, Kampuchea, Lào, Thái-Lan.
- 4 Tòa Tổng Lãnh-Sự tại Ấn-Độ, Miến-Điện, Hong-Kong, Singapore.
- 1 Tòa Lãnh-Sự ở Paksé (Ai-Lao)
- 1 Phòng Đại-Diện Thương-Mại ở Indonésia.

(3) "Việt-Nam Cộng-Hòa trên trường quốc-tế", Giáo Việt, (Saigon : Bộ Ngoại-Giao 1970), Số 2, tr. 18.

(4) Ibid.

ở Âu-Châu :

- 13 Tòa Đại-Sứ tại Anh-quốc, Hòa-Lan, Bỉ, Lục-Xâm-Bảo, Tây-Đức, Na-Uy, Thụy-Điễn, Đan-Mạch, Thụy-Sĩ, Áo-quốc, Ý, Tây-Ban-Nha và Hy-Lạp. (Trong số này có 8 Tòa Đại-Sứ kiêm-nhiệm)
- 1 Tòa Tổng Lãnh-Sự ở Pháp.
- 1 Văn-Phòng Đại-diện thường-trực cạnh các tổ-chức quốc-tế ở Genève.

ở Mỹ-Châu :

- 3 Tòa Đại-Sứ ở Hoa-Kỳ, Ba-Tây và Á-Căn-Đình.
- 2 Tòa Tổng Lãnh-Sự ở Hoa-Kỳ (San-Francisco và New-York)

ở Phi-Châu :

- 11 Tòa Đại-Sứ tại các nước Côte d'Ivoire, Togo, Niger, Haute Volta, Dahomey, Cộng-Hòa Trung Phi, Sénégal, Gambie, Maroc, Congo và Tunisie. (Trong đó 5 Tòa Đại-Sứ kiêm nhiệm)

ở Trung-Đông :

- 4 Tòa Đại-Sứ ở Thổ-Nhĩ-Kỳ, Jordanie, Liban và Ba-Tư (3 nơi phải kiêm nhiệm)

ở Úc-Châu :

- 2 Tòa Đại-Sứ ở Úc và Tân-Tây-Lan.

Trên đây là những kết-quả có giá-trị trường-kỳ của công-tác ngoại-vận do Việt-Nam Cộng-Hòa điều-khiển. Để có thể nhận-định một cách khách-quan hơn nữa về hiệu-năng hoạt-động của nó ta thử xét đến sự tương-quan lực-

lượng giữa Việt-Nam Cộng-Hòa và Cộng-Sản Việt-Nam trên mặt-trận tuyên-truyền, ngoại-giao.

II.- Tương-quan thế-lực giữa Việt-Nam Cộng-Hòa và Cộng-Sản Việt-Nam trên trường quốc-tế :

Từ khi hội-nghị Paris được triệu-tập để bàn về vấn-đề hòa-bình Việt-Nam, cả Việt-Nam Cộng-Hòa lẫn Bắc-Việt và "Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam" (Mặt-Trận Giải-Phóng Miền Nam) đều cố-gắng hoạt động tích-cực trong mặt-trận ngoại-vận để tranh-thủ sự ủng-hộ của các quốc-gia khác. Cả đôi bên đều đạt được những thành-tích chiến-lược như sau :

1.- Mở-rộng sự hiện-diện của các nhiệm-sở ngoại-giao :

Cho đến nay, Việt-Nam Cộng-Hòa và Cộng-Sản Bắc-Việt cũng như "Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam" đã mở được nhiều nhiệm-sở ngoại-giao ở ngoại-quốc mà ta có thể so sánh như sau : (5)

Nhiệm - sở	Việt-Nam Cộng-Hòa	Bắc-Việt	* CPCMLT CHMNVN
Đại-Sứ	40	32	25
Tổng-Lãnh-Sự	7	7	
Lãnh-Sự	1		
Văn-phòng quan-sát	1		
Văn-phòng thường-trực	1		
Tổng Đại-Diện		1	
Phòng Thông-Tin			5
Phòng đại-diện thương-mại	1	3	
Đại-diện Thông-Tấn-Xã		1	
Đại-diện Hồng-Thập-Tự		1	
C ộ n g	51	45	30

Trong số các nhiệm-sở này, không kể các quốc-gia Cộng-Sản, nơi mà Việt-Nam Cộng-Hòa không có hy-vọng tranh thủ ngoại-giao với Cộng-Sản Việt-Nam, cả đôi bên đều ráo riết hoạt-động tại các khu-vực sau :

- Tại Phi-Châu, trừ Sénégal là quốc-gia đã thiết lập ngoại-giao với cả Saigon lẫn Hà-Nội, các nước còn lại đều ngả hẳn về phía Việt-Nam Cộng-Hòa hay Cộng-Sản với một tỷ-lệ rất khít-khao (mỗi bên có 11 quốc-gia ủng-hộ).

Nhưng thực ra Việt-Nam Cộng-Hòa mới tiến đến sự quân-bình thế-lực tại khu-vực này với đối-phương trong vòng một hai năm nay, nhờ sự thiết-lập bang-giao với Congo - Kinshasa, Cộng-hòa Tchad (1971).

Sau này, khi miền Nam tìm cách liên-lạc được với nước Cộng-Hòa Zaire (1971) thì Bắc-Việt cũng lôi cuốn thêm quốc-gia Guinea Equatorian ngả về phía họ (5-9-72)

- Tại Bắc-Âu, Cộng-Sản đã tỏ ra thắng thế hơn với sự yểm-trợ của đảng Cộng-Sản địa-phương, Bắc-Việt đã vận động được các Bộ-Trưởng Ngoại-Giao Toster Nilsson và Bộ Trưởng Giáo-Dục Olof-Palme của Thụy-Điển ủng-hộ lập-trường của họ. Kết-quả là chính-phủ Thụy-Điển đã thừa-nhận Bắc-Việt ngày 10-1-1969, thiết-lập bang-giao với Hà-Nội trên cấp bậc Đại-Sứ và cho phép Mặt-Trận Giải-Phóng Miền Nam mở Phòng Thông-Tin tại Stockholm. (6)

(5) Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao, Chính-sách Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa (Saigon : Bài nói chuyện tại Trung-Tâm Tuyên-Cứ' trung-ương tháng Tám 1971) tr. 20.

(*) Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam V.N.

(6) Nguyễn-Thiên-Bình, "Cộng-Sản Việt-Nam và vấn-đề ngoại-vấn". Nghiên-Cứu Hành-Chính (Saigon : Đệ I Tam-cá-nguyệt 1970), tr. 156.

Trong khi đó, Việt-Nam Cộng-Hòa tuy đã trao-đổi Đại-Sứ với Thụy-Điển từ lâu nhưng cho đến năm 1963, Sứ-Quán Việt-Nam ở Tây-Đức (kiêm nhiệm Thụy-Điển và Na-Uy) vẫn không chịu gửi ủy-nhiệm-thư lên trình diện Bộ Ngoại-Giao Thụy-Điển và sau này khi chính-phủ Thụy-Điển đã ngã theo khuynh-hướng thiên tả thì việc trình ủy-nhiệm-thư lại không được Bộ Ngoại-Giao của họ thỏa-thuận hay cho phép. (7)

Ngoài Thụy-Điển, ở Na-Uy, Đan-Mạch và Thụy-Sĩ, Pháp và Phần-Lan cả Bắc-Việt lẫn Mặt-Trận Giải-Phóng Miền Nam đều có Phòng Thông-Tin và Sứ-Quán của họ hoạt-động.

- Tại Á-Châu, Cộng-Sản Việt-Nam đã bang-giao với các nước Tích-Lan, Ấn-Độ, Indonésia, Ai-Lao, Miến-Điện và Kampuchea. Sau biến-cố ở Phnom-Penh (1970) họ đã tự ý rút các nhân-viên ngoại-giao về nước để Việt-Nam Cộng-Hòa nhảy vào thay thế. Nhưng ở Indonésia sau khi đã tự ý đoạn giao vì chính-phủ Soekarno công-nhận Bắc-Việt cho đến nay, Việt-Nam Cộng-Hòa vẫn chỉ duy-trì được một Văn-Phòng Đại-Diện Thương-Mại.

Quốc-gia mà Cộng-Sản Việt-Nam đã tranh-thủ ảnh-hưởng được một cách rõ-rệt nhất ở Á-Châu là Ấn-Độ. Nước này trước đây đã công-nhận cả Bắc-Việt lẫn Việt-Nam Cộng-Hòa và đều trao-đổi Tổng-Lãnh-Sự với cả hai miền. Nhưng trong năm nay, Thủ-Tướng Indira Gandhi đã tuyên-bố nâng cấp bậc ngoại-giao với Bắc-Việt lên hàng Đại-Sứ và ngay sau đó chính-phủ Hà-Nội đã cho thành-lập một Sứ-Quán tại Tân-Đề-Li để thay thế Tòa Tổng-Lãnh-Sự.

(7) Trần-Nhã, Trưởng Phòng Thông-Tin Thụy-Điển, Phóng-văn (Saigon : 26 tháng Bảy 1974).

Để phản-ứng lại, chính-phủ Việt-Nam Cộng-Hòa đã đe dọa sẽ đoạn giao với Ấn và tuyên-bố trục-xuất Ủy-Hội Quốc-Tế (trong đó Ấn-Độ làm Chủ-Tịch) khỏi Việt-Nam (tháng 4-1972). Nhưng biện-pháp này chỉ áp-lực được chính-phủ Ấn-Độ trì hoãn việc gửi Đại-Sứ đến Bắc-Việt.

Ngoài Ấn-Độ, tại Thái-Lan, Cộng-Sản Việt-Nam cũng chiếm được thượng phong về phương-diện kiều-vận. Mặc dù Thái không bang-giao chính-thức với Bắc-Việt, nhưng nhờ hệ-thống cán-bộ và mặt-trận tuyên-truyền, Bắc Việt đã lôi kéo được 46.533 Việt-kiều hồi hương về Hà-Nội và sau này, lấy cớ miền Bắc bị canh-tạc, họ tự ý đình chỉ việc đưa kiều-dân Việt-Nam về nước, dù có sự yêu-cầu của chính-phủ Thái-Lan. (8)

Ngoài việc duy-trì được một cán cân lực-lượng nghiêng ngửa và gay go như trên, mặt-trận ngoại-vận giữa Việt-Nam Cộng-Hòa và Cộng-Sản Bắc-Việt còn bùng nổ dữ-đội khi "Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam" vừa được khai sinh.

2.- Vấn-đề thừa nhận "Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam" :

Tháng 6-1969, để chuẩn-bị tranh-đấu trên phương-diện chính-trị và để nâng cao uy-tín của họ tại cuộc hội đàm Ba-Lê, Cộng-Sản Việt-Nam đã cho ra đời một "Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam" với thành-phần gồm "những nhân-vật ham chuộng hòa-bình và đại-diện cho toàn-thể dân-chúng miền Nam". (9)

(8) Lê-Dình-Hỷ, "Vấn-đề Việt-kiều tại hải-ngoại", Bài nói chuyện (Saigon : Bộ Thông-Tin, 2 tháng 8-1970) tr.35.

(9) Tài-liệu do Văn-Phòng Nghiên-Cứu và Sưu-Tầm Bộ Ngoại-Giao cung-cấp.

Sau đó, để giúp cho tổ-chức này có đủ tự-cách và uy-tín trong phạm-vi quốc-tế, Cộng-Sản Việt-Nam đã ráo-riết hoạt-động để vận-động các quốc-gia khác thừa-nhận nó. Vì vậy, mặc dù Việt-Nam Cộng-Hòa đã lên tiếng cho rằng "Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam chỉ là một trò bịp bợm của Cộng-Sản" và cố-gắng kêu gọi các quốc-gia khác không thừa-nhận, Cộng-Sản Việt Nam vẫn lôi kéo được các quốc-gia sau đây công nhận thực thể chính-trị này :

BẢNG V

DANH-SÁCH CÁC QUỐC-GIA CÔNG-NHẬN
"CHÍNH-PHỦ CÁCH-MẠNG LÂM-THỜI CỘNG-HÒA
MIỀN NAM VIỆT-NAM"

<u>Quốc-Gia</u>	<u>Ngày công-nhận</u>
1)- Bắc-Hàn	11-06-1969
2)- Cuba	11-06-1969
3)- Đông-Đức	12-06-1969
4)- Ba-Lan	12-06-1969
5)- Lỗ-Ma-Ni	12-06-1969
6)- Bão-Gia-Lợi	13-06-1969
7)- Liên-Xô	13-06-1969
8)- Hung-Gia-Lợi	13-06-1969
9)- Mông-Cổ	13-06-1969
10)- Tiệp-Khắc	13-06-1969
11)- Trung-Cộng	14-06-1969
12)- Albanie	16-06-1969
13)- Algeria	11-06-1969
14)- Syrie	12-06-1969
15)- Congo (Brazeville)	12-06-1969
16)- Nam-Tư	12-06-1969

17)- Kampuchea	13-06-1969
18)- Yemen	14-06-1969
19)- Cộng-Hòa Ả-rập Thống-Nhất	16-09-1969
20)- Mauritania	17-09-1969
21)- Sudan	19-06-1969
22)- Mali	28-06-1969
23)- Irak	07-07-1969
24)- Guinée	05-12-1969
25)- Tanzania	14-06-1969
26)- Bắc-Việt	14-06-1969

Ngoài ra, các quốc-gia Bắc và Nam-Âu như Đan-Mạch, Thụy-Điển, Na-Uy, Phần-Lan và Pháp tuy không thừa-nhận hay ra thông-cáo về Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam nhưng đã cho tổ-chức này được mở Phòng Thông-Tin tại nước mình, và không ngăn cản những chiến-dịch tuyên-truyền của họ.

Điều quan-trọng đối với việc thừa nhận "Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam" là không kể các quốc-gia Cộng-Sản, nhiều nước Phi-Châu và Trung-Đông cũng chính-thức tuyên-bố coi thực-thể này như một quốc-gia trong cộng-đồng quốc-tế. Chẳng hạn như Algérie, Syrie, Congo (Brazeville) Cộng-Hòa Ả-Rập Thống-Nhất, Irak.

NỖ LỰC NGĂN CHẶN CỦA VIỆT-NAM CÔNG-HÒA

Ngay sau khi vừa được khai-sinh Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam đã tìm cách hoạt-động tuyên-truyền trong phạm-vi quốc-tế một cách tích-cực.

Đầu tiên là việc xin tham-dự hội-nghị các quốc-gia Phi liên-kết tại Lusaka (1970).

Sau khi bị thất bại tại Hội-nghị sơ-bộ Dar-es-Salaam phái-đoàn Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam do Nguyễn-thị-Bình hướng-dẫn đã tích-cực kêu gọi các quốc-gia tham-dự hội-nghị ủng-hộ họ trong quyết-nghị biểu-quyết tại Lusaka bàn về việc chấp-thuận các phái-đoàn đến họp.

Để ngăn chặn ý-định của đối-phương, ngày 22-8-70, Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa tại Tunis đã cầm đầu một phái-đoàn đi vận-động các quốc-gia Ethiopia, Kenya, Congo-Kinshasa, Ghana, Cameroon, Nigeria, Sierra-Leone, Uganda, Rwanda, Burundi, Malawi. Đồng thời ông Nghiêm-Xuân-Thiện từ Saigon cũng được phái tới Addis Abeba là địa-điểm tổ-chức hội-nghị Tổ-Chức Phi-Châu Thống-Nhất và Lusaka, để vận-động báo-chí.

Ngoài ra, tại các quốc-gia khác những cuộc vận-động trên cấp bậc Ngoại-Trưởng cũng được thực-hiện như tại Bangui, Singapore, Dakar, Vientiane và Djakarta.

Thêm vào đó, Hiệp-Hội Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế cũng vận-động với báo-chí Tokyo, Ấn-Độ, Ethiopia, Nigeria, Nam-Dương, Tích-Lan, Congo-Kinshasa, Anh-quốc và Ba-Tây để chống lại việc tham-dự hội-nghị Lusaka của "Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam". (10)

(10) "Hội-Nghị các Quốc-Gia Phi liên-kết và vấn-đề Việt-Nam". Nhận-định Chính-Tri (Saigon : Khóí Nghiên-Cứu Sưu-Tầm Bộ Ngoại-Giao 1971) tr. 11.

Nhưng kết-quả, các hoạt-động này chỉ thành-công trong việc làm suy-giảm tư-cách tham-dự của Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam xuống hàng quan-sát-viên mà không ngăn chặn được một tiền lệ trong bang-giao quốc-tế có nguy hại cho uy-tín của Việt-Nam Cộng-Hòa : Mặt-Trận Giải-Phóng Miền Nam (Chính-Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam) được tham-dự các hội-nghị quốc-tế, ít ra là trong phạm-vi các nước thuộc khối đệ tam, với tư-cách ngang hàng với các quốc-gia khác.

Trên đây là một vài "thành-tích" ngoại-vận của Việt-Nam Cộng-Hòa trên mặt-trận tuyên-truyền quốc-tế. Đi sâu vào chi-tiết ta có thể xét đến một vài thành-quả có giá-trị tổng-quát đã đạt được trong thời-gian gần đây.

Mục II. - NHỮNG THÀNH-QUẢ TỔNG-QUÁT CỦA CÔNG-TÁC THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI CỦA VIỆT-NAM CỘNG-HÒA TRONG NĂM 1970

Để xét đến những thành-quả có giá-trị tổng-quát của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại, sau đây chúng tôi sẽ trình-bày những kết-quả mà các nhiệm-sở thông-tin và ngoại-giao của miền Nam đã thu đạt được trong năm 1970.

Sở dĩ, chúng tôi phải thu gọn phạm-vi trình-bày vào một thời-gian có tính-cách hạn-định như trên, vì trước hết, các công-tác thuộc loại sắp mô-tả thường có tính-cách rời-rạc, khó tổng-hợp hoặc phân-tích. Sau đó, năm 1970 là năm mà mặt-trận thông-tin tuyên-truyền của Việt-Nam Cộng-Hòa đã hoạt-động sôi nổi nhất ở hải-

ngoại (11). Ghi nhận kết-quả những công-tác ngoại-vận trong năm nay dù sao cũng cho chúng ta một ý-niệm rõ-rệt về hiệu-quả của ngành hoạt-động này.

Dựa vào mục-tiêu của công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại, chúng tôi phân-biệt những thành-tích hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại trong năm 1970 theo hai loại :

- Thành-tích tranh-thủ sự ủng-hộ của các quốc-gia trên thế-giới.
- Kết-quả công-tác ngăn chặn sự bành-trướng ảnh-hưởng của Cộng-Sản Bắc-Việt.

Đoạn 1 : Kết-quả sự tranh-thủ các quốc-gia trên thế-giới ủng-hộ Việt-Nam Cộng-Hòa :

Trong năm 1970, hoạt-động ngoại-vận của Việt-Nam Cộng-Hòa đã ghi được những thành-tích sau đây đối với mục-tiêu tranh-thủ sự ủng-hộ của các quốc-gia trên thế-giới.

A.- Thiết-lập thêm những nhiệm-sở mới :

Theo đúng phương-châm "thêm bạn bớt thù" trong năm 1970, Việt-Nam Cộng-Hòa đã thiết-lập thêm được những cơ-sở Ngoại-Giao và Thông-Tin sau đây tại các quốc-gia bạn :

- 1 Sứ-Quán ở Kampuchea
- 1 Văn-Phòng Đại-Diện Thông-Tin ở Phnom-Penh (Kampuchea)

(11) Ngoại-Giao ký-yếu "Một năm hoạt-động 1969-1970"
(Saigon : Bộ Ngoại-Giao, 1970) Số Đặc-Biệt,
tr. 56.

- 1 Văn-Phòng Thương-Mại ở Indonésia.
- 1 Văn-Phòng thường-trực ở Athènes (Hy-Lạp)
- 1 Phòng Thông-Tin ở Stockholm (Thụy-Điển) do Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế phụ-trách.
- 1 Phòng Thông-Tin ở Oslo (Na-Uy).

B.- Những cuộc viếng thăm thân-hữu :

Song song với việc phát-triển mối liên-lạc ngoại-giao với các nước, trong năm nay Việt-Nam Cộng-Hòa đã yểm trợ nhiều phái-đoàn, chính-khách ra ngoại-quốc, cũng như tiếp đón nhiều phái-đoàn và chính-khách ngoại-quốc sang thăm viếng Việt-Nam Cộng-Hòa.

Tựu-trung, ta thấy có 10 phái-đoàn và 11 nhân-vật cao cấp thuộc các quốc-gia : Đại-Hàn, Phi-Luật-Tân, Nhật Bản, Úc-Đại-Lợi, Tân-Tây-Lan, Hoa-Kỳ, Trung-Hoa Quốc-Gia, Thổ-Nhĩ-Kỳ, Kampuchea, Thái-Lan và Anh-quốc đã đến Saigon trong khoảng thời-gian từ tháng 1-1970 đến tháng 7-1970. Trong số này, quan-trọng nhất là các phái-đoàn Nghị-Sĩ Tân-Tây-Lan, Nghị-Sĩ và Dân-Biểu Quốc-Hội Thổ-Nhĩ-Kỳ và các nhân-vật như Nghị-Sĩ Úc Vincent Gair, Lãnh-tụ Đảng Dân-Chủ.

Ngoài ra, nhằm phát-triển mối liên-lạc giữa Việt-Nam Cộng-Hòa và các quốc-gia bạn trên cơ-sở quần-chúng, Bộ Ngoại-Giao còn hỗ-trợ cho Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế để Hội này đứng ra mời một số ký-giả và nhân-vật ngoại-quốc danh tiếng đến thăm Việt-Nam Cộng-Hòa.

Tính đến cuối tháng 8-1970 đã có 57 nhân-vật thuộc các thành-phần ký-giả, chính-khách, giáo-sư Đại-Học, Nghị-Sĩ đến viếng thăm Việt-Nam Cộng-Hòa. Trong đó, đáng

kể nhất là Nghị-Sĩ John P. Making-Tosh thuộc đảng Lao-Động Anh, Giáo-sư Jacques Leaute thuộc Viện Đại-Học Strasbourg (Pháp) và Loewenstein ký-giả kiêm chính-trị-gia Đức.

C.- Thành-quả hoạt-động của Việt-Nam Cộng-Hòa tại Liên-Hiệp-Quốc và các Tổ-Chức Quốc-Tế :

Mặc dù chưa chính-thức gia-nhập Liên-Hiệp-Quốc, Việt-Nam Cộng-Hòa đã tham-dự 5 tổ-chức đặc-biệt và 13 tổ chức chuyên-môn của Liên-Hiệp-Quốc, trong số này có 3 phái-đoàn đã đến hoạt-động tại Việt-Nam như chương-trình phát-triển của Liên-Hiệp-Quốc (UNDP), Y-tế Quốc-tế (WHO) và Quỹ Quốc-Tế Cứu-trợ Nhi-đồng (UNICEF).

Ngoài ra, Việt-Nam Cộng-Hòa còn có mặt tại Genève, nơi đặt văn-phòng của 114 tổ-chức Quốc-Tế, hay tổ-chức chuyên-môn trực-thuộc Liên-Hiệp-Quốc, với một Văn-Phòng thường-trực.

Tại Liên-Hiệp-Quốc, Việt-Nam Cộng-Hòa cũng có một Văn-Phòng Quan-Sát-Viên thường-trực trong tòa nhà chính (Empire State Building).

Hai địa-điểm sau này là những nơi mà Việt-Nam Cộng-Hòa dễ hoạt-động hơn các khu-vực khác, vì không có sự hiện-diện của Cộng-Sản Việt-Nam. (12)

Đoạn 2 : Kết-quả ngăn chặn sự bành-trướng ảnh-hưởng của Cộng-Sản Bắc-Việt :

Thành-tích ngoại-vận của Việt-Nam Cộng-Hòa trong lãnh-vực này có thể trình-bày như sau :

(12) Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao, Op. cit., tr. 21.

A.- Ngăn chặn và giảm-thiểu các hoạt-động phản-chiến
do Công-Sản xúi giục tại các quốc-gia tự-do :

1)- Tại Hoa-Kỳ :

Trong suốt khoảng thời-gian từ 13-10-1969 đến 30-1-1970, các nhân-viên ngoại-giao và thông-tin Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa ở Hoa-Kỳ đã được tung ra hoạt-động tại 30 trường Đại-Học trong các thành-phố lớn ở Hoa-Kỳ như New-York, Washington, Boston, Los-Angeles để chống lại âm mưu xúi giục sinh-viên tổ-chức biểu-tình phản chiến của phong-trào Moratorium. Các cuộc thuyết-trình, giải-đáp thắc-mắc, hội-thảo, tranh-luận, họp báo, truyền-thanh truyền hình, phỏng-vấn v.v... đã được các Tòa-Đại-Sứ và Tổng Lãnh-Sự thực-hiện liên tục.

2)- Tại Úc :

Phong-trào phản-chiến tại Úc qua các giai-đoạn sơ khởi năm 1969, đã bộc-phát mạnh trong năm 1970 với hai cuộc biểu-tình thuộc loại "Moratorium" và dự-định thành-lập "Hội-Nghị Hòa-Bình" tại Úc của Dân-Biểu Jim Cairn.

Để chống lại, Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa tại Canberra đã tích-cực hoạt-động như sau :

- Vận-động các Hội Thân-hữu như Friends of Viet-Nam và các Nghị-Sĩ, Dân-Biểu Úc chống lại phong-trào phản-chiến.

- Vận-động tổ-chức Citizens for Freedom chống lại phong-trào phản-chiến Úc bằng cách tổ-chức một Hội-nghị chống phản-chiến và yểm-trợ cho Hội Thân-Hữu Việt-Úc phát-động phong-trào chống phản-chiến tại Queensland.

- Vận-động các Sứ-Quán Úc tại nhiều quốc-gia không cấp chiếu-khán cho các phần-tử Việt-Nam "bất hảo", Cộng-Sản hay thiên Cộng nhập cảnh Úc-Đại-Lợi.

B.- Chặn đứng hoạt-động của Cộng-Sản Bắc-Việt :

Việt-Nam Cộng-Hòa đã ngăn chặn được hoạt-động của các phái-đoàn Cộng-Sản Việt-Nam nhờ sự trợ giúp của các quốc-gia bạn.

Trước hết là sự thành-công của Tòa Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa ở Thụy-Sĩ, đã vận-động được chính-phủ quốc-gia này không cấp chiếu-khán cho phái-đoàn của Cộng-Sản Việt-Nam nhập cảnh Thụy-Sĩ.

Sau đó là kết-quả của Sứ-Quán tại Bonn (Tây-Đức) trong việc yêu-cầu Bộ Ngoại-Giao Tây-Đức không cho phép phái-đoàn của Nguyễn-thị-Bình được viếng thăm nước này như họ đã thỉnh-cầu.

Cuối cùng là việc chặn đứng được hoạt-động của Phái-Đoàn Luật-gia Bắc-Việt tại Tokyo, Phái-đoàn này do Đảng Cộng-Sản Nhật mời sang.

Ngoài những thành-quả kể trên, trong năm 1970, cơ-quan Ngoại-Giao và Thông-Tin của miền Nam còn thu lượm được nhiều kết-quả về phương-diện kỹ-thuật chuyên-môn như tăng-cường hệ-thống viễn-thông từ 6 lên 9 nhiệm-sở, tiếp-xúc với các hãng truyền-thanh, truyền hình, gập-gỡ các cơ quan báo-chí, ngôn-luận ngoại-quốc có tiếng tại Saigon để trình-bày, giải-thích về lập-trường chính-trị của Việt-Nam Cộng-Hòa, ấn-hành thêm tài-liệu gửi ra ngoại-quốc v.v....

Trên đây là những kết-quả công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại do Việt-Nam Cộng-Hòa điều-khiển mà chúng tôi đã ghi lại để làm căn-bản nhận-xét về ngành hoạt-động này.

Đứng trước những sự-kiện ấy, đã có nhiều quan-niệm trái ngược nhau về giá-trị hiệu-quả của nó. Các Bộ Thông-Tin và Ngoại-Giao thì coi đây là những "thành-tích hoạt-động" và đã cho ghi vào tạp-chí Ngoại-Giao kỷ-yếu hay các nội-san của chính-phủ. Ủy-Ban Ngoại-Giao và Thông-Tin Thượng-Viện thì quan-niệm đây là những dấu hiệu suy-sụp "báo trước cái thế yếu trong nền ngoại-giao của ta". (13)

Riêng tác-giả Nguyễn-Thiên-Bình, một chuyên-viên về vấn-đề thông-tin tuyên-truyền của Cộng-Sản Việt-Nam lại phán-xét một cách khát-khe hơn :

Cơ-cấu ngoại-giao Việt-Nam Cộng-Hòa tại hải-ngoại đã không hoàn tất nổi việc giải-thích ý-nghĩa cuộc chiến-tranh tự-vệ của chúng ta hiện tại. Chúng ta cũng đã không thuyết-phục nổi dư-luận quốc-tế về mưu-đồ của Cộng-Sản và bộ mặt thực của tổ-chức mệnh danh là Mặt-Trận Giải-Phóng Miền Nam. Mặc dù chúng ta đang nắm đủ tài-liệu, bằng chứng về âm-mưu của Cộng-Sản Bắc-Việt như võ-khí, quân-trang, tài-liệu, hình ảnh.

Sự thất bại về ngoại-vận nhiều khi lại xảy ra ngay tại những quốc-gia có tương-quan

(13) Viết theo tài-liệu của Ủy-Ban Thông-Tin Hạ-Viện.

ngoại-giao với Việt-Nam Cộng-Hòa như Thụy-Điển, Pháp, Ấn-Độ. (14)

Tuy nhiên, theo thiên-ý, để có dịp soi sáng những quan-điểm ấy, ta cần đi tìm những yếu-tố đã chi-phối công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của miền Nam trên cả hai lãnh-vực khách-quan và nội-giới.

CHƯƠNG II

CÁC KHÓ-KHĂN TRONG CÔNG-TÁC THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI CỦA VIỆT-NAM CỘNG-HÒA

Tính đến nay, Việt-Nam Cộng-Hòa đã thực-sự hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại ở nhiều nơi. Tại một số quốc-gia lân-cận hoặc quan-yếu như Thái-Lan, Kampuchea, Ai-Lao, Maroc, Thụy-Điển và Na-Uy, nhiều Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại đã được thiết-lập và bắt đầu mở cửa từ lâu. Ngân-sách tài-trợ cho công-tác này trong năm 1969 được chính-thức loan-báo là 22 triệu, nhưng theo sự ước tính của nhân-viên trong Ủy-Ban Thông-Tin Chiêu-Hồi Hạ-Nghị-Viện thì số tiền này phải tương-đương với 880.000 Mỹ-kim. (1)

Tuy nhiên, với kết-quả mà chúng tôi vừa trình-bày trong chương I, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại trên

(14) Nguyễn-Thiên-Bình, *Op. cit.*, tr. 148.

(1) Theo những tài-liệu mật do một nhân-viên Hạ-Viện tiết-lộ, những chi-phí của các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại đều được Bộ Thông-Tin ủy-ngân trực-tiếp bằng Mỹ-kim.

thực-tế đã bị xem như một trong số những ngành hoạt-động phải gánh chịu nhiều sự chỉ-trích nhất.

Chẳng hạn trong cuộc họp báo tại Phòng Khánh-Tiết Dinh Độc-Lập ngày 9-1-1970, Tổng-Thống Nguyễn-văn-Thiệu đã phê-bình như sau :

Từ trước tới nay, chúng ta không quan-niệm đúng về vấn-đề thông-tin hải-ngoại, chỗ nào cũng đánh trống thổi kèn, chỗ nào cũng in truyền-đơn rải, chỗ nào cũng in sách báo phát mà không biết đặt trọng-tâm vào chỗ nào.

Về phía công-luận, báo-chí đã có nhiều dịp đăng tải các loạt bài phóng-sự, điều-tra với những lời-lẽ hết sức mỉa-mai và đầy ác cảm đối với ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại. Thậm chí đã có tác-giả lên tiếng cho rằng công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại chỉ là một hình-thức "áp-phe" của một thiểu-số "con ông cháu cha" (2). Trong khi đó, mỗi khi có dịp, các Ủy-Ban Thông-Tin và Ngoại-Giao của Quốc-Hội đều thi nhau chất-vấn các vị Tổng-Trưởng Ngoại-Giao và Thông-Tin về hoạt-động thông-tin, tuyên-truyền ở hải-ngoại, đến nỗi ông Vĩnh-Thọ, một Sứ-Thần Ngoại-Giao phải lên tiếng bào-chữa :

Nói đến hoạt-động thông-tin tuyên-truyền của Việt-Nam Cộng-Hòa ở hải-ngoại, có một số người nghĩ rằng hoạt-động ấy không đạt đến hiệu-năng mong đợi.

(2) "Hồ-sơ đen Thông-Tin", Báo Đen các số trong tháng Mười Một 1970.

Ấy là một ý-kiến chỉ-trích, cũng như bao ý-kiến bài-bác khác mà bất cứ ai ai cũng có quyền phát-biểu. (3)

Trước những lời phê-bình vừa có tính-cách xây-dự dựng vừa có tính-cách phiến-diện này, Nha Thông-Tin Báo-Chí thuộc Bộ Ngoại-Giao trong một bản Nhận-Định với đề-tài "Ngoại-Giao và những nỗ lực Thông-Tin Quốc-Ngoại" đã viết rằng :

Nền thông-tin hải-ngoại của ta đã phải hoạt-động trong những hoàn-cảnh và môi-trường khó, đôi khi đối nghịch, mặc dù ta có đầy đủ chính-nghĩa. (4)

Thực ra, những khó-khăn đã chi-phối công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa mà tài-liệu trên vừa nói đến có thể chia thành hai loại :

- Những khó-khăn có tính-cách khách-quan do hoàn cảnh của các quốc-gia mục-tiêu tạo ra.
- Những khó khăn có tính-cách nội-tại do những khuyết-điểm về phương-diện tổ-chức và điều-hành guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại và tình-hình chính-trị nội-bộ miền Nam gây ra.

Sau đây, ta sẽ lần lượt xét đến những khó-khăn ấy.

(3) Vĩnh-Thọ, "Các Nhiệm-Sơ Ngoại-Giao Việt-Nam Cộng-Hòa đã hoạt-động thông-tin thế-nào tại Ngoại-Quốc ? " Giáo Việt, số 5 - 6 Năm 1970, tr. 60.

(4) Bộ Ngoại-Giao, Ngoại-giao và những nỗ lực thông-tin quốc-ngoại (Saigon : Nha Thông-Tin Báo-Chí, 1970), tr. 1.

Mục I.- NHỮNG TRỞ-NGẠI KHÁCH-QUAN

Hoạt-động thông-tin tuyên-truyền trong phạm-vi quốc-tế thường vấp phải những trở ngại về tâm-lý, ngôn-ngữ hay kỹ-thuật. (5)

Ngoài ra, nội-tình và hệ-thống pháp-luật của quốc-gia sở-tại cũng là những khó-khăn có thể gây trở ngại cho công-tác thông-tin tuyên-truyền.

1.- Trở ngại tâm-lý :

Theo tâm-lý thông-thường, con người thường hay tỏ ra dửng-dung đối với những hoạt-động, biến-cố xuất-phát từ ngoại-quốc. Ngoài ra, những tin-tức, lời-lẽ tuyên-truyền bất thuận-lợi cho một quốc-gia cũng bị dân-chúng nước đó chống đối hoặc không hưởng-ứng.

2.- Trở ngại ngôn-ngữ :

Sự bất-đồng ngôn-ngữ cũng là một trở-ngại quan-trọng. Phần lớn các nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa khi được tuyển chọn chỉ am-tường và thông-thạo hai sinh-ngữ thông-dụng là Anh và Pháp-văn(6). Thổ ngữ chỉ là một trong những điều-kiện để xếp thứ-tự ưu-tiên cho các ứng-viên.

3.- Trở ngại kỹ-thuật :

Trường-hợp này thường xảy ra tại các nước độc-tài hoặc Cộng-Sản và hay nhắm vào hình-thức tuyên-truyền

(5) Nguyễn-Mạnh-Hùng, Bang-Giao Quốc-Tế (Saigon : Hội Nghiên-Cứu Hành-Chánh, 1971), tr. 225.

(6) Xin xem lại Đoạn 2, Mục II, Chương I Phần thứ Nhất.

bằng hệ-thống phát-thanh. Điển hình là biện-pháp phá tần số của các Đài phát-thanh ngoại-quốc như Saigon, Tiếng Nói Tự-Do, BBC, VOA, Bắc-Kinh và Mạc-Tư-Khoa mà chính-quyền Cộng-Sản Bắc-Việt hiện đang áp-dụng tại miền Bắc.

Sau đó, những khó-khăn trong hệ-thống chuyển tin cũng ảnh-hưởng mạnh-mẽ đến công-tác thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại. Bên cạnh hệ-thống viễn-thông quốc-tế tối-tân, hoạt-động thường-trực tại Saigon do các hãng thông-tấn ngoại-quốc quản-trị, những tin-tức chính-thức do Bộ Ngoại-Giao chuyển đi thường bị chậm trễ hàng đôi ba ngày so với các tin chuyển bằng cách mạch điện vô-tuyến viễn-ký. Vì thế, ngay khi Bắc-Việt vừa hạ lệnh cho quân-đội của họ tấn-công Quảng-Trị, các đài phát-thanh và báo-chí ngoại-quốc đã đăng-tải đầy đủ chi-tiết về các trận đánh. Nhưng Tùy-viên Báo-chí của các Tòa Đại-Sứ thường phải chờ đến hai, ba ngày sau mới nhận được bản thông-cáo chính-thức của Bộ Ngoại-Giao, nên không đáp-ứng được sự thắc-mắc của dư-luận quần-chúng tại quốc-gia thụ nhiệm. (?)

4.- Trở-ngại do nguyên-tắc ngoại-giao và hệ-thống pháp-luật tại quốc-gia sở tại gây nên :

Theo Bác-Sĩ Trần-văn-Đỗ, cựu Ngoại-Trưởng Việt-Nam Cộng-Hòa, thì nguyên-tắc tôn-trọng chủ-quyền và hệ-thống pháp-luật của quốc-gia mục-tiêu cũng gây trở ngại cho hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại.

Vì truyền-thống ngoại-giao, các nhiệm-sứ thông-tin ở ngoại-quốc thường phải hoạt-động một cách khéo-léo

(?) Đỗ-Thiếu-Liệt, Tùy-viên Báo-Chí Tòa Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa tại Londre, Phóng-văn (Saigon: 14-6-1971).

và hết sức tế-nhị để khỏi xen vào nội-tình của nước sở tại.

Ngoài ra, chế-độ kiểm-duyet và khuynh-hướng quản trị các phương-tiện truyền-thông có tính-cách đại-chúng như báo-chí, cơ-quan thông-tấn tại các quốc-gia thụ-nhiệm cũng ảnh-hưởng nhiều đến công-tác thông-tin tuyên truyền của các nhiệm-sở ngoại-giao. Tại một quốc-gia ở Phi-Châu, Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa đã bị Bộ Ngoại-Giao của nước này bắt buộc phải trình-bày nội-dung tất cả các bản tin do ta ấn-hành tại đây. (8)

Những trở ngại có tính-cách khách-quan, vừa được trình-bày ở trên, không phải là những khó-khăn đã chi-phối công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa một cách toàn diện. Bên cạnh nó, còn phải kể đến những trở lực có tính-cách nội-tại, do bản-chất của guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại và tình-hình chính-trị của Việt-Nam Cộng-Hòa gây ra.

Mục II. - NHỮNG KHÓ-KHĂN CÓ TÍNH-CÁCH ĐẶC-THÙ

Những khó-khăn này có thể phân chia thành nhiều loại khác nhau :

Trước hết là những trở lực do đối-phương (Cộng-Sản Bắc-Việt) tạo ra cho Việt-Nam Cộng-Hòa.

Sau đó phải kể đến tình-hình nội-bộ của miền Nam.

(8) Trần-văn-Đỗ, "Nền ngoại-giao Việt-Nam, Bối-cảnh và các vấn-đề", Tạp-san Quốc-Phong, Số 2 (Tháng Tám 1970), tr. 43.

Cuối cùng, những trở ngại của vấn-đề tổ-chức và điều-hành guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại cũng cần được đề-cập đến.

Đoạn 1 : Những khó-khăn do Cộng-Sản gây ra :

Trong mặt-trận thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại, Việt-Nam Cộng-Hòa phải đương đầu với một đối-phương hết sức lợi hại là Cộng-Sản Bắc-Việt. Với một bộ máy tuyên-truyền tinh-xảo, Bắc-Việt và "những lực-lượng phụ thuộc" đã gieo vào tâm-trí của dân-chúng thế-giới một quan-niệm sai-lạc về thực-chất cuộc chiến-tranh tại Việt-Nam. Với sự yểm-trợ của các tổ-chức Cộng-Sản Quốc-Tế, miền Bắc đã đạt được những điều-kiện thuận-lợi về phương-diện ngoại-viện qua những cuộc biểu-tình phản-chiến.

1) - Trước hết, đối với Cộng-Sản Việt-Nam, không kể những kinh-nghiệm truyền-thống về kỹ-thuật và phương-pháp tuyên-truyền do các nước Cộng-Sản đàn anh là Nga-Sô và Trung-Cộng truyền lại, cả Cộng-Sản Bắc-Việt lẫn "Chính Phủ Cách-Mạng Lâm-Thời Cộng-Hòa Miền Nam Việt-Nam" hiện nay đều thiết-lập nhiều nhiệm-sở thông-tin và ngoại-giao ở các nước Cộng-Sản và tự-do (xem lại chương I, mục I).

Về phương-tiện, họ được yểm-trợ tài-chánh đầy-đủ và luôn luôn được sự hỗ-trợ đặc-lực của các phong-trào Cộng-Sản địa-phương :

Mỗi khi Bà Bình đến Luân-Đôn hay bất cứ nước nào ở Âu-Châu, các đảng Cộng-Sản sở tại cũng có thể huy-động được hàng ngàn đảng-viên cùng xuống đường biểu-tình với bà ta. (9)

(9) Đỗ-Thiếu-Liệt, Ibid.

Về hoạt-động, trong mục-đích tranh-thủ chính-nghĩa, họ đã đạt được nhiều thắng-lợi. Nhất là đối với những kiều-bào ở Thái-Lan, Ai-Lao hoặc Kampuchea. "Đối với họ, Hồ-Chí-Minh được tôn sùng như một người cha của dân-tộc, cán-bộ Cộng-Sản là tiêu-biểu của lòng yêu nước và Việt-kiều rất tin-tưởng và thần-phục". (10)

2)- Các phong-trào phản-chiến cũng là một trở-ngại quan-trọng mà các Sứ-Quán và Phòng Thông-Tin của Việt-Nam Cộng-Hòa ở các nước Bắc-Âu và Hoa-kỳ phải đối-phó.

Những phong-trào này, thường có tính-cách thời-trang, đã được nhiều giới trẻ ở các nước Âu-Mỹ tham-gia, hưởng-ứng. Phong-trào này đã quan-niệm một cách quá ư giản-dị rằng hễ quân-đội Hoa-Kỳ rút khỏi Việt-Nam là hòa bình được vãn-hồi ngay. (11)

Trong bản-chất, phong-trào phản-chiến là một trong những chương-trình của Cộng-Sản quốc-tế, hoạt-động của nó đã được điều-hợp trên toàn thế-giới. Giáo-Sư Douglas Dowd, thuộc viện Đại-Học Cornell, một trong những người cố võ của phong-trào Hòa-bình tháng 11 ở Hoa-Kỳ đã tuyên-bố :

Mục-đích tức thời của cuộc biểu-tình ở Hoa-thịnh-Đốn là chấm dứt chiến-tranh ở Việt-Nam nhưng không phải là chấm dứt phong-trào. Mục-đích trường-kỳ của phong-trào là thay-đổi hệ-thống xã-hội, tiêu-diệt hệ-thống đế-quốc,

(10) Lê-Dình-Hỷ, "Vấn-đề Việt-kiều tại hải-ngoại", Bài nói chuyện (Saigon : Bộ Thông-Tin 2-8-1970) tr. 14.

(11) Bộ Ngoại-Giao, Op. cit., tr. 2.

nguyên-nhân của chiến-tranh, kỳ-thị chủng-tộc và nghèo đói. (12)

Mỗi khi phong-trào phản-chiến tổ-chức biểu-tình, cờ của Việt-Cộng và Bắc-Việt đều được trưng ra, bài quốc-tế ca được hát trong cuộc "diễn-hành hòa-bình" (13)

Đoạn 2 : Những khó-khăn bắt nguồn từ nội-tình chính-trị miền

Nam :

Tình-hình chính-trị nội-bộ và công-tác thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại thường có nhiều liên-hệ mật-thiết với nhau. Đó là một mối tương-quan vô cùng khăng-khít.

Cựu Ngoại-Trưởng Trần-văn-Đỗ cho rằng ngày nào nền hành-chính của miền Nam trở nên hữu-hiệu, tình-hình nội-bộ được sáng-sủa thì tất nhiên công-tác tuyên-truyền của Việt-Nam Cộng-Hòa ở hải-ngoại sẽ gặp nhiều dễ-dàng, thế "ăn nói" sẽ mạnh hơn. Nhưng ngược lại, mọi sự chia rẽ nội-bộ và tất cả hành-động ám muội, tham-nhũng của một số viên-chức chính-quyền sẽ đương nhiên làm lụn bại uy-tín của Việt-Nam Cộng-Hòa trên trường quốc-tế. Nhân dịp trình-bày về chính-sách ngoại-giao của Việt-Nam Cộng Hòa, trên Tập-San Quốc-Phòng Ông đã nói :

Nếu chúng ta muốn đề-cao chính-nghĩa của miền Nam tự-do ở ngoại-quốc thì ngay ở quốc-nội, chúng ta cần phải có một chính-quyền ổn-cố, trong sạch và hữu-hiệu v.v... Một chuyên-viên thông-tin của chính-phủ ta

(12) Trần-văn-Lãm, "Vài cảm-nghĩ về ngoại-giao và nhân dân", Bài nói chuyện (Saigon : Rotary Club 27 tháng Mười Một 1969), tr. 4.

(13) Ibid.

đã từng nói : Làm việc tuyên-truyền như đi rao bán một món hàng, hàng có tốt bán mới chạy, nếu món hàng kém về phẩm thì rao bao nhiêu cũng không được sự tín-nhiệm của khách hàng. (14)

Trên thực-tế, nếu đem so sánh với lời nói này, tình-hình nội-bộ của Việt-Nam Cộng-Hòa quả đã có nhiều vấn-đề có thể gây trở ngại cho công-việc thông-tin tuyên truyền ở ngoại-quốc.

Tuy-nhiên, ngoài những khó-khăn do tình-hình nội bộ Việt-Nam Cộng-Hòa gây ra, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa còn có thể bị chi-phối bởi những nguồn tin xuất-phát từ lãnh-thổ miền Nam.

Trước hết là những tin-tức quân-sự. Ngay sau khi chế-độ Ngô-Đình-Diệm bị lật-đổ, báo-chí Mỹ theo chân quân đội Mỹ đổ bộ vào Việt-Nam để săn tin. Vì muốn nổi tiếng và vì muốn đáp-ứng nhu-cầu thèm khát những tin-tức sôi bỏng của độc-giả Âu-Mỹ, nhiều phóng-viên đã cố-gắng gửi về Hoa-Kỳ các hình-ảnh và tài-liệu mô-tả những cảnh tượng hết sức dã-man của chiến-trường Việt-Nam. Nhưng chỉ ít lâu sau, chính những hình ảnh này đã làm cho dân Mỹ coi chiến-trận Việt-Nam như một địa ngục của tội ác mà người gieo họa là Hoa-Kỳ với những vụ thăm-sát ở Mỹ-Lai, Ba Làng An. (15)

Những lời tuyên-bố của một vài chính-khách vô trách-nhiệm tại miền Nam, hoặc những câu nói thiếu ý-thức của một thiểu-số viên chức chỉ-huy trong chính-quyền cũng

(14) Trần-văn-Đổ, *Op. cit.*, tr. 44.

(15) Nguyễn-Quốc-Trụ, "Báo-chí Việt-Nam và cuộc chiến hiện nay", *Tìm hiểu* 35, 20 tháng Năm 1972, tr. 30.

có thể bị "bóp méo" bởi các thông-tin-viên ngoại-quốc. Việc khai-thác những bài báo có tính-cách đối-lập tại Saigon do báo-chí ngoại-quốc thực-hiện cũng có thể đưa đến những hậu-quả tương-tự. (16)

Để đối-phó với những bất lợi này, chính-phủ Việt Nam Cộng-Hòa sau này đã áp-dụng biện-pháp kiểm-duyet khá gắt-gao đối với các hãng thông-tấn và báo-chí ngoại-quốc. Quyền tự-do hành-nghề của các phóng-viên nước ngoài bị hạn-chế đến mức tối-đa. Nhưng đổi lại, kết-quả vẫn hoàn-toàn bất lợi về phía Việt-Nam Cộng-Hòa, vì những tin-tức chiến thắng trong các cuộc hành quân Hạ Lào và Quảng-Trị đều không được loan báo đầy-đủ. (17)

Đoạn 3 : Những khó-khăn trong việc tổ-chức và điều-hành guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Đây là những trở ngại có tính-cách cục-bộ bắt nguồn từ những khiếm-khuyết của sự tổ-chức và điều-hành guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại.

Đại-cương, ta có thể kể những khuyết-điểm sau :

1.- Những khiếm-khuyết thuộc về cơ-cấu guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Sự thiếu sót và sai lầm của hệ-thống tổ-chức guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại, việc quản-trị và tuyển chọn nhân viên, tính-cách yếu kém của các phương-tiện yểm-trợ là những trở ngại quan-trọng đối với công-tác Thông-Tin Quốc Ngoại.

(16) Vĩnh-Thọ, Op. cit., tr. 63.

(17) "Chỉ² thua về tuyên-truyền", Chính-Luận, 26 tháng Ba 1971, tr. 1. (Bài này thuật lại một bài bình-luận của Đài BBC phát-thanh ngày 24-3).

a)- Cơ-cấu tổ-chức :

Cơ-cấu tổ-chức guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa được xây-dựng trên hai hệ-thống khác nhau (18). Hệ-thống Bộ Thông-Tin gồm Ban Kế-Hoạch và Công-Tác Đặc-Biệt, Văn-Phòng Đại-Diện Thông-Tin và các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại.

Hệ-thống Bộ Ngoại-Giao có các nhiệm-sở Ngoại-giao với vai-trò chủ-yếu của các Tùy-Viên Thông-Tin Báo-Chí. Ngoài ra, các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại của Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế cũng được coi như thuộc về hệ-thống tổ-chức này (vì được Bộ Ngoại-Giao yểm trợ).

Khi hoạt-động, cả hai hệ-thống này không thể phối-hợp với nhau một cách chặt-chẽ vì thiếu sự minh định trách-nhiệm và quyền-hạn giữa hai Bộ. Chức chương Đại-Diện Thông-Tin không được quy-định rõ-ràng. Điển hình là trường-hợp Nghị-Định số 928-NĐ/TT ngày 08-10-1970, thiết lập cạnh Tòa Đại-Sứ Việt-Nam Cộng-Hòa tại Phnom-Penh một Văn-Phòng Đại-Diện Bộ Thông-Tin, không được phổ-biến đầy đủ. Số thứ-tự ghi trong hàng ám-số của công-văn này không được kiểm nhận chính-thức. (19)

Mối tương-quan giữa các Trưởng Phòng Thông-Tin với các Tùy-Viên Báo-Chí và Trưởng Nhiệm-Sở Ngoại-Giao hoặc giữa Tùy-Viên Báo-Chí với Bộ Thông-Tin cũng không được đề-cập đến.

(18) Xin xem lại Mục I, Chương I, Phần thứ Nhất.

(19) Văn-kiện trên không được đăng trong Công-Báo Việt-Nam Cộng-Hòa cũng như không thấy lưu-trữ trong Văn-khố Bộ Thông-Tin. Trong tháng 10 các văn-kiện lập quy do Bộ Thông-Tin ban hành chỉ mang số thứ-tự từ 400 trở-xuống).

b)- Nhân-sự :

Khuyết-điểm đầu-tiên là cả hai Bộ Thông-Tin và Ngoại-Giao đều thiếu nhân-viên. "Tất cả những cố-gắng cầu-tiến, muốn thực-hiện được đều tùy thuộc vào vấn-đề chính : có đủ khả-năng và nhiều thiện-chí". (20)

Về phía Bộ Thông-Tin, trình-độ văn-hóa các nhân-viên Thông-Tin Quốc-Ngoại không được khả-quan lắm. Trong số 33 người hiện đang công-tác ở hải-ngoại chỉ có 5 người đã tốt-nghiệp đại-học.

Việc tuyển chọn và bổ-nhiệm tuy được quy-định đầy-đủ trên lý-thuyết, nhưng trong thực-tế không được thi hành đúng-đắn và đã gây ra nhiều luồng dư-luận không mấy tốt đẹp.

Tại nhiều quốc-gia, vì quyền-lợi các nhân-viên đã tìm đủ mọi cách để trì hoãn ngày hồi-hương khi có lệnh triệu hồi. Trong năm 1971, đã xảy ra một trường-hợp toàn thể nhân-viên thuộc Phòng Thông-Tin ở một Tỉnh Thái-Lan được lưu-nhiệm thêm một nhiệm-kỳ mới. (21)

c)- Phương-tiện :

Trong lúc Cộng-Sản đã xử-dụng cả một khối ngân-khoản dành cho nhu-cầu quốc-phòng vào việc tuyên-truyền quốc-ngoại thì những phương-tiện thiếu kém của Việt-Nam Cộng-Hòa trong công-tác này sẽ khiến cho thực-tế khó lòng đuổi kịp được ước-vọng.

(20) Bộ Ngoại-Giao, Op. cit., tr. 3.

(21) Đinh-Sĩ-Nghĩa, Chánh-Sự-Vụ Sở Hành-Chánh Nhân-Viên Bộ Thông-Tin, Phỏng-vấn (Saigon : 21 tháng Bảy 1971).

Cựu Ngoại-Trưởng Trần-văn-Đỗ đã thẳng-thắn nhìn-nhận rằng ngân-sách Thông-Tin và Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa chỉ bằng một phần năm của phần ngân-sách mà Bắc Việt đã sử-dụng trong lãnh-vực này. Vì vậy nền Ngoại-Giao và công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của miền Nam đã không thể tránh khỏi tình-trạng vá-víu và thụ-động. (22)

Đối với các phương-tiện vật-chất và kỹ-thuật, các Nhiệm-Sở hiện nay đều than phiền phương-tiện thiếu-thốn. Máy chiếu phim có cái lâu trên 10 năm. Hệ-thống âm-thanh, máy hát, máy chiếu "slides" v.v... đòi hỏi phải có chuyên viên bảo-trì hàng năm, trong lúc các nhân-viên Thông-Tin và Ngoại-Giao không am-tường đầy đủ mọi khía cạnh kỹ-thuật nên thường gặp trở ngại trong khi công-tác.

Phim ảnh Việt-Nam lại mang nặng tính-chất tuyên-truyền. Hình ảnh, màu sắc và âm-thanh còn thua xa các tác-phẩm điện ảnh ngoại-quốc. Ảnh thường và Slides cũng thiếu. (23)

2.- Những khuyết-diểm trên khía cạnh điều-hành :

Với những sự thiếu sót trong guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại vừa kể, vấn-đề điều-hành dĩ nhiên không thể tránh khỏi những khó-khăn tất yếu.

Đường lối hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại thường phải tùy thuộc đề-nghị của Bộ Ngoại-Giao. Bộ Thông-Tin cho đến năm 1971 vẫn chưa có một chính-sách Thông-Tin Quốc-Ngoại đầy đủ. Trong thực-tế, các nhân-viên thông-tin ở hải-ngoại luôn luôn phải hoạt-động theo những kế-

(22) Trần-văn-Đỗ, Op. cit., tr. 42.

(23) Bộ Ngoại-Giao, Lac. cit., tr. 3.

hoạch của Sứ-Quán mà không được quyền đưa ra sáng-kiến hay đề-nghị. Trừ trường-hợp ở Thái-Lan và Ai-Lao.

Về phương-diện kỹ-thuật, công-tác Thông-Tin Quốc Ngoại hiện nay còn thiếu vấn-đề kiểm-soát. Nhân-viên thông-tin và ngoại-giao chỉ chú-trọng đến hình-thức mà không để ý đến thực-chất công-tác nên việc lượng giá kết quả không được thực-hiện đầy đủ. Chẳng hạn mọi người chỉ lo diễn-thuyết, móc nối với ký-giả, tổ-chức hội-thảo, nhưng không rõ nội-dung công-tác ra sao và phải chú-trọng đến mục-tiêu nào có thể đạt được không. (24)

Cuối cùng, trong sự điều-hành nền Thông-Tin Quốc Ngoại, các cơ-quan Ngoại-Giao và Thông-Tin còn vấp phải một khuyết-điểm quan-trọng là thiếu sự nghiên-cứu dư-luận và tình-hình các quốc-gia mục-tiêu. Do đó, nhiều khi các buổi nói chuyện hay diễn-thuyết của các nhân-vật Việt-Nam Cộng-Hòa thường bị đối-phương phá-hoại bằng cách ném cà-chua, lộ sơn.

..

Những khó-khăn, trở ngại vừa được nêu ra ở trên đã vạch rõ những khuyết-điểm của ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại do Việt-Nam Cộng-Hòa điều-khiển. Dựa vào sự phân-tích đó, ta có thể đề-nghị một đường lối hoạt-động hữu-hiệu trong lãnh-vực thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại cho miền Nam.

(24) Phùng-Nhật-Minh, Chánh-Văn-Phòng Bộ Ngoại-Giao, *Thông-vấn* (Saigon : 24 tháng Bảy 1971).

Tuy nhiên, trong chiều hướng này lẽ ra, chúng tôi cũng phải trình-bày thêm những khuyết-điểm của công-tác ngoại-vận do các tổ-chức tư-nhân ở quốc-nội cũng như ở hải-ngoại phụ-trách. Nhưng vì bản-chất kín-đáo và hoạt-động đôi lúc thiếu tính-cách công-khai, các hiệp-hội thuộc loại này sẽ khó lòng cung-ứng đầy đủ mọi tài-liệu cần-thiết cho cuộc nghiên-cứu. (Điều này đã xảy ra cho người viết qua các cuộc tiếp-xúc với những nhân-viên thuộc các hiệp-hội này). Chẳng hạn trong thành-phần Hội-Đồng Quản-Trị Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế, người ta thấy chức-vụ Chủ-Tịch do Ngoại-Trưởng Trần-văn-Lắm nắm giữ, Phó Tổng Thư-Ký Lai-Bảo là một người Mỹ (Clyde Power) đã lập gia-đình với một phụ-nữ Việt-Nam và trước đây là nhân-viên của cơ-quan tình-báo CIA Hoa-Kỳ.

*
* *

KẾT-LUẬN

ĐI TÌM MỘT GIẢI-PHÁP CHO VẤN-ĐỀ THÔNG-TIN QUỐC-NGOẠI của V.N.C.H.

Từ quan-niệm một mặt-trận tâm-lý-chiến hải-ngoại nặng phần tấn-công hơn là chống đỡ, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa đã gặp phải nhiều trở lực và khó-khăn trong thực-tế. Bởi thế, guồng máy thông-tin tuyên-truyền của miền Nam đã không hoàn tất được những mục-tiêu chính-yếu trong lãnh-vực ngoại-vận. Tính-chất tiêu-cực và thụ-động của nó đã giúp cho Cộng-Sản Việt-Nam thao-túng và chinh-phục dễ-dàng một phần dư-luận thế-giới. (1)

Dĩ nhiên, muốn tránh khỏi tình-trạng bất lực kể trên, vấn-đề đặt ra là phải đi tìm một giải-pháp cải-thiện ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại, một giải-pháp hữu hiệu và thích-hợp với hoàn cảnh hiện-tại của Việt-Nam Cộng Hòa.

Nhưng để đạt được mục-đích vừa nói, thiết tưởng cần phải xét đến những giải-pháp đã được các cơ-quan Thông-Tin và Ngoại-Giao đề-nghị trước đây. Sau đó, vấn-đề quan-niệm một giải-pháp cải-thiện ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại cho Việt-Nam Cộng-Hòa mới có thể được đề-cập tới.

(1) Nguyễn-Thiên-Bình, "Cộng-Sản Việt-Nam và vấn-đề ngoại-vận", Nghiên-Cứu Hành-Chánh (Tam-cá-nguyệt I, 1970), tr. 148.

1.- Những giải-pháp đã được đề-nghị :

Theo một tài-liệu của Tổng-Bộ Thông-Tin Chiêu-Hồi (1966) thì trước đây, nhằm thiết-lập một cơ-quan thông-tin quốc-ngoại hữu-hiệu, các giới-chức điều-khiển công-tác ngoại-vận đã đề-nghị ba giải-pháp : (2)

1)- Giải-pháp cơ-quan tự-trị :

Giải-pháp này chủ-trương thiết-lập một cơ-quan thông-tin quốc-ngoại hoạt-động tự-trị như tổ-chức USIA của Hoa-Kỳ. Nhưng vì ngân-sách quốc-gia không đủ khả-năng đài-thọ các chi-phí quá tốn kém mà giải-pháp này đã đòi hỏi, nên cuối cùng nó đã bị coi là thiếu thực-tiễn và phải chịu gạt bỏ.

2)- Giải-pháp Bộ Ngoại-Giao phụ-trách :

Giải-pháp thứ hai đề-nghị Bộ Ngoại-Giao hoàn-toàn chịu trách-nhiệm về vấn-đề thông-tin quốc-ngoại như mô-thức mà Nhật-Bản và một số quốc-gia khác đã áp-dụng.

Giải-pháp này có lúc tưởng như đã được lựa chọn, khi Sở Thông-Tin Báo-Chí của Bộ Ngoại-Giao được nâng lên hàng Nha. Nhưng về sau vì Bộ sở-quan không đủ khả-năng giải-quyết các vấn-đề ngân-sách và nhân-sự nên đề-nghị này cũng không được xúc-tiến thi-hành.

3)- Giải-pháp Bộ Thông-Tin phụ-trách :

Giải-pháp cuối cùng này đã được thực-hiện trong thời-kỳ Sở Thông-Tin Quốc-Ngoại mới thành-lập (1965).

(2) Tổng-Bộ Thông-Tin Chiêu-Hồi "Hoạt-động thông-tin quốc-ngoại" (Saigon : tài-liệu hội-thảo 1966) tr. 3.

Theo đó, Bộ Thông-Tin sẽ đứng ra phụ-trách tất cả công-tác thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại và Sở Thông-Tin Quốc-Ngoại sẽ được coi như cơ-quan chính-thức có nhiệm-vụ theo-dõi và quản-trị các Phòng Thông-Tin ở mức ngoài. Nhưng về phương-diện điều-hành, thay vì đặt Sở Thông-Tin Quốc-Ngoại trực-thuộc Văn-Phòng Bộ Thông-Tin để tiện việc đôn-đốc, kiểm-soát và thi-hành chính-sách, như đã dự-trù, người ta lại giao cơ-quan này cho Nha Thông-Tin Báo-Chí, khiến cho khả-năng hoạt-động bị hạn-chế và thường gặp khó-khăn, đình-trệ.

Trên đây là những giải-pháp đã được đề-nghị nhằm xây-dựng một cơ-quan Thông-Tin Quốc-Ngoại lý-tưởng cho Việt-Nam Cộng-Hòa.

Tuy nhiên, nếu đi sâu vào chi-tiết, ta sẽ thấy hầu hết các giải-pháp này chỉ chú-trọng đến khía-cạnh tổ-chức và điều-hành mà không đưa ra những đề-nghị có giá-trị giải-quyết được tất cả những khó-khăn nội-tại và khách-quan vừa được trình-bày trong phần thứ hai.

Vì thế, để tránh những khuyết-điểm này, sau đây chúng tôi xin đưa ra một giải-pháp cụ-thể với hy-vọng có thể khắc-phục được phần nào những khó-khăn và trở ngại đã chi-phối nền Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa trong thực-tế.

2 : Đề-nghị :

Như đã trình-bày trong phần trên, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa đã bị chi-phối bởi những khó-khăn vừa có tính-cách khách-quan vừa có tính-cách nội-tại do hoàn-cảnh bên ngoài và tình-hình nội-bộ gây ra.

Để giải-quyết những khó-khăn này, đề-nghị mà chúng tôi đưa ra sẽ nhắm vào những trở ngại đã được phân tích, và đại-cương có thể kể như sau :

- Một mặt chúng ta phải kiện-toàn các lãnh-vực sinh-hoạt quốc-gia để xây-dựng miền Nam thành một quốc-gia tiến-bộ và thịnh-vượng.

- Mặt khác, phải thay đổi cơ-cấu tổ-chức và guồng máy điều-hành ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại trong hiện tại để đạt hiệu-năng công-tác.

1.- Kiến-toàn các lãnh-vực sinh-hoạt quốc-gia :

Điều-kiện chi-phối sự thành-công của công-tác tuyên-truyền ở hải-ngoại là tình-hình nội-bộ của quốc gia.

Theo ông Trương-Hữu-Lương, một nhân-viên ngoại-giao cao cấp đang phục-vụ tại Phi-Châu thì hoạt-động ngoại-vận muốn đạt được những thành-quả tốt đẹp cần phải được các lãnh-vực sinh-hoạt khác của quốc-gia yểm-trợ⁽³⁾. Nghĩa là, muốn giúp cho công-việc thông-tin tuyên-truyền của Việt-Nam Cộng-Hòa ở nước ngoài được thắng-lợi, trước hết phải kiện-toàn các lãnh-vực sinh-hoạt trong nước.

Trong chiều hướng đó, miền Nam chúng ta cần giải quyết và xây-dựng nhiều vấn-đề khác nhau.

Về lãnh-vực chính-trị, chúng ta phải xây-dựng được một nền chính-trị ổn-định tại quốc-nội. Dân-chúng và các đảng-phái, đoàn-thể phải ý-thức được nhu-cầu đoàn-

(3) Trương-Hữu-Lương, "Thủ quan-niệm một chính-sách đối ngoại cho Việt-Nam Cộng-Hòa", Tạp-san Quốc-Phòng số 16 (tháng Mười 1971), tr. 67.

kết, chống Cộng. Các định-chế quốc-gia phải được tổ-chức đầy đủ và sinh-hoạt trong tinh-thần dân-chủ, theo đúng sự quy-định của hiến-pháp.

Nền hành-chánh phải được cải-tổ để có thể hoạt-động hữu hiệu, giúp cho sự thi-hành chính-sách quốc-gia được dễ-dàng.

Trên lãnh-vực quân-sự, các đơn-vị quân-đội phải luôn luôn được canh-tan-hóa và yểm-trợ đầy đủ. Các thắng lợi quân-sự và tinh-thần chiến-đấu của quân-đội có thể tạo được những tiếng vang trên trường quốc-tế, giúp cho uy-tín của quốc-gia được vững-vàng.

Trên phương-diện kinh-tế, Việt-Nam Cộng-Hòa phải cố-gắng tự-túc, gia-tăng xuất-cảng và giảm bớt nhập-cảng để đi đến sự quân-bình kinh-tế và mở đường cho sự phát-triển quốc-gia sau này.

Về phương-diện tâm-lý xã-hội, phải có những kế-hoạch ổn-định xã-hội. Trật-tự và kỷ-luật phải được duy-trì đúng-đắn. Những giá-trị văn-hóa cổ-truyền cần được khôi-phục và truyền-đạt một cách đại-chúng. Chính-quyền nên cố-gắng thực-hiện những chương-trình cải-tổ giáo-dục và phát-triển y-tế.

2.- Cải-thiên cơ-cấu tổ-chức guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Để đạt được hiệu-năng công-tác, cơ-cấu tổ-chức và kỹ-thuật điều-hành ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại hiện tại cũng cần sửa đổi như sau :

a)- Đặt lại quan-niệm về tầm quan-trọng của công tác Thông-Tin Quốc-Ngoại :

Tác-giả Nguyễn-Thiên-Bình khi bàn về vấn-đề ngoại-vận của Cộng-Sản Việt-Nam đã viết như sau :

Nếu Việt-Nam Cộng-Hòa chúng ta tạo được một biến-chuyển mạnh-mẽ và toàn bộ trong lãnh-vực ngoại-giao, và nhất là chúng ta đặt lại tầm chiến-lược của ngoại-vận trong thể chiến toàn-diện hiện tại, chúng ta sẽ thành-công dễ-dàng trong việc chế-ngự những xảo-thuật ngoại-vận của Cộng-Sản. (4)

Theo thiển-ý, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại cần được quan-niệm đúng với tầm quan-trọng của nó. Các nhà lãnh-đạo quốc-gia, những người đã cấu-tạo và có nhiệm-vụ thi-hành chính-sách quốc-gia, phải coi ngành tuyên-truyền ngoại-vận có giá-trị ngang hàng với công-việc quốc-phòng hay quản-trị quốc-gia. Bởi lẽ, không riêng gì việc ngăn chặn và chế-ngự những thủ-đoạn tuyên-truyền bá đạo của Cộng-Sản, mặt-trận thông-tin của Việt-Nam Cộng-Hòa ở hải-ngoại còn nhằm tranh-thủ sự ủng-hộ của các quốc-gia khác cho miền Nam.

b)- Sửa đổi cơ-cấu tổ-chức :

Trong bản-chất, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại chỉ là một trong những nhiệm-vụ căn-bản của một nhà ngoại-giao. Bởi thế, trên phương-diện tổ-chức, phải giao guồng máy Thông-Tin Quốc-Ngoại cho các vị Trưởng nhiệm-sở Ngoại

(4) Nguyễn-Thiên-Bình, "Cộng-Sản Việt-Nam và vấn-đề ngoại vận", Nghiên-Cứu Hành-Chánh, XIII (Đệ I Tam-cá-nguyệt 1970), tr. 159.

Giao phụ-trách. Bộ Ngoại-Giao hoàn-toàn chịu trách-nhiệm về việc tổ-chức và điều-hành mặt-trận thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại.

Trong chiều hướng này, các Văn-Phòng Đại-Diện Bộ Thông-Tin ở ngoại-quốc cũng được hủy bỏ và Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại chỉ là một bộ-phận của Tòa Đại-Sứ, trực-thuộc Sứ-Quán về mọi phương-diện quản-trị, điều-hành cũng như yểm-trợ.

c)- Cải-thiện nhân-sự :

Hệ-thống nhân-sự hiện đang phụ-trách công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại là một tập-thể nhân-viên rất phức-tạp, nên cần được cải-thiện về cả hai phương-diện số lượng và hiệu-năng.

Về số lượng, hiện nay trong số 40 Tòa Đại-Sứ ở hải-ngoại, chỉ có 26 nhiệm-sở có Tùy-Viên Báo-Chí. Số còn lại, Bộ Ngoại-Giao phải cố-gắng bổ-nhiệm cho đầy đủ, kể cả những Sứ-Quán phải kiêm nhiệm, nhất là ở Phi-Châu.

Về hiệu-năng, sự cải-thiện phải đáp-ứng được đề-nghị sửa đổi cơ-cấu ở trên. Những nhân-viên ngoại-giao phụ-trách công-việc điều-khiển Phòng Tùy-Viên Báo-Chí phải được tu-nghiệp về vấn-đề thông-tin tuyên-truyền ở hải-ngoại để có đủ khả-năng quản-trị các Phòng Thông-Tin Quốc-Ngoại và nhất là để có thể hoạt-động hữu-hiệu tại các quốc-gia mà Việt-Nam Cộng-Hòa đã đặt Tòa Đại-Sứ nhưng lại thiếu Trưởng Nhiệm-Sở. Số giờ giảng dạy về Thông-Tin Quốc-Ngoại trong các khóa huấn-luyện tham-vụ và Lãnh-Sự Ngoại-Giao phải được nâng cao hơn thời lượng đã ấn định.

Ngoài ra, để giúp cho nguyên-tắc chỉ-huy thống-nhất được tôn-trọng, nên đình-chỉ việc xử-dụng các nhân-

viên thuộc Bộ Thông-Tin vào công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại. Các nhân-viên này (33 người) một số có trình-độ kiến-thức cao thường giữ những chức-vụ chỉ-huy như Đại-Diện Bộ Thông-Tin ở hải-ngoại hoặc Trưởng Phòng Thông-Tin tại các Tỉnh có đông Việt-kiều. Số còn lại, ngoài 18 người thuộc các thành-phần trên, thường chỉ giữ những nhiệm-vụ thừa-hành như Biên-Tập-Viên, hoặc chuyên-viên kỹ-thuật, có thể thay thế bằng những kiều-bào cư-ngụ tại địa-phương hoặc người bản-xứ có khả-năng về kỹ-thuật, máy-móc.

Đối với các chức-vụ Trưởng Phòng Thông-Tin hay Đại-Diện Bộ Thông-Tin, Bộ Ngoại-Giao cũng nên cử nhân-viên thuộc thẩm-quyền thay thế, với điều-kiện đã huấn-luyện hay tu-nghiệp về vấn-đề Thông-Tin Quốc-Ngoại cho các đương-sự.

d) - Cải-tiến phương-tiện yểm-trợ :

Trong hoàn cảnh khó khăn hiện tại, vấn-đề gia-tăng phần ngân-sách dài-thọ chi-phí công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại rất dễ bị Quốc-Hội chỉ-trích và bác bỏ.

Vì thế, cần chú-trọng đến sự cải-tiến những phương-tiện vật-chất và kỹ-thuật hơn là đòi hỏi phải tăng phần tài-trợ do Ngân-Sách Quốc-Gia dài-thọ.

- Trước hết là các tài-liệu, ấn-loát-phẩm. "Theo kinh-nghiệm, người ngoại-quốc thường ưa thích những tạp-chí in rõ-ràng có nhiều hình ảnh sáng-sủa và nội-dung phải gọn, xúc-tích". (5)

(5) Phùng-Nhật-Minh, Chánh-Văn-Phòng Bộ Ngoại-Giao, Phòng vấn (Saigon : 24 tháng Bảy 1971).

Để thỏa-mãn sự kén chọn này, các tài-liệu, tuyên truyền phẩm phải thực-hiện một cách cẩn-thận. Các biên-tập-viên ngoại-ngữ và những người phụ-trách phiên dịch phải là những nhà chuyên-môn. Kỹ-thuật ấn loát phải hết sức tinh-xảo. Giấy in thuộc loại tốt và nếu cần nên nhập-cảng của ngoại-quốc. Nội-dung các tập-san phải là những công-trình sáng-tác, không nên lược-dịch các tài-liệu tuyên-truyền quốc-nội đã có sẵn rồi phổ-biến ra ngoại-quốc.

Về điểm này, theo thiên-ý nên gia-tăng thêm số lượng báo ấn-hành cho từng vùng (6). Như vậy sẽ giải-quyết được những khó-khăn về ngôn-ngữ, tránh được tình-trạng phân-phối chậm-trễ hoặc những phí-tồn chuyên-chở (nếu gửi từ quốc-nội) mà vẫn thu hút được độc-giả ngoại-quốc nhờ những loạt bài liên-quan đến tình-hình địa-phương do các nhân-viên Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa ghi lại.

- Đối với phim ảnh và băng nhạc, nên lựa chọn những tác-phẩm giá-trị để gửi ra ngoại-quốc. Các loại phim như "Sóng Đỏ", "Tết Mậu-Thân" hoặc những phim truyện có tính-cách thuật-sự nên cố-gắng chuyển-âm ra thổ-ngữ hoặc dẫn-giải bằng những sinh-ngữ thông-dụng.

(6) Mỗi vùng gồm một số quốc-gia cùng thông-dụng một sinh-ngữ, cùng quan-niệm giống nhau về những vấn-đề tưởng-đồng, cùng có chung những mối liên-hệ về văn-hóa, chính-trị hay xã-hội. Các "báo vùng" thường được ấn-hành tại chỗ bằng Anh-ngữ, Pháp-ngữ, Ả-rập ngữ, Hoa-ngữ, Tây-Ban-Nha ngữ, Bồ-Đào-Nha ngữ. Hiện nay có 4 địa-điểm ấn-hành báo-chí cho các vùng là Londre, Washington, Paris và Rabat.

- Các chương-trình phát-thanh và truyền hình cần được trao-đổi thường-xuyên với các quốc-gia bạn. Nhưng luôn luôn phải chú-ý đến sự xử-dụng tiếng bản-xứ.

- Về phương-diện kỹ-thuật, hệ-thống chuyển tin hiện tại của Bộ Ngoại-Giao cần được cải-tiến để có thể cung-ứng kịp thời cho các Sứ-Quán những nguồn tin có liên-quan đến các biến-cố quân-sự và chính-trị đang xảy ra tại quốc-nội. Nhờ vậy, công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại mới có thể hoạt-động hữu-hiệu và sẵn-sàng khai-thác những diễn-biến thời-sự có lợi cho Việt-Nam Cộng-Hòa.

3.- Sửa đổi phương-thức đi đều-hành :

Đường lối thực-hiện và kỹ-thuật thi-hành các mục tiêu công-tác Thông-Tin Quốc-Ngoại cũng đóng một vai-trò quan-trọng đối với sự thành bại của mặt-trận này, nên cần được chú-trọng để cải-thiện đúng mức.

a)- Đường lối thi-hành :

Theo thiên-ý, phương-tức thi-hành các mục-tiêu của mặt-trận Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa cần được bổ-túc thêm như sau :

- Có sự tham-dự của các vị lãnh-đạo quốc-gia trong công-tác ngoại-vận. Các vị Tổng-Trưởng, hoặc hơn nữa, Thủ-Tướng hay Tổng-Thống Việt-Nam Cộng-Hòa nên thường-xuyên thăm viếng các nước bạn, nhất là những quốc gia mà miền Nam cần tranh-thủ ảnh-hưởng để có dịp bày tỏ sự thân-thiện đối với các dân-tộc bạn, đồng thời có thể vận-động những nước này ủng-hộ Việt-Nam Cộng-Hòa một cách tích-cực và dễ-dàng. Địa-vị và tác-phong của các nhà lãnh-đạo thường đem đến cho họ một thứ uy-tín vô

hình và dễ thành-công trong những buổi nói chuyện hay tiếp-xúc với quần-chúng ngoại-quốc.

"Chuyến công-du của Thiếu-Tướng Nguyễn Cao-Kỳ, Chủ-Tịch Ủy-Ban Hành-Pháp Trung-Ương trong năm 1966 đã góp phần vào việc ngăn chặn và làm giảm thiểu mức độ chống đối chiến-tranh của các phong-trào khuynh-tả ở Úc và Tân-Tây-Lan. Nhờ tài ăn nói lưu-loát và nhờ thái-độ cương-quyết tự-tin, ông Kỳ đã chinh-phục được các thành-phần sinh-viên và thanh-niên". (7)

Ngoài ra, thiết tưởng trước những hoạt-động "chai lì" của các lãnh-tự Cộng-Sản Việt-Nam như Nguyễn-thị-Bình, Xuân-Thủy trên trận chiến ngoại-vận hiện nay, các cấp lãnh-đạo Việt-Nam Cộng-Hòa cũng cần hoạt-động một cách dấn thân và tích-cực mới hy-vọng chế-ngự được những thủ-đoạn xảo-quyệt của họ.

- Phát-triển và hướng-dẫn các tổ-chức tư-nhân tham-gia hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại. Bộ Ngoại-Giao cố gắng phát-triển các tổ-chức tư-nhân đã có sẵn như Hiệp-Hội Việt-Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế và Hội Thân-Hữu để hướng-dẫn họ vào các công-tác ngoại-vận. Tính-cách vô tư và bản-chất ngoài chính-quyền (non-official) của họ thường được dân-chúng ngoại-quốc, nhất là các quốc-gia Tây-Âu và Hoa-Kỳ, tin-tưởng một cách thành-thật, nên trong phạm-vi hoạt-động Thông-Tin Quốc-Ngoại ta cần tận-dụng những lợi-điểm này.

(7) Phùng-Nhật-Minh, Op. cit.

Đối với các thành-phần sinh-viên du học cần có một chính-sách dài ngọ xứng đáng, không riêng gì lúc thành đạt mà ngay cả trong thời-kỳ học-tập cũng phải tìm cách nâng-đỡ và hướng-dẫn họ. Về điểm này thực ra, Bộ Ngoại-Giao cần tổ-chức và chấn-chỉnh lại các Ban Sinh-Viên-vụ và sửa đổi tác-phong của một số viên-chức có nhiệm-vụ tiếp-xúc thường-xuyên với Sinh-Viên.

Ngoài ra, các Sứ-Quán Việt-Nam Cộng-Hòa nên cố-gắng liên-lạc thường-xuyên với Sinh-viên du-học tại Quốc-gia thụ-nhiệm để có dịp kêu gọi họ hợp-tác với các nhân-viên ngoại-giao vận-động cảm-tình và dư-luận dân-chúng địa-phương.

b)- Về kỹ-thuật thực-hiện công-tác cần chú-trọng đến việc lựa chọn các đối-tượng tuyên-truyền. Phương-tiện eo hẹp và tình-trạng nhân-sự khó-khăn hiện nay của ngành thông-tin và ngoại-giao của miền Nam đòi hỏi mỗi công-tác thông-tin tuyên-truyền phải được chuẩn-bị chu-đáo, nhất là vấn-đề nghiên-cứu dư-luận và việc ấn-định thứ-tự ưu-tiên các thành-phần cần vận-động.

Ngoài ra, phải triệt-để khai-thác những lợi-điểm của hình-thức "tuyên-truyền gạn lọc". Trước một đối-phương luôn luôn được yểm-trợ bởi một lực-lượng quần-chúng hùng-hậu tại khắp mọi nơi, các nhà ngoại-giao của ta nên hướng mục-tiêu tranh-đấu vào việc vận-động các nhà cầm-quyền hay những lãnh-tụ những đoàn-thể, tôn-giáo có ảnh-hưởng mạnh-mẽ tại quốc-gia bạn hơn là mở những mặt-trận tuyên-truyền công-khai thường gặp nhiều rủi-ro và lại hay bị đối-phương phá đấm.

Trên đây là những đề-nghị mà chúng tôi đã đưa ra để sửa đổi phần nào những khuyết-điểm của ngành Thông-Tin Quốc-Ngoại.

Khi trình-bày những đề-nghị này, với những chi-tiết cục-bộ và thực-tế, chúng tôi không quan-niệm phải đi tìm một chính-sách Thông-Tin Quốc-Ngoại có tính-cách toàn diện và phổ cập cho miền Nam. Vì xét cho cùng, công-tác thông-tin tuyên-truyền trong phạm-vi quốc-tế hiện đang được Việt-Nam Cộng-Hòa điều-khiển, chỉ là một lối phòng-thủ nhằm chống đỡ các chiến-dịch tấn-công của đối-phương. Trong bản-chất, ngành ngoại-vận của miền Nam không phải là một mặt-trận tấn-công như người ta đã có-tình khoác ý-nghĩa đó lên cho nó.

Đi xa hơn nữa, một chính-sách tuyên-truyền khoa-học và tinh-vi thường đòi hỏi một nền-tảng lý-thuyết khách-quan. Trong đó, mặt-trận tuyên-truyền chỉ là một trong số những phương-thức được sử-dụng để phục-vụ cho mục-tiêu "chính-phục thế-giới" (sic)

Điều này, xét ra không phải là một thứ lý-tưởng cần theo đuổi cho chúng ta.

Vả lại, "tuyên-truyền cũng như phấn son, chỉ làm cho người đàn bà đẹp thêm hay bớt xấu đi chứ không thể biến xấu thành đẹp được".

*
* *

THƯ-TỊCH

SÁCH

- Berelson, Bernard and Janowitz, Monis eds.
Public Opinion and Communication . enlarged ed. Illinois:
The Free Press, Glencoe 1960.

- Davison, W. Phillips. *International Political
Communication* . Princeton : the Council on Foreign
Relation 1966.

- Hovland, Carl. I. *Communication and Persuasion*.
New Haven : Yale University 1966.

- Martin, L. John. *International Propaganda*.
Minneapolis : University of Minnesota Press. 1958.

- Domenach J.M. *Kỹ-Thuật Tuyên-Truyền Chính-Tri*.
Thế-Uyên đ.g. Saigon : Thái-Độ 1969.

- Nghiêm-Xuân-Hồng, *Việt-Nam : Nơi Chiến-Trường
Trắc-Nghiem*. Saigon : Quan-Điểm 1967.

- Nguyễn-Mạnh-Hùng *Bang-Giao Quốc-Tế*. Saigon :
Hội Nghiên-Cứu Hành-Chánh 1971.

- Nguyễn-Thái-Lai *Tạp Chí-Dẫn về Sứ-Tâm và
Khảo-Luận*. Saigon : Hội Nghiên-Cứu Hành-Chánh 1971.

ÁN-PHẨM ĐỊNH-KỶ

- Nguyễn-Thiên-Bình "Cộng-Sản Bắc-Việt và Vấn-Đề Ngoại-Vận". *Nghiên-Cứu Hành-Chánh*, I (Đệ I Tam-cá-nguyệt 1970). tr. 135-160.

- Nguyễn-Thiên-Bình "Bắc-Việt và Mặt-Trận Tuyên-Truyền Hướng Nội", *Tạp-San Quốc-Phòng* Số 10 (Tháng Tư 1971), tr. 126-155.

- Trần-văn-Đỗ "Nền Ngoại-Giao Việt-Nam Bối-Cảnh và Các Vấn-Đề", *Tạp-San Quốc-Phòng*, Số 2 (Tháng Tám 1970), tr. 31-46.

- Trương-Hữu-Lương "Thủ Quan-Niệm Một Chính-Sách Đối Ngoại cho Việt-Nam Cộng-Hòa", *Tạp-San Quốc-Phòng* Số 16 (Tháng Mười 1971), tr. 36-72.

- Nguyễn-văn-Trung "Tuyên-truyền chính-trị và đường lối Dân-Chủ", *Quê-Hương* XIII (tháng Bảy 1960), tr. 108-128.

- Thanh-Thủy "Đặt lại Vấn-Đề Thông-Tin Tuyên-Truyền tại các Nước Dân-Chủ", *Quê-Hương*, XXXVII (tháng Bảy 1962) tr. 65-78.

- Vũ-Tiến-Phúc "Chiến-Tranh Chính-Trị ở Hải-Ngoại", *Cấp-Tiến* 19-20 (Tháng Bảy và Tám năm 1970), tr. 53-59.

- Nguyễn-Quốc-Trụ "Báo-Chí và Chiến-Cuộc Việt-Nam". *Tìm Hiểu* 35 (20 tháng Năm 1970), tr. 26-32.

- "Ông Ngô-Khắc-Tĩnh đã nói gì về Ngành Thông-Tin Hiện-Đại?" *Gió Việt* số 5-6 (Tháng Năm và Sáu 1971) tr. 4-14.

- Vĩnh-Thọ "Các Nhiệm-Sở Ngoại-Giao Việt-Nam Cộng-Hòa đã hoạt-động Thông-Tin thế nào tại Ngoại-Quốc?" *Giáo Việt* số 5-6 (Tháng Năm và Sáu 1971), tr. 60-63.

- "Việt-Nam Cộng-Hòa trên Trường Quốc-Tế", *Giáo Việt* số 2 (Bộ Mới 1970) tr. 18-21.

BÁO HÀNG NGÀY

- "Hồ-sơ Đen Thông-Tin" Báo Đen các số trong tháng Mười Một 1970, tr. 2.

- "Chỉ thua về Tuyên-Truyền" *Chính-Luận*, 26 tháng Ba 1971, tr. 1.

ÁN-PHẨM CỦA CHÍNH-PHỦ

- Việt-Nam Cộng-Hòa, *Ngoại-Giao Ký-yếu*, Bộ 1970 Số Đặc-Biệt, Saigon : Bộ Ngoại-Giao 1970.

- Việt-Nam Cộng-Hòa, *Văn-Kiện Pháp-Lý Tổ-Chức Bộ Thông-Tin*, Saigon : Bộ Thông-Tin 1970.

- Việt-Nam Cộng-Hòa, *Nhận-Dịnh Chính-Trị*, "Hội-Nghị Các Quốc-Gia Phi Liên-Kết và Vấn-Đề Việt-Nam", Saigon : Khối Nghiên-Cứu và Sưu-Tầm Bộ Ngoại-Giao. 1971.

- Việt-Nam Cộng-Hòa, *Văn-Kiện Pháp-Lý Tổ-Chức Toà Đại-Sứ tại Canbena* (mẫu). Saigon : Bộ Ngoại-Giao.

- Việt-Nam Cộng-Hòa, *Dự-Án Ngân-Sách Quốc-Gia Mục 18, Chương 241, Tài-Khoá 1971*. Saigon : Bộ Thông-Tin 1970.

LUẬN-ÁN

- Nguyễn-văn-Canh, *Chiến-Tranh Chính-Trị của Cộng-Sản*, Luận-án. Saigon : Viện Đại-Học Saigon, 1971.

- Nguyễn-văn-Thượng, *Thông-Tin Quốc-Ngoại của Việt-Nam Cộng-Hòa*, Phúc-Trình Tốt-Nghiệp Dalat : Viện Đại-Học Dalat 1970.

BÀI GIẢNG THUYẾT

- Nguyễn-Mạnh-Hùng "Chính-Sách Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa", *Giảng-văn Ban Cao-Học Hành-Chánh*. Saigon : Học-Viện Quốc-Gia Hành-Chánh, tháng Ba 1971.

- Lưu-văn-Bình "Định-chế Quốc-Tế Công-Pháp" *Giảng-văn*. Saigon : Trường Đại-Học Luật-Khoa 1971.

BÀI THUYẾT-TRÌNH, NÓI CHUYỆN

- Tổng-Bộ Thông-Tin Chiêu-Hồi "Hoạt-Động Thông-Tin Quốc-Ngoại", *Tài-liệu thuyết-trình hội-thảo*. Saigon 1966.

- Trung-Tâm Huấn-Luyện Ngoại-Giao "Chính-Sách Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa", *Bài nói chuyện*. Saigon : Trung-Tâm Tuyển-Gử Trung-Ương, tháng Sáu 1971.

- Trần-văn-Lắm "Vài Cảm-Nghĩ về Ngoại-Giao và Nhân-Dân", *Bài nói chuyện*, Saigon : Rotary Club 27 tháng Mười Một 1969.

- Trần-văn-Lắm "Chính-Sách Ngoại-Giao của Việt-Nam Cộng-Hòa", *Bài nói chuyện*. Saigon : Trường Cao-Đẳng Quốc-Phòng. 3 tháng Ba 1970.

- Lê-Đình-Hỷ "Vấn-Đề Việt-Kiều tại hải-ngoại" :
Bài nói chuyện Saigon : Bộ Thông-Tin, 2 tháng Tám 1970.

- Trần-Chánh-Thành. "Thông-Tin Quốc-Ngoại của
Việt-Nam Cộng-Hòa" Bài thuyết-trình. Dalat : Trường
Chính-Trị Kinh-Doanh, 21 tháng Tám 1969)

PHÒNG-VẤN

- Nguyễn-Ngọc-Linh. Tổng Thư-Ký Hiệp-Hội Việt-
Nam Phát-Triển Bang-Giao Quốc-Tế. Phòng-vấn. Saigon ; 27
tháng Bảy 1971.

- Phùng-Nhật-Minh. Chánh-Văn-Phòng Bộ Ngoại-Giao
Phòng-vấn. Saigon : 24 tháng Bảy 1971

- Trần-Nhã. Trưởng Phòng Thông-Tin Việt-Nam Cộng-
Hòa tại Thụy-Điển. Phòng-vấn. Saigon : 26 tháng Bảy 1970.

- Đỗ-Thiếu-Liệt. Tùy-Viên Báo-Chí Tòa Đại-Sứ Việt
Nam Cộng-Hòa tại Londres. Phòng-vấn. Saigon : 14 tháng
Sáu 1971.

- Thái-Hà-Chung. Phó Giám-Độc Nha Thông-Tin Báo-
Chí Bộ Ngoại-Giao. Phòng-vấn. Saigon : 25 tháng Bảy 1972.

* * *

In-tai*

THIEN

RONCO

— *

367 Phan-Thanh-Gian
SAIGON
D.T. 92.819